

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Nämnden för teknik, fritid och kulturs sammanträde 2022-02-17

Plats och tid: Storskär/Norrskär, kl. 18:00
Kallade: Ledamöter
Underrättade: Ersättare
Meddela närvaro: Meddela närvaro till nämndens sekreterare anton.davidsson@vaxholm.se.
Information: Ärendena har delats in i A- och B-ärenden. Detta innebär att de ärenden som är markerade med A inte kommer att föredras och att de ärenden som är markerade med B kommer att föredras under sammanträdet. Vid frågor om A-ärenden, kontakta gärna förvaltningen innan sammanträdet.

Ärende Beskrivning Föredragande

Ärende	Beskrivning	Föredragande
1 B	Justering och fastställande av föredragningslista	Ordföranden
2 B	Förvaltningen informerar	Susanne Edén, Alexander Wahlstedt
3 B	Vaxholms konstregister	Christina Nilsson, Jane Larnefeldt
4 B	Godkännande av upphandlingsunderlag för anläggande av Resarö bollplan	Alexander Wahlstedt
5 B	Upprustning Rindö skolgård	Alexander Wahlstedt
6 B	Avtal för fiberkoppling till stadens fastighetsbestånd	Alexander Wahlstedt, Koray Kahruman
7 A	Yttrande över riktlinjer för bostadsförsörjning från nämnden för teknik, fritid och kultur	Alexander Wahlstedt
8 A	Återrapportering till nämnd kring uppföljning av privata utförare 2021	Alexander Wahlstedt

9 A	Uppföljning av internkontrollplan 2021	Alexander Wahlstedt
10 B	Årsbokslut 2021 Nämnden för teknik, fritid och kultur	Alexander Wahlstedt, Alexander Erichsen
11 A	Svar till revisionen gällande granskning av föreningsbidrag	Alexander Wahlstedt
12 A	Svar på uppföljande granskning 2021 Vaxholm	Alexander Wahlstedt
13 B	Ny arrendator camping	Alexander Wahlstedt
14 A	Nämndinitiativ Hamngatan- Återbetalning av felparkeringsavgift med anledning av stoppförbud.	Lars Wessberg
15 A	Dataskyddsombud årsrapport 2021	Anton Davidsson
16 A	Redovisning av delegeringsbeslut 2022-02-17	Anton Davidsson
17 A	Utestående uppdrag 2022	Alexander Wahlstedt

Bengt Sandell (S)
Ordförande

Anton Davidsson
Sekreterare

Ärende nummer 4 och 13.

Material publiceras delvis eller inte alls på hemsidan på grund av sekretess.

Ärende nummer 10.

Materialet publiceras delvis eller inte alls på hemsidan till skydd för den personliga integriteten utifrån ett personuppgiftsperspektiv.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Eva-Lena Granbacka
Bibliotekschef

Vaxholms konstregister

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

Konstdatabas Vaxholms stad skaffades 2017 för att underlätta inventering av stadens konst. Databasen innehåller drygt 400 objekt av cirka 170 konstnärer. Huvuddelen av konstverken är placerade i kommunens lokaler, en del publikt och en del i verksamhetslokaler. En mindre del är offentlig konst placerad på t ex kajen och i anslutning till Kronängsskolan.

Inventering sker årligen. Den konst som inte är utplacerad förvaras på stadsarkivet. Där finns det möjlighet för den som är intresserad att ta del av den konsten.

Vid sammanträdet presenteras Konstdatabas Vaxholms stad. Förvaltningen visar hur Konstdatabasen fungerar med bland annat ingående objekt och sökord som konstnär, teknik och placering. Information ges om lämplighet och möjlighet att göra Konstdatabas offentlig för Vaxholmsbor och andra intresserade. Avvägningar behöver göras kring frågor om vilka delar av databasen som ska göras offentlig.

Bedömning

Beslutsförslaget är att nämnden noterar informationen till protokollet. Om nämnden har önskemål om att gå vidare med att göra registret offentligt, föreslås att ärendet återremitteras eller att beslutet kompletteras med ett uppdrag till förvaltningen att återkomma med ett förslag till hur det skulle ske.

Måluppfyllelse

Konstdatabasen är ett stöd i förvaltningen och kontrollen av kommunens konstinnehav. Konsten i sig bidrar till en god livsmiljö för de som får ta del av konstverken.

Finansiering

Finansiering inom ram

Förslagets konsekvenser

Inga särskilda konsekvenser.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteutlåtande, 2022-01-20

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Christina Nilsson, SBF
Jane Larnefeldt, SBF

För kännedom: Eva-Lena Granbacka SBF

Stadsbyggnadsförvaltningen
Alexander Wahlstedt
Fastighetschef

Upprustning Rindö skolgård

Förslag till beslut

Fastighetsenheten får i uppdrag att utföra upprustning av Rindö skolgård.

Ärendebeskrivning

Fastighetsenheten har utfört en initial bedömning av skicket på samtliga skolors utegårdar. Samtliga är i behov av upprustning förutom Kronängsskolan. Enheten föreslår att Rindö skola skall rustas upp först, valet beror dels av skicket på utegårdarna, dels på planerade övriga projekt. Rindö skolas tomt har nyligen köpts in av staden och berörs inte av några större planerade projekt.

Fastighetsenheten har i samråd med verksamheten tagit fram förslag på åtgärder för att rusta upp skolgården och projektet ryms inom underhållsbudgeten.

Detaljer i offerten förhandlas i samråd med skolan.

Övriga skolgårdar ses över och åtgärder prioriteras inför nästkommande budgetår.

Måluppfyllelse

Beslutet styr mot målet om kvalité och livsmiljö.

Finansiering

Ryms inom ram.

Förslagets konsekvenser

Förbättrad utomhusmiljö för berörd personal och elever.

Uppföljning och utvärdering

Projektet utvärderas under hösten 2022.

Handlingar i ärendet

Innevarande tjänsteutlåtande, Upprustning Rindö skolgård, 2022-02-03
Offert ombyggnad Rindö Skola, 2022-02-03

**VAXHOLMS
STAD**

Tjänsteutlåtande

2022-02-03

Änr TFK 2022/18.287

2 av 2

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Raul Koger, sbf

För kännedom: Alexander Wahlstedt, sbf

Datum 2022-02-03

Vaxholm Stad

Offert ombyggnad skolgård

I offerten ingår följande:

- Projektering och beräkningsunderlag och beställning av material.
- Instängsling av arbetsplatsen
- Anläggning gummiastfalt lektytor 360 m²
- Inköp och uppsättning balanslek
- Inköp och uppsättning trampoliner 5 st
- Inköp och uppsättning 2 st lekbord

Fast pris ink material och leveransavgifter

1 246 300 kronor

Allt arbete är inkl. etablering, material, maskinell utrustning, transporter och tippavgifter.

Vi förutsätter fri tillgång till arbetsplatsen och att det finns uppställningsplats för våra fordon i direkt anslutning till fastigheten.

Byggstart sker i samråd med beställare.

Förutsättningar

Tjälfritt

Tillgång till el 3 fas

Uppställningsplats för manskapsbod.

Reservation

Under förutsättningar att det inte finns några större stenar eller annat i marken som försvårar arbetet. T.ex. större stenblock, berg, ej utsatta kablar mm.

JRF Mark AB
Leverantörsvägen 8
187 66 TÄBY

Telefon
08-756 46 46
www.jrf.se

Telefax
08-630 07 38
info@jrf.se

Orgnr:
556466-3952
Momsreg-nr
SE556466395201

Bankgiro
5402-4567
Företaget har F-skattsedel

Villkor

Offerten är giltig till 2022-03-03 och beställs i sin helhet.
I övrigt gäller för tiden gällande JRFs Allmänna villkor.
Samtliga priser exklusive mervärdesskatt
Vi kommer fakturera 50% av priset vid projektets start
Sedan löpande under byggtiden

Vid frågor, hör av er till undertecknad.

Med vänlig hälsning
JRF Mark och anläggning AB
Datum 2022-02-03 Ort: Täby

Rindö Skola
Datum 2022 Ort: Vaxholm

.....
Mikael Roos
Mikael.roos@jrf.se
073-070 23 43

Stadsbyggnadsförvaltningen
Alexander Wahlstedt
Fastighetschef

Avtal för fiberkoppling till stadens fastighetsbestånd

Förslag till beslut

Fastighetschef får i uppdrag att förhandla med bredbandsleverantör om avtal och ges delegation att teckna avtal i samråd med presidiet.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har hyrt fiberledningar till stadens verksamhetslokaler på Vaxön över en 20års period och har de senaste åren förhandlat med bredbandsleverantör. En uppgörelse krävs för att säkerställa internetåtkomst till stadens egna verksamheter och förvaltningen har tillsammans med både IT-enheten samt ekonomienheten landat i ett förslag som anses vara långsiktigt gynnsamt för staden. Målsättningen är att säkerställa en driftsäker och långsiktig försörjning av IT-infrastruktur.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att fiberkablar i mark krävs för att långsiktigt säkerställa verksamheternas behov.

Måluppfyllelse

Beslutet krävs för att säkerställa en god kvalitet i stadens verksamheter.

Finansiering

Ryms inom ram.

Förslagets konsekvenser

Beslutet möjliggör internetuppkoppling för stadens verksamheter.

Uppföljning och utvärdering

Beslutet följs upp och redovisas efter genomförande.

Handlingar i ärendet

Innevarande tjänsteutlåtande – Avtal för fiberuppkoppling till stadens fastighetsbestånd, 2022-02-02

**VAXHOLMS
STAD**

Tjänsteutlåtande

2022-02-02

Änr TFK 2022/15.011

2 av 2

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

Niclas Plahn, sbf

Alexander Wahlstedt, sbf

Koray Kahruman, klk

Stadsbyggnadsförvaltningen
Alexander Wahlstedt
Fastighetschef

Yttrande över riktlinjer för bostadsförsörjning från nämnden för teknik, fritid och kultur

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet godkänns som nämndens yttrande i samråd för riktlinjer för bostadsförsörjning för Vaxholms stad 2021 och överlämnas till planenheten.

Ärendebeskrivning

De målområden där verksamhet under nämnden för teknik, fritid och kulturs verksamhet ansvarar för är:

MÅL 2. FLER HYRESRÄTTER

2.1 Staden ska tillskapa minst ett kommunägt hyresbostadshus som ska påbörjas under mandatperioden, där plan- och markförutsättningarna gör detta möjligt.

Fastighetsenheten är inte ansvariga för att genomföra målet men blir ansvariga för resultatet av det. Enheten bedömer att en analys av vilken målgrupp som är tänkt att tillgodose krävs. Dessutom finns ett behov av att i förväg säkerställa ett rimligt förfarande för tilldelning av lägenhet.

I dagsläget sköter fastighetsenheten bostadsförmedling av seniorboende. Verksamhetsområdet övertogs för några år sedan från socialförvaltningen och att säkerställa en korrekt och professionell handläggning kräver administrativt arbete.

Övriga delar av stadens bostadsbestånd handläggs och administreras också av fastighetsenheten men tilldelning sker genom beslut från socialförvaltningen.

MÅL 4. ETT UTVECKLAT KOMMUNALT BOSTADSBESTÅND

4.1 Utreda och genomföra möjliga effektiviseringar av förvaltning och ägande för kommunens fastigheter med bostäder och verksamhetslokaler.

Fastighetsenheten har i dagsläget ett helhetsansvar för samtliga bostäder och lokaler men de bostäder och lokaler som ägs i bolagsform har enheten inte fullt mandat och insikt i. Att det är olika hantering beroende på om det är bolagsägt eller ej försvårar det löpande arbetet och ett önskemål till denna punkt är att landa i ett val kring ägandeform.

4.2. En ny tillgänglighetsinventering ska göras av hela det kommunala bostadsbeståndet.

Fastighetsenheten har efter en egen inventering samt i dialog med stadens handläggare av bostadsanpassningsbidrag landat i en åtgärdsplan som fått extra finansiering över 3 år. För dessa medel utför enheten löpande tillgänglighetsanpassningar i stadens lägenheter inom seniorbostadsbeståndet.

MÅL 6. BOSTÄDER FÖR EN TRYGG ÅLDERDOM

6.3 Samarbetet med frivilligorganisationer som PRO, SPF, Röda korset, En hjälpande hand, Väntjänsten med flera ska utvecklas.

Tjänstepersoner från förvaltningen deltar generellt på kommunala pensionärsrådet samt kommunala funktionsnedsattas råd (KPFR) tillsammans med nämndens ordförande.

Handlingar i ärendet

Innevarande tjänsteutlåtande – Yttrande över riktlinjer för bostadsförsörjning från nämnden för teknik, fritid och kultur. 2021-02-02

Skrivelse - Samrådsförslag Riktlinjer för bostadsförsörjning för Vaxholms stad 2021 med redaktionella ändringar, 2021-11-15

Remiss - Samråd Riktlinjer för bostadsförsörjning 2021 för Vaxholms stad, 2021-11-15

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: planenheten@vaxholm.se

För kännedom: Matilda Karlström, sbf

För För
val val
tni tni
ngsngs
na na
mn mn

Samråd Riktlinjer för bostadsförsörjning 2021 för Vaxholms stad

Remissinstanser:

1. Länsstyrelsen i Stockholms län
2. Region Stockholm
3. Danderyds kommun
4. Lidingö stad
5. Norrtälje kommun
6. Täby kommun
7. Vallentuna kommun
8. Värmdö kommun
9. Österåkers kommun
10. Socialnämnden, Vaxholms stad
11. Nämnden för teknik, fritid och kultur, Vaxholms stad
12. Kommunförbundet Storsthlm
13. SPF Seniorerna Vaxholm
14. PRO Vaxholms Pensionärsförening
15. Neuroförbundet Södra Roslagen
16. Reumatikerföreningen i Vaxholm
17. Synskadades Riksförbund Vaxholm-Österåker
18. FUB Södra Roslagen
19. Hyresgästföreningen Nordost
20. Heimstaden Holmen AB

Yttranden och frågor angående remissen

Remissvaren ska ha kommit kommunen tillhanda senast den **10 januari 2022**. Svaren ska skickas till plan@vaxholm.se eller Vaxholms stad, 185 83 Vaxholm.

Vid önskemål berättar vi gärna mer om remissens innehåll. Antingen vid möte i respektive verksamhet, via telefon eller e-post. Kontakta ansvarig handläggare, matilda.karlstrom@vaxholm.se.

Remissens innehåll

Syftet med denna remiss är att samråda om ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning för Vaxholms stad i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, samt att utöver detta ge lokala

aktörer möjlighet att komma med synpunkter på förslaget. Under samrådstiden kommer även allmänheten i Vaxholm ges möjlighet att ta del av förslaget och komma med synpunkter.

Med vänliga hälsningar

Matilda Karlström
Översiktsplanerare

VAXHOLMS
STAD

SAMRÅDSFÖRSLAG

RIKTLINJER FÖR BOSTADSFÖRSÖRJNING I VAXHOLMS STAD 2021

Post: 185 83 Vaxholm
Besök: Eriksövägen 27

Telefon: 08-541 708 00
Fax: 08-541 331 74

E-post: kansliet@vaxholm.se
Webb: www.vaxholm.se

SAMMANFATTNING

Riktlinjer för bostadsförsörjning är ett strategiskt dokument som är vägledande i arbetet med att planera, bygga och förvalta bostadsbeståndet inom kommunen.

Vaxholm är en attraktiv skärgårdskommun i den växande Stockholmsregionen. När befolkningen fortsätter att öka är det viktigt att kommunen har en vision för hur dagens och framtidens invånare ska ha tillgång till ändamålsenliga bostäder att leva i. Bostaden utgör en grundförutsättning för individen och bostadsbeståndet påverkar även samhället i stort. Målen och riktlinjerna bygger på bland annat en analys av olika styrdokument, dagens bostadsbestånd, befolkningsprognoser, behov hos särskilda grupper, bostadsmarknaden och behov utifrån olika socioekonomiska perspektiv. Analysen tar särskild hänsyn till Vaxholms relation till de andra nordostkommunerna och Stockholms län i stort, där det finns både synergier och gemensamma skyldigheter i att möta utmaningar tillsammans, särskilt när det kommer till bostadsförsörjningen.

I dokumentet presenteras sex mål med tillhörande riktlinjer, där det första är en generell målsättning för utbyggnadstakten av bostadsbeståndet. Efter detta följer mer specifika mål för bostadsbeståndet, med fokus på variation och specifikt på hyresrätter och bostäder i kommunal regi. De sista två målen fokuserar på insatser som kan underlätta för de prioriterade grupperna hushåll med barn och äldre personer. Målen ska följas upp med hjälp av nyckeltal och jämförelser med andra kommuner som har liknande förutsättningar.

Riktlinjer för bostadsförsörjning i Vaxholms stad 2021 är framtagna av planenheten på stadsbyggnadsförvaltningen i Vaxholms stad. Handläggare som har arbetat med dokumentet är Matilda Karlström (översiktsplanerare) och James Fenske (trainee). Kartillustrationen på försättsbladet är gjord av Luxlucid AB.

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	3
INNEHÅLL.....	4
INLEDNING.....	5
Kommunernas bostadsförsörjningsansvar.....	5
UTGÅNGSPUNKTER.....	6
Mål, planer och program.....	6
Styrmedel och utredningar.....	7
Kommunala styrdokument.....	10
NULÄGE.....	13
Bostadsbeståndet.....	13
Tillskottet av bostäder 2010–2019.....	18
Bostadsmarknaden.....	19
Demografisk utveckling.....	22
PROGNOSER.....	26
Bostadsbyggnadsprognos.....	26
Befolkningsprognoser.....	30
BOSTADSBEHOVET.....	35
Demografiskt bostadsbehov.....	35
Mått på bostadsbristen.....	36
Bostadsbehovet för särskilda grupper.....	37
Bostadsbehov utifrån ekonomiska förutsättningar.....	40
TILLGÄNGLIGA VERKTYG.....	43
Kommunal översikts- och detaljplanering.....	43
Planberedskap.....	43
Kommunalt markinnehav och en strategisk markpolitik.....	43
Allmännyttiga bostadsföretag eller bostadsstiftelser.....	43
Kommunala bostadsförmedlingar samt förturssystem.....	44
Kommunala hyresgarantier till enskilda hushåll.....	44
ekonomiskt stöd till enskilda hushåll för att skaffa eller inneha en permanentbostad.....	44

Främja alternativa sätt att bygga och bo.....	44
MÅL OCH RIKTLINJER.....	46
Mål 1. Fortsatt befolkningstillväxt och bostadstillskott.....	46
Mål 2. Fler hyresrätter.....	46
Mål 3. Ett varierat bostadsbestånd.....	46
Mål 4. Ett utvecklat kommunalt bostadsbestånd.....	47
Mål 5. Bostäder för hushåll med barn.....	47
Mål 6. Bostäder för en trygg ålderdom.....	47
Hänsyn till mål, planer och program.....	48
BILAGA 1 INDIKATORER OCH NYCKELTAL.....	49
BILAGA 2 DEFINITIONER.....	50
Definitioner från SCB.....	50
Definitioner från IVO.....	51
Hemlöshetssituationer.....	51

INLEDNING

Bostadsbristen i landet är politiskt sett en viktig fråga på både nationell och regional nivå. Enligt Länsstyrelsen uppskattar alla kommuner i Stockholms län att de har ett underskott på bostäder, som i nästintill alla fall bedöms kvarstå åtminstone de kommande tre åren¹.

Under 2010-talet har lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar genomgått flera förändringar och frågan om bostadsförsörjning är på ett nationellt plan fortfarande något som genererar så väl intresse, som utredningar och förslag till styrning.

Riktlinjer för bostadsförsörjning är något kommunerna har skyldighet att arbeta med varje mandatperiod. Sedan en lagändring 2014 ställs även högre krav på innehållet och underlaget till kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning.

Gällande mål och riktlinjer har antagits av kommunfullmäktige (KF/2018-04-12 § 17).

Syfte

Mål och riktlinjer för bostadsförsörjning i Vaxholms stad syftar till att skapa förutsättningar för att bostadsbehovet för kommuninvånare i olika åldrar och livssituationer tillgodoses. Den här mandatperiodens riktlinjer har fokus på perioden 2021–2023 men tar även sikte på 2040.

Underlag och process

En uppföljning av gällande mål och riktlinjer samt det här samrådsförslaget till nya riktlinjer har tagits fram på uppdrag av kommunstyrelsen enligt beslut KS/2020-04-02 § 39.

Mål och riktlinjer grundar sig på ett underlag som behandlar bostadsbeståndet, den demografiska utvecklingen, bostadsbehovet och bostadsmarknaden i Vaxholm, samt en bostadsbyggnadsprognos och en sammanställning av relevanta nationella, regionala och kommunala mål. Analysen av bostadsbehovet för särskilda grupper har tagits fram i samråd med socialförvaltningen.

Bostadsbyggnadsprognosen bygger vid sidan av våra egna beräkningar på dialog med privata fastighetsägare kopplade till större byggprojekt.

KOMMUNERNAS BOSTADSFÖRSÖRJNINGANSVAR

Enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska kommunerna anta riktlinjer för bostadsförsörjning varje mandatperiod.

2014 gjordes en ändring av lagen (2000:1383) som medför krav på att kommunerna ska ta större hänsyn till regionala förutsättningar och grupper som är särskilt utsatta på bostadsmarknaden. Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning ska ange kommunens mål och planerade insatser för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet. Riktlinjerna ska ta hänsyn till regionala och nationella planer och program, och särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, efterfrågan på bostäder, marknadsförutsättningar och bostadsbehovet för särskilda grupper.

Planeringen för bostadsförsörjning ska enligt lagen skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Riktlinjerna för kommunens bostadsförsörjning ska antas av kommunfullmäktige. Enligt Boverket ska riktlinjerna antas som ett eget dokument, och får alltså inte antas som en del av till exempel verksamhets- eller översiktsplanen. Riktlinjerna ska istället fungera vägledande i arbetet med bland annat kommunens översiktsplan.

Relaterad lagstiftning

Kommunen har även ett utvidgat ansvar att tillgodose behovet av bostäder för vissa grupper. Detta gäller bland andra ensamkommande asylsökande barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Detta regleras i annan lagstiftning.

[Socialtjänstlag \(2001:453\)](#)

[Lag \(1993:387\) om stöd och service till vissa funktionshindrade](#)

[Lag \(2010:879\) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag](#)

[Lag \(2014:899\) om riktlinjer för kommunala markanvisningar](#)

[Lag \(2016:38\) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning](#)

---

¹ Länsstyrelsen i Stockholm (2020) Läget i Länet: Bostadsmarknaden i Stockholms län 2020 (Rapport 2020:10)

UTGÅNGSPUNKTER

MÅL, PLANER OCH PROGRAM

Nedan följer en sammanställning av nationella och regionala mål som är av vikt för bostadsförsörjningen.

Globala målen - Agenda 2030

Globala målen är en agenda för hållbar utveckling som världens länder har antagit, den finns till för att uppnå fyra saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa. Att lösa klimatkrisen.

Det finns 17 globala mål i Agenda 2030. Globala målen är integrerade och odelbara. De beror i mer eller mindre stor utsträckning av varandra vilket betyder att det är svårt att uppnå ett av målen utan att samtidigt ta hänsyn till och prioritera många av de andra.

Till exempel om fler får tillgång till rent vatten och sanitet, mål 6, så skapas bättre förutsättningar för människors hälsa, mål 3, genom förbättrad hälsa kan fler barn ta sig till skolan och få utbildning, mål 4, och genom utbildning kan fler få jobb och fattigdomen minska, mål 1.

Det målområde som har starkast bäring på kommunernas arbete med riktlinjer för bostadsförsörjning är nummer 11 – Hållbara städer och samhällen. Några målområden som har viss bäring på det här dokumentet är följande: 1 – Ingen fattigdom, 5 – Jämställdhet, 8 – Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt 10 – Minskad ojämlikhet.

Nationella mål

Folkhälsopolitiska målen för boende och närmiljö

Det folkhälsopolitiska ramverket, som består av ett övergripande mål och åtta målområden, är antaget av riksdagen. Dessa mål och målområden är inte bindande som en lag men genomsyrar många andra lagar och förordningar.

Tillgång till en god och ekonomiskt överkomlig bostad i ett område som ger samhälleliga förutsättningar för social gemenskap bidrar till trygghet, tillit och en god och jämlik hälsa. Samhällsplaneringen bör motverka segregation och exponering för skadliga miljöfaktorer, samt främja god luftkvalitet, minskat trafikbuller och tillgång till grönområden. Med ett jämlik-hälsaperspektiv inom samhällsplanering kan förändringar åstadkommas som påverkar människors levnadsvillkor och minskar ojämlikheten i hälsa. Viktiga förutsättningar är:

- tillgång till en fullgod och ekonomiskt överkomlig bostad
- bostadsområden som är socialt hållbara
- sunda boendemiljöer på jämlika villkor.

Det övergripande målet är att "skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation"

Nationella mål – regeringens politik

Mål för boende och byggande

Det övergripande målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Målet är också långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.²

Mål för funktionshinderpolitiken

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

*Mål för nyanländas etablering**Området Nyanlända invandras etablering inkluderar ett mål för integrationspolitiken.**Målet för integrationspolitiken är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.³**Mål för arbete mot segregationen**Minskad segregation, jämlika och jämställda uppväxt- och levnadsvillkor samt goda livschanser för alla.***Regionala mål och samband**

Nedan följer en sammanställning av regionala mål och strategier som är av vikt för bostadsförsörjningen i Vaxholm.

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen*RUFS 2050*

2018 antogs RUFS 2050, en strategisk plan för utvecklandet av regionen som ska gälla under perioden 2018–2026. Planen tar sikte på 2050, och är vägledande för

Åtaganden för bostadsförsörjningen i RUFS 2050

Säkerställ att det finns bostäder som motsvarar det demografiska bostadsbehovet

Ha en hög planeringsberedskap i alla länets kommuner

Planera och bygg varierat för människors olika bostadsbehov

Öka rörligheten i det befintliga beståndet

Använda bostadsbyggandet för att öka kvaliteterna i regionens boendemiljöer

Öka den regionala samverkan och kunskapsutbytet

kommunernas översikts- och detaljplanearbeten. Den innefattar mål för bland annat den rumsliga strukturen, bostadsbyggandet, teknisk försörjning och transporter.

I RUFS 2050 beräknas det demografiska bostadsbyggnadsbehovet i varje kommun utifrån tre scenarion för befolkningstillväxten: den förväntade tillväxten (bas)

samt ett scenario vardera med låg respektive hög tillväxt. Prognoser för det årliga bostadsbyggnadsbehovet görs både för de närmaste åren (2015–2030) samt med en längre tidshorisont (2030–2050).

Vaxholms tidigare mål för bostadsbyggnadstakten stämmer överens med denna prognos över behovet av nya bostäder fram till 2030. Länets bostadsbyggnadsbehov förväntas sjunka märkvärt efter 2030.

DEMOGRAFISKT BOSTADSBYGGNADSBEHOV

	LÅG	BAS	HÖG
2015-2030	80	100	120
2030-2050	50	50	70

Stockholm Nordost! Vision 2040

Nordostkommunerna Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker samarbetar kring en gemensam vision för tillväxt och utveckling i regionen, Vision 2040.

Visionen fokuserar på att skapa förutsättningar för 100 000 nya invånare och 50 000 nya arbetstillfällen i regionen. Utveckling av en regional stadskärna kring Täby centrum och Arninge, samt ett antal satsningar på infrastruktur och kollektivtrafik är viktiga delar i visionen. Den pekar också ut strategier för utveckling av stadsstrukturen i kommunerna. En del av strategin för Vaxholms stadsstruktur bygger på att bostäder i första hand byggs i kollektivtrafiknära lägen med närhet till service.

Stockholm Ost

Vaxholm, Lidingö, Nacka och Värmdö kommuner planerar tillsammans för 120 000 nya invånare och 50 000 nya bostäder till år 2050.

STYRMEDEL OCH UTREDNINGAR

Kommunernas bostadsförsörjningsansvar har länge varit under lupp. Lagstiftningen har förändrats och skärpts. Utredningar har tagits fram för att föreslå förändringar i försök att vässa verktygen och ställa högre press på kommunernas verktyg för övergripande och långsiktig samhällsplanering, senast i form av förändringar av Plan- och bygglagen.

Lagändringar

Privat initiativrätt – planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning (Prop. 2020/21:131)

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2021.

Stärkt skydd för hyresgäster (Prop. 2020/21:201)

Regeringen gav 2015 en särskild utredare i uppdrag att överväga vissa frågor kring hyra av lägenheter (dir. 2015:83). Hyresgästutredningen överlämnade i mars 2017 sitt slutbetänkande i rapporten *Stärkt ställning för hyresgäster* (SOU 2017:33). Efter en remiss och lagrådsremiss kom regeringen i maj 2021 med en proposition (Prop. 2020/21:201) som innehåller flera förslag till ändringar i lagar. Bland annat innebär förslagen en möjlighet att förelägga fastighetsägare att åtgärda brister i fastighetsförvaltningen, att erbjuda hyresgäster likvärdiga hyreskontrakt när en lägenhet förstörs av till exempel brand, att fastighetsägares möjlighet att i förtid säga upp ett tidsbegränsat hyresavtal utan skäl tas bort, samt en möjlighet att fasa in hyreshöjningar efter en renovering i ett lugnare tempo än idag.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Regeringsuppdrag

Flera av regeringsuppdragen som redogörs för nedan är relevanta som omvärldsbevakning då det pågår ett stort antal utredningar. Hänsyn till eventuella förändringar av lagstiftningen till följd av ett flertal av dem kommer däremot kunna tas först under nästa mandatperiod. Nedan följer sammanfattningar av de uppdrag som nyligen givits inom ramen för bostadspolitiken:

Översiktsplaneutredningen (N 2017:02)

Regeringen beslutade i januari 2017 att utse en särskild utredare för att lämna förslag om hur översiktsplaneringen kan utvecklas (dir. 2017:6). Det ursprungliga direktivet gav utredaren i uppdrag att se över möjligheterna att utöka utrymmet för dialog mellan staten och kommunen inom ramen för översiktsplaneringen och möjligheterna att göra översiktsplaner bindande i vissa avseenden. Utredaren skulle även ge förslag på hur planhandlingar bör redovisas. Utöver detta fick utredaren i uppdrag att utreda en begränsning av detaljplanekravet, se över möjligheterna för en privat initiativrätt vid detaljplaneläggning, samt utforska möjligheterna att reglera upplåtelseform i detaljplaner. I juli 2018 beslutade regeringen enligt tilläggsdirektiv (dir. 2018:62) att utöka uppdraget till att även omfatta en utredning om hur verkställbarheten av beslut om bygglov, rivningslov och marklov bäst kan regleras.

Översiktsplaneutredningen lämnade över fyra betänkanden: SOU 2017:64 Detaljplanekravet, SOU 2018:46 En utvecklad översiktsplanering (del 1 & 2), SOU 2018:86 Verkställbarhet av beslut om lov och SOU 2019:9 Privat initiativrätt – Planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning. Eventuella lagändringar som resulterar från översiktsplaneutredningen kan komma att påverka olika delar av kommunens arbete med bostadsförsörjningen.

Samordning för ökat och hållbart bostadsbyggande (dir. 2017:126)

December 2017 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att underlätta samordningen mellan parter i kommuner med särskilt komplexa planeringsförutsättningar. Direktivet innefattade bland annat att skapa arenor för dialog mellan olika parter och kommuner som driver stora exploateringar, att fortsätta en utredning av ökat byggande på statens fastigheter och att genomföra en utredning av möjligheten för kommuner att inför krav på transportplaner vid detaljplaneläggning. Enligt tilläggsdirektiv (dir. 2020:121) ska uppdraget slutredovisas under våren 2021.

Utredningen om kommunal planering för bostäder (N 2017:04)

Med bakgrund i att bostadsbyggandet i Sverige under lång tid inte hade följt befolkningsutvecklingen beslutade regeringen i februari 2017 att ge en särskild utredare i uppgift att lämna förslag på hur bedömningar av bostadsbyggnadsbehovet ska fördelas på kommunerna och föreslå lagändringar som tydliggör hur bostadsbyggnadsbehovet ska avspeglas i översiktsplaneringen (dir. 2017:12).

Uppdraget utökades i juli 2017 till att även omfatta bland annat en kartläggning av hur kommuner arbetar med bostadsbehoven hos grupper med svag ställning på bostadsmarknaden (dir. 2017:85). I delbetänkandet En gemensam bild av bostadsbyggnadsbehovet (SOU 2017:73) föreslog utredaren en arbetsordning där Boverket först beräknar behovet av tillskott på bostäder i hela landet, som sedan successivt översätts till kommunnivå i dialog med regionerna.

Enligt slutbetänkandet Ett gemensamt bostadsförsörjningsansvar (SOU 2018:35) föreslår utredningen att det införs en ny bostadsförsörjningslag med tillhörande förordning och att den nu gällande lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (bostadsförsörjningslagen) upphävs. Under remissbehandlingen riktade remissinstanserna omfattande kritik mot förslaget att ersätta bostadsförsörjningslagen med en ny lag. Framför allt framförs invändningar mot den förändrade ansvarsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna som lagförslaget innebär. Som ett resultat av detta har regeringen

i maj 2020 gett en särskild utredare i uppdrag att bland annat utreda uppgiftsfördelningen inom bostadspolitiken (dir. 2020:53).

Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen (Ds 2021:2)

Regeringskansliet publicerade i januari 2021 ett förslag till ändringar av lagen (2000:1382) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar samt två förordningar. Förslaget är nu ute på remiss och författningsändringarna föreslås träda i kraft i två steg, dels den 1 januari och dels den 1 juli 2022.

För kommunerna innebär förslaget ett tydliggörande av kommunens ansvar för bostadsförsörjningen för särskilda grupper och ett fokus på de behov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden i dagsläget. En analys av dessa behov ska ske utifrån ett underlag som tillhandahålls av Boverket. Förändringarna i kommunens ansvar föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Från den 1 januari 2022 föreslås en förändring i förordningen (2012:546) som ger Boverket i uppdrag att ta fram bedömningar över vilka behov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden, både nationellt och regionalt. Överlag kan de föreslagna förändringarna komma att innebära både utökade krav på kommunens bostadsförsörjningsarbete och tydligare handledning kring vad som ska ingå.

En socialt hållbar bostadsförsörjning (Fi 2020:06)

Våren 2020 utsåg regeringen en särskild utredare för att utreda den bostadspolitiska uppgiftsfördelningen mellan stat och kommun som funnits sedan 1940-talet och kommunernas bostadspolitiska verktyg för att hjälpa de hushåll som står längst ifrån bostadsmarknaden (dir. 2020:53).

Utredningens syfte handlar om att underlätta för hushåll som har svårt att skaffa en bostad på marknadens villkor, samt att motverka boendesegregation och förbättra förutsättningarna för jämlika uppväxt- och levnadsvillkor. Fokus ligger på att åstadkomma en tydlig uppgiftsfördelning med ändamålsenliga och effektiva bostadspolitiska verktyg.⁴ Uppdraget ska redovisas senast den 8 november 2021.

Förslag för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden (dir. 2020:125)

December 2020 utsågs en särskild utredare som ska lämna förslag på åtgärder för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden. Uppdraget fick en egen utredare efter att utredningen om en socialt hållbar bostadsförsörjning (Fi 2020:06) ändrades enligt tilläggsdirektiv (dir. 2020:126) till att inte längre behandla dessa frågor. Direktivet (dir. 2020:125) ger utredaren bland annat i uppdrag att se över definitionen av förstagångsköpare, kartlägga bankens villkor

för bolån, utreda möjligheterna för ett statligt startlån, samt analysera internationella erfarenheter av liknande åtgärder. Uppdraget ska redovisas 1 november 2021.

Uppdrag att utvärdera stödet för renovering och energieffektivisering samt att analysera ägarförhållanden på hyresbostadsmarknaden⁵

Regeringen gav i juli 2020 Boverket i uppdrag att analysera det avvecklade stödet som fanns för renovering samt miljö- och energieffektivisering i vissa bostadsområden och ge förslag på styrmedel eller kombinationer av styrmedel som kan öka takten för sådana åtgärder i bostadsbeståndet utan att äventyra hyresgästernas trygghet.

Boverket lämnade i oktober 2020 en delrapport (2020:25) som innehåller en utvärdering av stödet, och uppdraget ska slutredovisas till regeringen (Finansdepartementet) senast den 31 maj 2021 enligt regeringsbeslut (Fi2020/04140).

Uppdrag till Boverket att analysera risker för diskriminering och hinder för etablering på bostadsmarknaden⁶

I juni 2020 gav regeringen Boverket i uppdrag att undersöka om det förekommer diskriminering vid förmedling av bostäder, och i så fall i vilken utsträckning detta påverkar möjligheterna för etablering på bostads- och arbetsmarknaderna. Uppdraget innehåller även ett särskilt fokus på boendesituationen för barn. Mer detaljerat ska Boverket analysera förmedlingen av lägenheter med och utan besittningsskydd, samt hur detta påverkar fördelningen mellan den ordinarie och sekundära bostadsmarknaden. Kopplingen mellan etablering på bostadsmarknaden och etablering på arbetsmarknaden ska belysas, och effekterna för hyresvärdar som har ändrat sina krav på hyresgäster till följd av en vägledning som togs fram av Sveriges Allmännyttan och Fastighetsägarna ska undersökas. Uppdraget motiveras delvis med bakgrund i den förändring på arbetsmarknaden som uppstått till följd av coronavirusets effekter på service- och tjänstesektorn. Uppdraget redovisades till Arbetsmarknadsdepartementet i maj 2021 i form av rapporten 2021:9 *Risk för diskriminering och hinder för etablering på bostadsmarknaden*.

Bygglövsutredningen (SOU 2021:47)

Regeringen gav i januari 2020 (dir. 2020:4) en särskild utredare i uppdrag att utföra en systematisk översyn av regelverket för bland annat bygglov. I uppdraget ingick att föreslå för vilka åtgärder lovplikt respektive anmälningsplikt bör inträda, vilka förutsättningar som bör vara uppfyllda för att lov ska kunna ges, samt att föreslå ändringar i plan- och byggregelverket.

UTGÅNGSPUNKTER

I juni 2021 överlämnade *Bygglövsutredningen* betänkandet *Ett nytt regelverk för bygglov* (SOU 2021:47). Bland annat föreslås att lovplikten bör variera mellan olika områden, och vara mer omfattande inom detaljplanerade områden, nära en fastighetsgräns eller järnväg, inom områden som är skyddade av hänsyn till totalförsvaret och inom områden som är värdefulla ur kulturmiljösynpunkt.

Utredaren föreslår att kommunerna ska peka ut byggnader, anläggningar och områden som är särskilt värdefulla av kulturmiljöskäl i översiktsplanen. Inom dessa områden ska det sedan alltid krävas bygglov för nybyggnad, tillbyggnad och fasadändring.

Förprövning i form utav bygglov föreslås alltid krävas när det är fråga om bostäder (inklusive nybyggnad och tillbyggnad av komplementbostadshus samt inredande av ytterligare bostad i ett enbostadshus), för att skapa möjligheten att få lovbeslut överprövade. Dessa byggnader ska dock även fortsättningsvis få strida mot detaljplan eller områdesbestämmelser.

Samtidigt föreslås utökade möjligheter för byggnadsnämnder att ge bygglov för vissa åtgärder som avviker från detaljplan eller områdesbestämmelser, till exempel inredning av vind eller etablering av träningsanläggning i bostadshus.

Regionala utredningar och underlag

Det finns ett flertal aktörer och nätverk som tar fram analyser kring bostadsförsörjningen i Stockholmsregionen, bland annat Region Stockholm och Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Stockholm utför en kontinuerlig insamling av data om och analyser av bostadsmarknaden i länets olika kommuner, bland annat genom samverkan med Boverket i den årliga Bostadsmarknadsenkäten. Länsstyrelsens underlag och spaningar sammanställs årligen i rapporten Läget i länet.

Region Stockholm

Även Tillväxt och regionplaneförvaltningen, TRF på Region Stockholm utför egna studier av den demografiska utvecklingen och bostadsbehovet i länet. Utöver RUF 2050 publicerar förvaltningen även underlaget *Stockholms läns prognos* som har utarbetats tillsammans med SCB.

KOMMUNALA STYRDOKUMENT

Kommunövergripande mål 2018–2022

I mål och budget 2020–2022 finns det en politisk vision för Vaxholms stad och tre kommungemensamma målområden. Bostadsförsörjningen är en viktig aspekt inom alla tre av dessa målområden, och är en förutsättning för att uppnå stadens vision.

Kvalitet

Vaxholms stads verksamheter har god kvalitet i enlighet med nationella styrdokument och invånarnas upplevelse. Kommunen ger god service som kännetecknas av god tillgänglighet och positivt bemötande.

Livsmiljö

Vaxholms stad erbjuder en attraktiv livsmiljö där kommunen tillgodoser mänskliga behov inom ramen för jordens resurser. Livsmiljö omfattar både social och ekologisk hållbarhet.

Ekonomi

Vaxholms stad har en god ekonomi i balans. Den kommunala servicen är kostnadseffektiv så att skattepengarna ger så stort värde som möjligt.

Kommunövergripande planer och riktlinjer

Översiktsplan – Vaxholm 2040

Översiktsplanen Vaxholm 2040 har varit ute på samråd under våren 2021. Riktlinjerna för bostadsförsörjning är vägledande för arbetet med översiktsplanen.

Planförslaget pekar ut strategiska utvecklingslägen främst på östra Rindö och centrala Resarö, där kommundelscentrum med tätare bebyggelse och service anses lämpliga. Stadskärnan på Vaxön föreslås fortsätta utvecklas som kommunens centralort, med en mångfunktionell kombination av bostadsbebyggelse och centrumfunktioner. Stora delar av norra Bogesund föreslås utredas för förändrad markanvändning till sammanhängande bostadsbebyggelse. Delar av Tynningö föreslås även som lämpliga för utvecklad markanvändning i form av fritidshusomvandling.

Ny utveckling ska lokaliseras i kollektivtrafiknära lägen och samordnas med utbyggnad av vatten- och avloppsledning. Jordbruksmark, buller, skyddsavstånd, riksintresset för kulturmiljö, bevaring av grönområden och

flertalet andra faktorer påverkar även vilken markanvändning som föreslås i olika områden.

Riktlinjer för seniorbostadskö

Nämnden för teknik, fritid och kultur (TFK/2017-11-16 § 54) har antagit riktlinjer för kommunens seniorbostadskö som reglerar anmälan till kön, hur kötid räknas, att söka bostad samt byte av bostad och överlåtelse av kontrakt.

Riktlinjer för hållbart byggande

Sedan hösten 2017 har kommunen antagna riktlinjer för hållbart byggande som ska användas som underlag vid underhåll samt om- och nybyggnation i kommunens fastigheter.

Riktlinjerna förtydligar kommunens ambitioner med ett hållbart byggande och berör bland annat miljö- och hållbarhetscertifieringar, sunda inomhusmiljöer, energihushållning, material och dagvattenhantering.

Riktlinjer för nyanlända

Kommunfullmäktige (KF/2020-12-14 § 84) har tagit ett inriktningsbeslut kring bostadsförsörjning för till staden anvisade nyanlända personer:

1. Huvudprincipen för de till staden aviserade nyanlända ska vara att de ska lämna stadens boendebestand efter att etableringstiden har löpt ut.
2. Undantag från huvudprincipen ska gälla familjer med ett eller flera barn under arton (18) år under förutsättning att det finns boende inom ramen för stadens bestånd av boenden för nyanlända.
3. Undantaget gäller i ett (1) år eller till dess att nytt beslut fattas.
4. En utvärdering lämnas till socialnämnden var 6:e månad

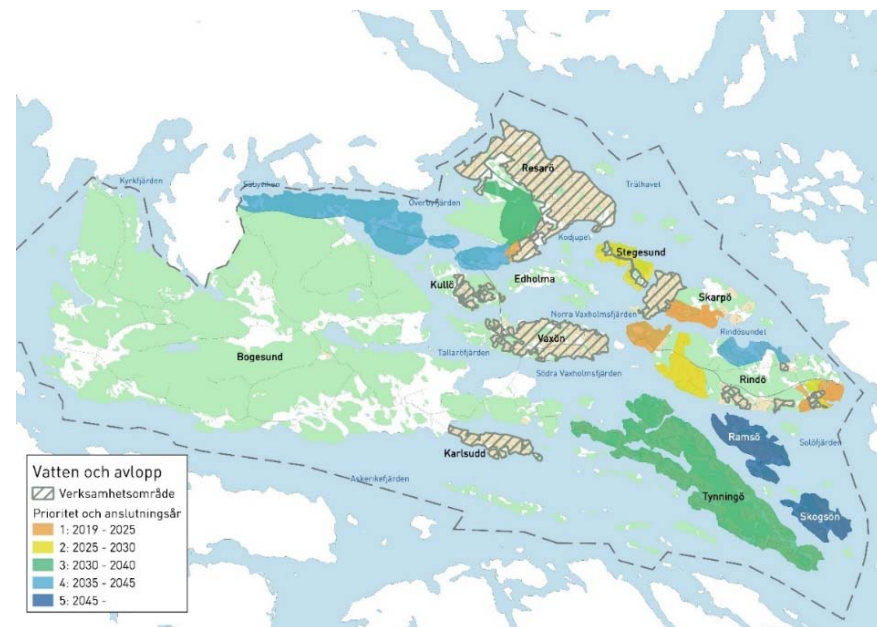
¹ Folkhälsomyndigheten (2021-04-30) *Nationella folkhälsomål och målområden*. Webbsida: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/en-god-och-jamlik-halsa-pa-alla-nivaer/tema-folkhalsa-lokalt-och-regionalt-stod/vad-styr-folkhalsopolitiken/nationella-mal-och-malomraden/>

² Regeringskansliet () *Mål för boende och byggande*. 2021-10-06: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/bostader-och-samhallsplanering/mal-for-boende-och-samhallsplanering/>

³ Regeringskansliet (2017-11-23) *Mål för nyanländas etablering* <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/nyanlandas-etablering/mal-for-nyanlandas-etablering/>

VA-plan

En långsiktig planering av allmänt vatten och avlopp (VA) är viktig för planeringen av nya bostäder. Frågor om vatten och avlopp är också starkt kopplade till fritidshusomvandlingen i kommunen. Vaxholms stad har tillsammans med VA-huvudmannen och miljö- och hälsoskyddskontoret utrett vad som är den ekonomiskt, tekniskt och miljömässigt bästa turordningen för utbyggnaden av allmänt VA i Vaxholm. I VA-plan för Vaxholms stad från 2014 anges en turordning för utbyggnad av allmänt vatten och avlopp. En reviderad tidplan för utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp har tagits fram i samarbete med Roslagsvatten. I figur 1 syns områdesindelningen och tidplanen för utbyggnaden.

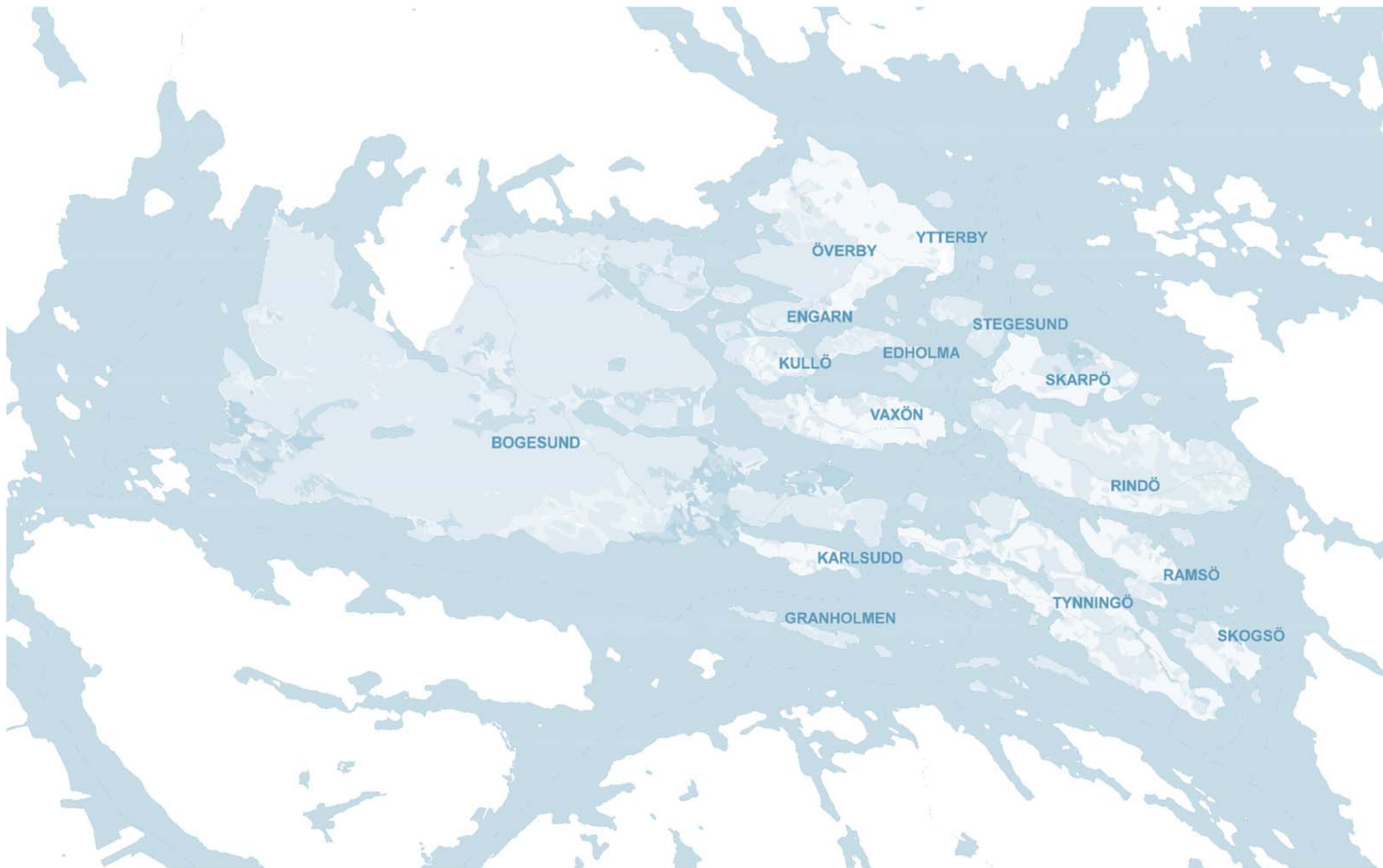

Figur 1 Etappindelning VA-planen

⁴ Finansdepartementet (2020) *Kommittédirektiv: En socialt hållbar bostadsförsörjning*. Dir. 2020:53. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittédirektiv/2020/05/dir.-202053/>

⁵ Finansdepartementet (2020) *Uppdrag att utvärdera stödet för renovering och energi-effektivisering samt att analysera ägarförhållanden på hyresbostadsmarknaden*. Regeringsbeslut, Fi2020/03080/BB.

⁶ Arbetsmarknadsdepartementet (2020) *Uppdrag till Boverket att analysera risker för diskriminering och hinder för etablering på bostadsmarknaden*. Regeringsbeslut, A2020/01472/MRB.

Figur 2 Karta över Vaxholm

NULÄGE

BOSTADSBESTÅNDET

Vaxholm är en kommun med en stor andel villabebyggelse. Över hälften av bostäderna är småhus, det vill säga olika former av villor och radhus. Kommunen är förknippad med sommarnöjen och skärgårdsstadsbebyggelse från förra sekelskiftet, och många av bostäderna i Vaxholm är byggda före 1930. I slutet av 2019 fanns det 5099 bostäder och 1746 fritidshus i Vaxholm¹. Fritidshus räknas inte in i bostadsbeståndet, men de är ändå viktiga att beakta då fritidshusomvandling är en del av det sammanlagda tillskottet på bostäder.²

Mellan 2016 och 2019 har det skett en tydlig förändring i bostadsbeståndet i nordöstra Stockholm, där andelen småhus har minskat från 61% till 51%. Även i Vaxholm märks denna trend, dock inte lika påtagligt som i nordöstra Stockholm i stort⁶.

I Sverige har miljonprogrammet och rekordåren haft en stor påverkan på bostadsbeståndet då närmare hälften av bostäderna i riket har byggts mellan 1950 och 1980. Även i Vaxholm syns den här perioden, där drygt 40 % av lägenheterna i flerbostadshus är byggda mellan 1950 och 1980⁶. Det har senare skett en stor omvandling av före detta fritidshusområden, liksom av byggnader som har varit avsedda för militära ändamål i Vaxholm. Därför har många av bostäderna, i synnerhet i en stor andel av småhusen i Vaxholm, tillkommit efter 1990.

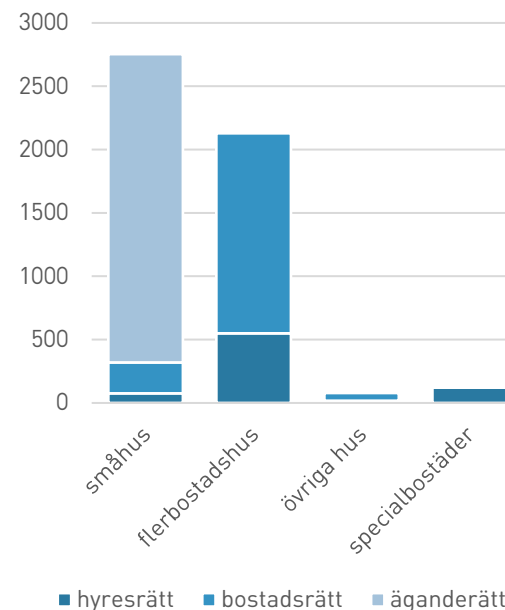
På den här punkten är Vaxholm annorlunda mot övriga länet och riket som generellt sett hade en period av lågt bostadsbyggande mellan 1990 och 2010.⁶

Kommunen har även ett stort antal bostäder i äldre hus. Vaxholm är den kommun i länet med näst högst andel bostäder i hus byggda 1920 och tidigare.

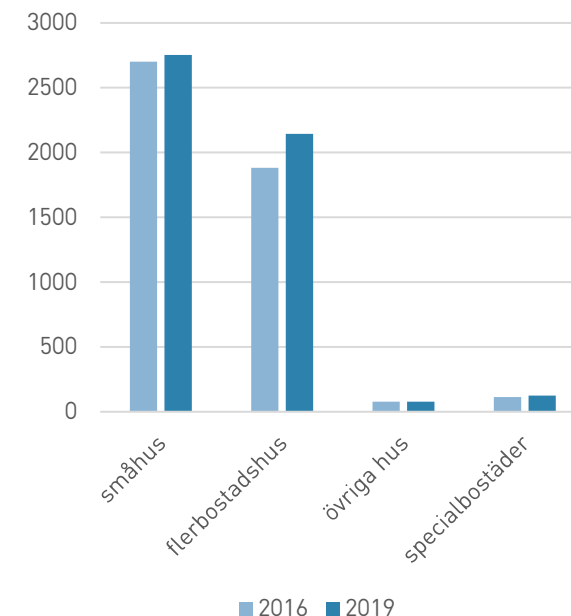
Småhus

Med småhus avses friliggande en- och tvåbostadshus samt par-, rad- och kedjehus. I Vaxholm är andelen småhus att betrakta som förhållandevis hög jämfört med Stockholms län⁶. Många småhus har tidigare använts som fritidshus, eller har byggts på tomter där det tidigare stått ett. De flesta småhus är äganderätter, men en liten andel av småhusen i Vaxholm är bostadsrätter eller hyresrätter. De flesta småhus i Vaxholm är större än 120 kvadratmeter.

Antal bostäder i Vaxholm 2019 efter hustyp och upplåtelseform

Förändring i bostadsbeståndet i Vaxholm mellan 2016 och 2019

Flerbostadshus

Lägenheterna i Vaxholm är ofta stora. Det finns mer än fyra gånger så många lägenheter som är större än 100 kvadratmeter än det finns lägenheter som är mindre än 31 kvadratmeter. Nästan en fjärdedel av alla lägenheter i flerbostadshus är mellan 51 och 60 kvadratmeter stora, vilket utgör den vanligaste storlekskategorin.

Av lägenheterna i flerbostadshus upplåts cirka 3/4 som bostadsrätter och 1/4 som hyresrätter. I slutet av 2019 fanns det 1581 bostadsrättslägenheter och 549 hyresrättslägenheter i flerbostadshus i Vaxholm.⁶

I Stockholms län har andelen hyresrätter sjunkit kraftigt till förmån för bostadsrätter sedan 1990. Även i Vaxholm har andelen hyresrätter minskat. Det allmännyttiga bostadsbolaget Vaxholms-bostäder såldes 1999. Under åren som följde omvandlades många av lägenheterna i den tidigare allmännyttan till bostadsrätter.

En mindre del av dagens hyresrätter ägs av kommunen, och de flesta hyreslägenheter ägs av privata hyresvärdar. Den största hyresvärderna i

NULÄGE

kommunen är Akelius, som äger en stor andel av de delar av den tidigare allmännyttan som inte har omvandlats till bostadsrätter.³

Specialbostäder

De flesta specialbostäder i kommunen är sådana som riktar sig till äldre, personer med funktionsnedsättning eller är någon form av utslussningsbostäder. Enligt SCB:s statistik ska det finnas ett mycket litet antal studentbostäder på Bogesund i Vaxholm, men dessa har kommunen ingen närmare kännedom om.⁴

Särskilt boende för äldre

Det finns ett särskilt boende i Vaxholm som ägs och förvaltas av kommunen, och ligger i tre byggnader inom samma kvarter på Vaxön. I två av byggnaderna är boendet helt eller delvis fokuserat på demenssjuka. Sammanlagt finns det 83 boendeplatser på särskilt boende med heldygnsomsorg i Vaxholm. Boendet har drivits i egen regi av kommunen sedan november 2018, men driften ska återgå till en privat utförare i september 2021.

Bostäder som ägs och hyrs ut av kommunen

Vaxholms stad har inget allmännyttigt bostadsbolag, men äger och förvaltar tre fastigheter med hyreslägenheter i kommunen. Genom *Vaxholm Smeden 3 AB* äger kommunen en fastighet med 32 lägenheter. Majoriteten av dessa lägenheter hyrs ut genom socialförvaltningen som specialbostäder med reducerat besittningsskydd, ofta som en slags utslussningsbostäder. Utöver detta hyrs ett mindre antal bostäder ut av kommunen i andra hand som ägs av privata fastighetsägare.

I två andra fastigheter på östra Vaxön har kommunen också seniorlägenheter som förmedlas genom en egen seniorbostadskö. I den ena fastigheten finns 43 lägenheter med 1 eller 2 rum och kök, och i den andra 10 lägenheter med 1-3 rum och kök.

Seniorlägenheterna förmedlas genom en egen seniorbostadskö. Personer över 65 år som är folkbokförda eller äger fast egendom i Vaxholm kan anmäla sig till seniorbostadskön. Under hösten 2017 beslutade Nämnden för teknik, fritid och kultur om nya riktlinjer för seniorbostadskön som gäller sedan 2018. Syftet var att göra det lättare att förstå reglerna och säkerställa att bostäderna endast erbjuds de som aktivt söker seniorboende.

Upplåtelseformer

Bostadsrätt är den vanligaste upplåtelseformen i länet (40%)⁵. För Vaxholm i stort är äganderätt den dominerande upplåtelseformen, men i vissa kommundelar

dominerar istället bostadsrätter. Så är fallet med Oskar-Fredriksborg på östra Rindö, samt på södra Resarö. Även i de delar av kommunen med låga andelar bostäder i flerbostadshus, som på Bogesund och de mindre öarna utan väg till fastlandet, finns det bostäder som upplåts med hyres- eller bostadsrätter. Det kan både röra sig om föreningar eller enskilda hyresvärdar, men även i vissa fall Statens Fastighetsverk som är hyresvärd för bostäder.

Bostadsstorlekar

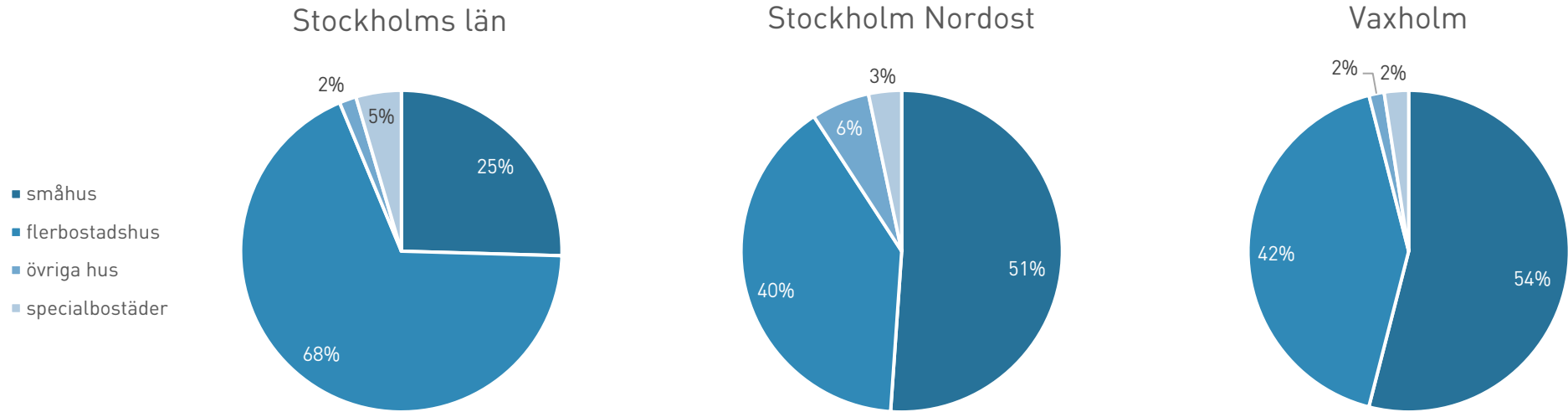
Den vanligaste storleksklassen för bostäder i Vaxholm är 51-60 kvm, men många av kommunens bostäder är mellan 61 kvm och 140 kvm. Bostäder som är under 50 kvm eller över 140 kvm är mindre vanliga. Storleksspridningen ser även olika ut i kommunens olika delar. Många av de största bostäderna finns på Resarö, medan de flesta av de mindre bostäderna finns på Vaxön. Rindö är den kommunedel med hög andel fastboende som uppvisar en förhållandevis stor och jämn spridning vad gäller bostadsstorlekar.

Den sekundära bostadsmarknaden

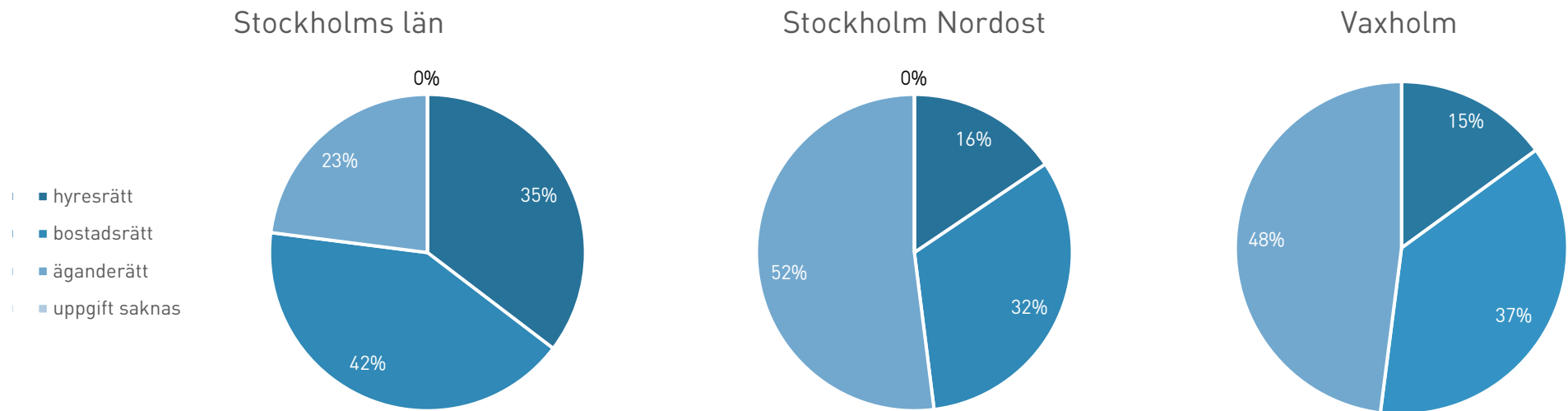
”Bostadsbrist, ändrad lagstiftning, politiska prioriteringar och hårdare krav från hyresvärdar har på senare år tvingat helt nya grupper att söka sig till socialtjänsten för att få en bostad.

Termen ”sekundär bostadsmarknad” har kommit att användas för att beskriva bland annat den marknad där kommunernas socialtjänst som förstahandshyresgäst hyr ut lägenheter i andra hand till hushåll som inte har lyckats få en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden.”⁶

Bostadsbeståndets fördelning över hustyper för 2019

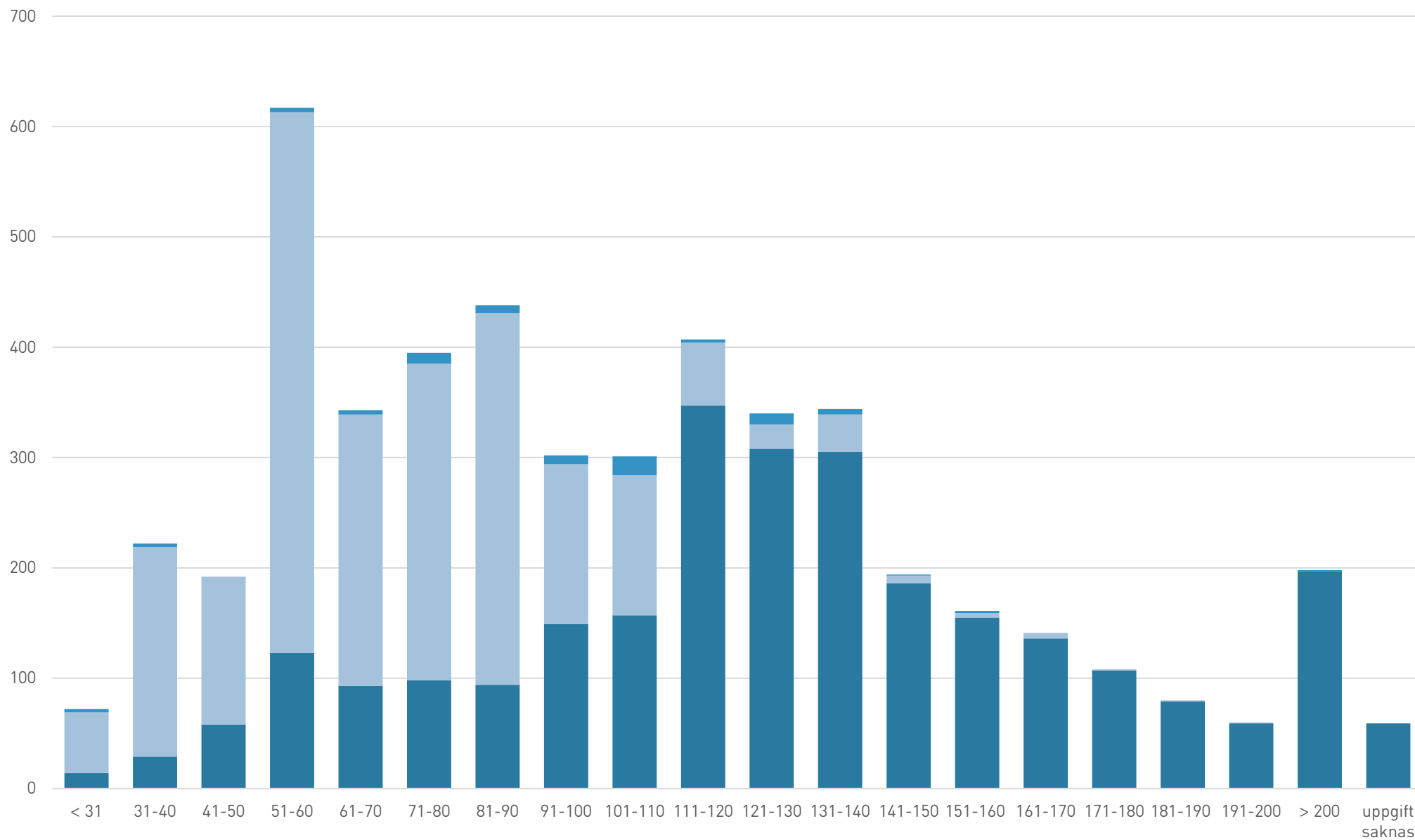

Bostadsbeståndets fördelning över upplåtelseform för 2019

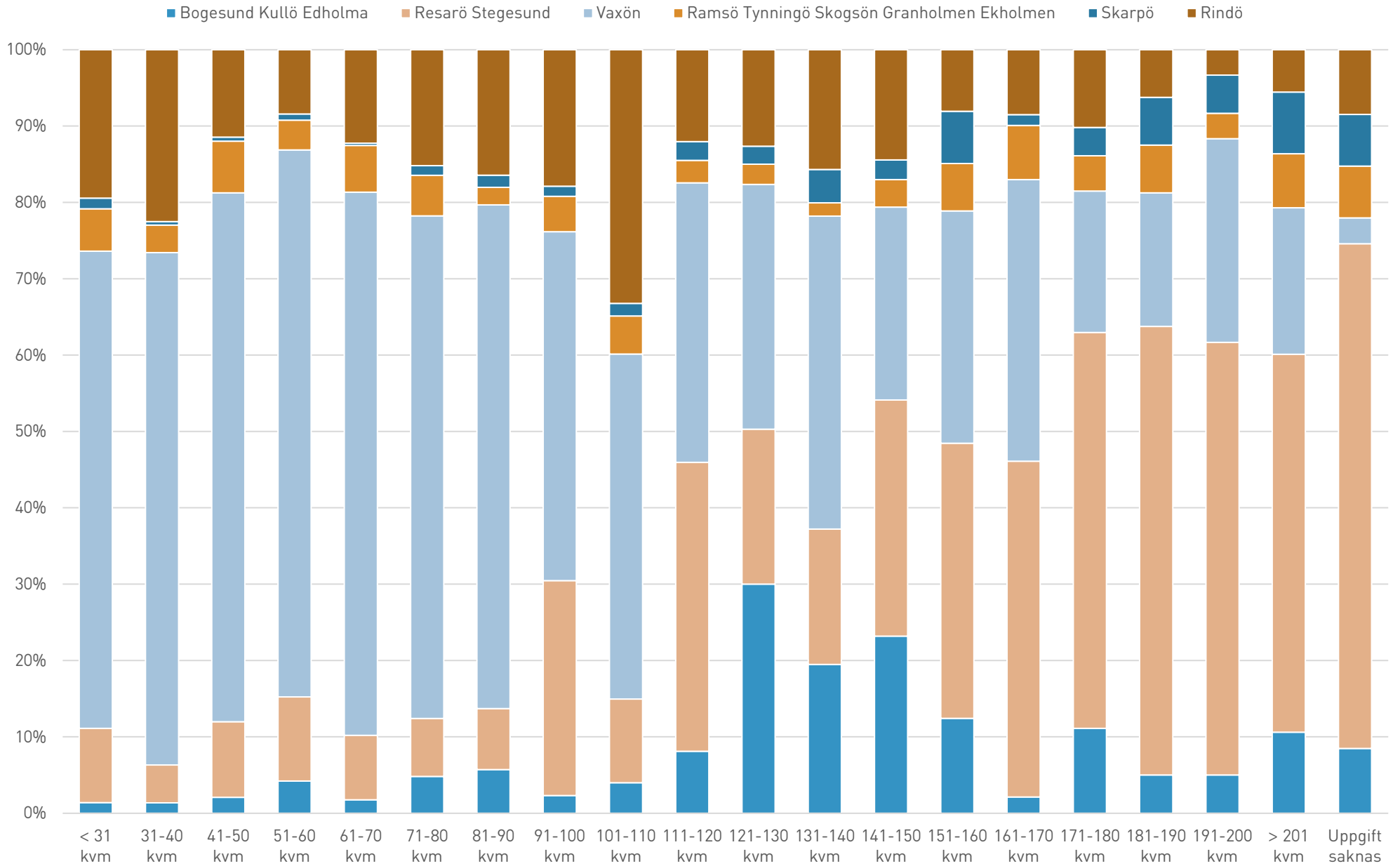

Bostadsyta efter hustyp i Vaxholm 2019

■ Småhus ■ Flerbostadshus ■ Övriga hus

Bostadsyta i andelar efter kommun del Vaxholm 2019

TILLSKOTTET AV BOSTÄDER 2010–2019

Tillskottet av bostäder består av tre delar: nybyggda bostäder, fritidshus som ombildats till permanentbostäder samt ombyggnationer, det vill säga lokaler och vindar som blivit bostäder.

I de flesta kommuner i länet anges att nybyggnation utgör det viktigaste tillskottet på bostäder, medan ombyggnationer och fritidshusomvandling har en väldigt liten betydelse. Fritidshusomvandlingen är betydligt viktigare i skärgårdskommuner som Vaxholm men är samtidigt svår att uppskatta.

Enligt länsstyrelsens rapport Läget i länet ligger Vaxholms stad strax över länsnittet när det kommer till genomsnittligt tillskott i antal bostäder per år och 1000 invånare mellan 2015 och 2019⁷. Det genomsnittliga tillskottet under perioden 2010–2019 har uppskattats till 59 bostäder per år, där 47 är bostäder i nybyggda hus och 12 tillkom genom ombyggnation⁸. Enligt RUF 2050 ska Vaxholm uppnå ett genomsnittligt årligt bostadstillskott om 100 bostadslägenheter fram till 2030 för att uppnå regionens behov.⁸

Fritidshusomvandling

Fritidshusomvandlingens betydelse för tillskottet av bostäder är generellt sett svårt att bedöma. Det skapar en del problem i kommuner med stora fritidshusområden där allt fler bosätter sig permanent, eller som deltidsboende.

2015 ändrades Skatteverkets taxeringskoder av bland annat fritidshusfastigheter vilket gör att SCBs statistik över fritidshusbeståndet tappar kontinuitet (se *Definitioner* för mer information). Skatteverkets definitioner av fritidshus tar ingen större hänsyn till vilken typ av bebyggelse det rör sig om, det vill säga om huset är anpassat för permanentboende eller uppfört efter de regler som gäller för fritidshus. I en kommun som Vaxholm där nybyggnation av fritidshus sker

Figur 3 Färdigställda lägenheter i nybyggda hus efter region, hustyp och år (SCB Statistikdatabasen)

parallellt med fritidshusomvandling blir statistiken än mer svårtolkad.

Bedömningar av hur många bostäder som tillkommer genom fritidshusomvandling görs på olika sätt med varierande detaljeringsgrad vilket gör det svårt att jämföra mellan kommunerna. Exempelvis Vaxholm har bedömt en relativt hög fritidshusomvandling de senaste åren.

Tillgängligheten är ofta dålig i fritidshus som tagits i bruk som permanentboende och många av dem är svåra att tillgänglighetsanpassa.

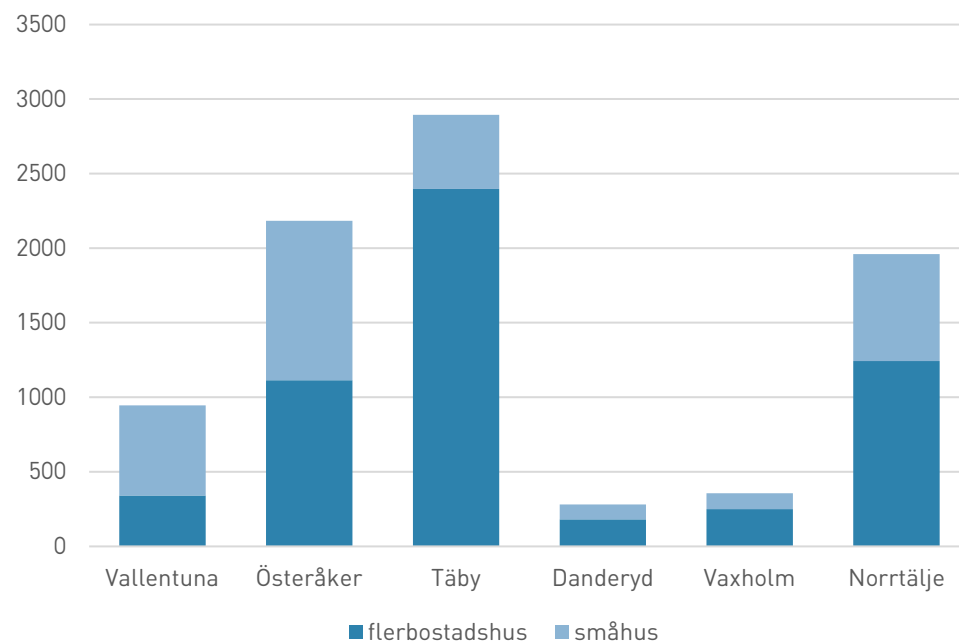
Fritidshusomvandlingen ställer högre krav på bra vatten och avlopp. Kommunens VA-plan är ett viktigt dokument för att bedöma bostadstillskott på öar som saknar allmänt vatten och avlopp. Prognoserna för framtida fritidshusomvandling är sammankopplade med planerad utbyggnad av vatten och avlopp på till exempel Skarpö och Rindö.

Ett sätt att bedöma delar av fritidshusomvandlingen är att titta på statistik över bygglovsärenden med rivning av fritidshus och nybyggnation av bostadshus. De senaste tio åren har det i genomsnitt handlat om 6 sådana ärenden per år, till en övervägande majoritet på Resarö. Det har även förekommit på Rindö, Skarpö, Karlsudd (Bogesund) och Tynningö men i betydligt mindre utsträckning.

Nybyggnation och ombyggnation

Mellan 2014 och 2019 har 356 nya bostäder färdigställts i nybyggda hus i Vaxholm. Ungefär 30% av de nybyggda bostäderna har varit småhus, och i och med det till stor del äganderätter. Av de nybyggda lägenheterna har de flesta varit bostadsrätter.

Nybyggnation i Nordostkommunerna 2014-2019

I länet har det byggts mycket bostadsrättslägenheter de senaste åren. Den vanligaste storleken bland nybyggda bostäder har varit 2 eller 3 rum och kök. Även i Vaxholm är den vanligaste lägenhetstypen i flerbostadshus 3 rum och kök, medan det i småhus är bostäder med 7 rum och kök eller större som dominerar.

Utöver nybyggnationen i kommunen har det under 2018 och 2019 tillkommit 55 bostads-rättslägenheter genom ombyggnation.

Planberedskap

Våren år 2021 fanns en planberedskap om drygt 560 bostäder i lagakraftvunna detaljplaner. Merparten av planberedskapen finns inom följande detaljplaner:

- Dp 394 Rindö hamn
- Dp 382, Resarö mitt
- Dp 410, Norrberget
- Dp 418, Kulan 6

Övriga rör möjligheter till avstyckningar inom planer på Resarö och Skarpö.

BOSTADSMARKNADEN

Fastighetspriserna har en stor påverkan på vilka grupper som har möjlighet och intresse av att bosätta sig i Vaxholm. Bostadsmarknaden påverkas av ett stort antal olika faktorer, där kommunen endast har ett begränsat inflytande. Data över fastighetspriser är indelad efter bostadstyp, och i Vaxholm ligger det genomsnittliga kvadratmeterpriset för fritidshus betydligt högre än det för småhus, som i sin tur är något högre än det för bostadsrätter. Detta kan möjligtvis bero på att Vaxholm upplevs vara relativt perifert som bostadsort men relativt centralt som semesterort.

	2017	2018	2019	2020
Fastighetspris bostadsrätt, kr/kvm	37 969	35 272	36 011	43 674
Fastighetspris småhus, kr/kvm	52 760	48 451	48 042	47 049
Fastighetspris fritidshus, kr/kvm	64 912	67 613	60 149	59 588

Kvadratmeterpriset för bostadsrätter ökade anmärkningsvärt mellan 2019 och 2020, medan priser för de andra bostadstyperna sjönk något.

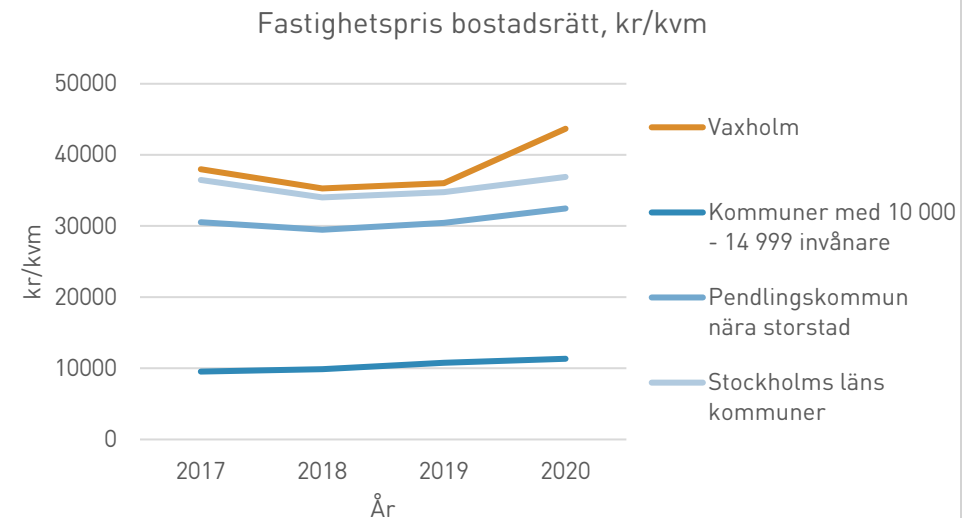
För att få en förståelse för prisläget på bostadsmarknaden i Vaxholm är det intressant att jämföra med andra kommuner i tre olika kategorier som Vaxholms

stad tillhör: kommuner med mellan 10 000 och 14 999 invånare, pendlingskommuner nära storstäder samt kommuner i Stockholms län. Det är även relevant att jämföra med angränsande kommuner i nordöstra Stockholm.

I följande jämförelser används både kvadratmeterpriser och totalpriser där data finns tillgänglig. Kvadratmeterpriser möjliggör en mer enhetlig jämförelse, men tar inte hänsyn till skillnaderna i bostadsbestånden i olika kommuner. Till exempel kan många exkluderas från en marknad med lägre kvadratmeterpris om det endast finns stora bostäder att tillgå, samtidigt som höga kvadratmeterpriser i ett bestånd med mindre lägenheter kan innebära lägre totalpriser.

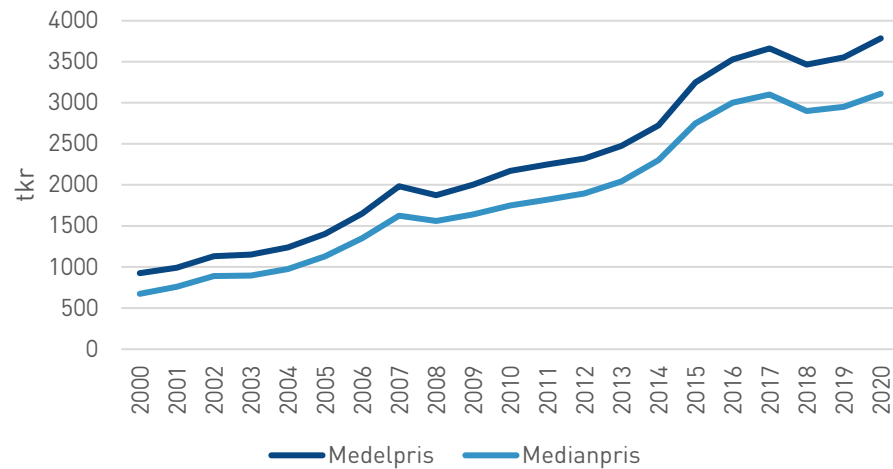
Bostadsrätter

Priserna för bostadsrätter i Vaxholm ligger högt i jämförelse med kommuner i alla tre kategorier, men framförallt sett till kommuner med liknande befolkningsstorlek, där kvadratmeterpriset är ungefär fyra gånger så högt i Vaxholm som i jämförbara kommuner. Andra kommuner i Stockholms län och inom pendlingsavstånd från storstäder har haft någorlunda lägre kvadratmeterpriser för bostadsrätter än Vaxholm, och skillnaden blev särskilt märkbar under 2020 då priserna steg jämförelsevis kraftigt i Vaxholm.⁹

Figur 4 Fastighetspriser per kvm bostadsarea för bostadsrättsföreningar

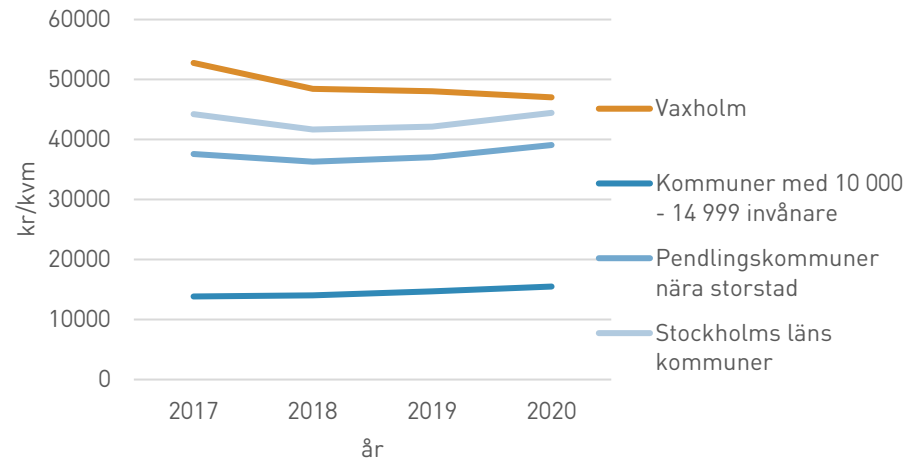
Priser för bostadsrätter i Stockholms län

10

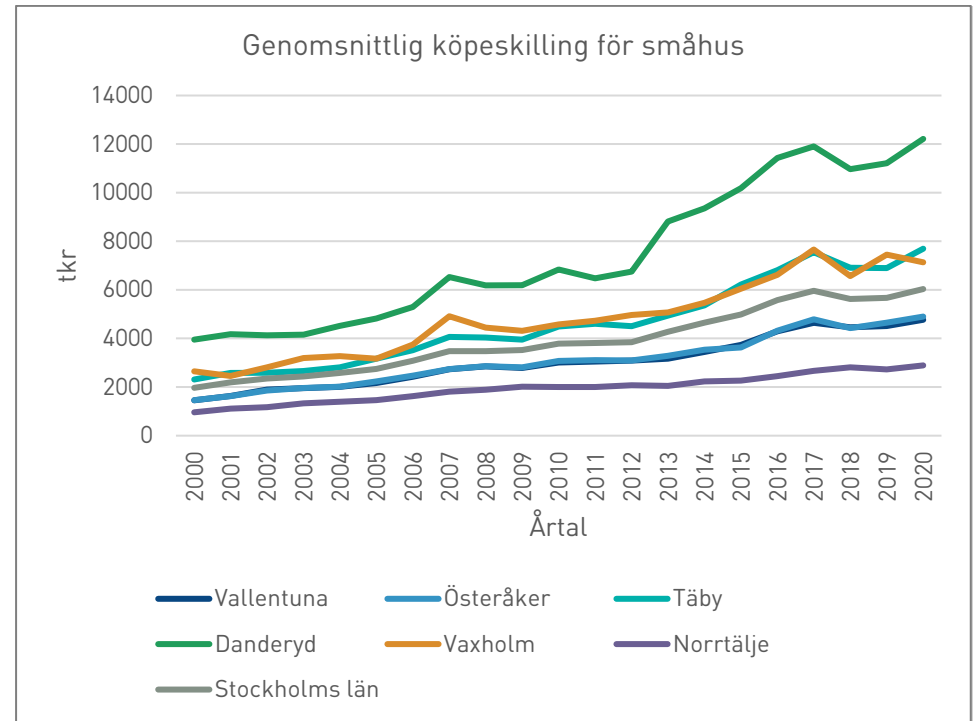
Småhus

Fastighetspris småhus, kr/kvm

utveckling av priser på småhus över de senaste två decennierna, och ligger på ungefär samma nivå i dagläget. Bland nordostkommunerna ligger Danderyd i topp, med nästan dubbelt så höga priser som i Vaxholm. Vaxholm ligger dock betydligt högre än Vallentuna, Österåker och Norrtälje.¹¹

Även i jämförelsekategorierna för kvadratmeterpriser ligger Vaxholm i topp, följt av kommuner i Stockholms län, pendlingskommuner nära storstäder respektive kommuner med liknande befolkningsstorlek. För småhusen syns dock en trend med sjunkande priser i Vaxholm medan priserna i jämförelsekategorierna ökar.

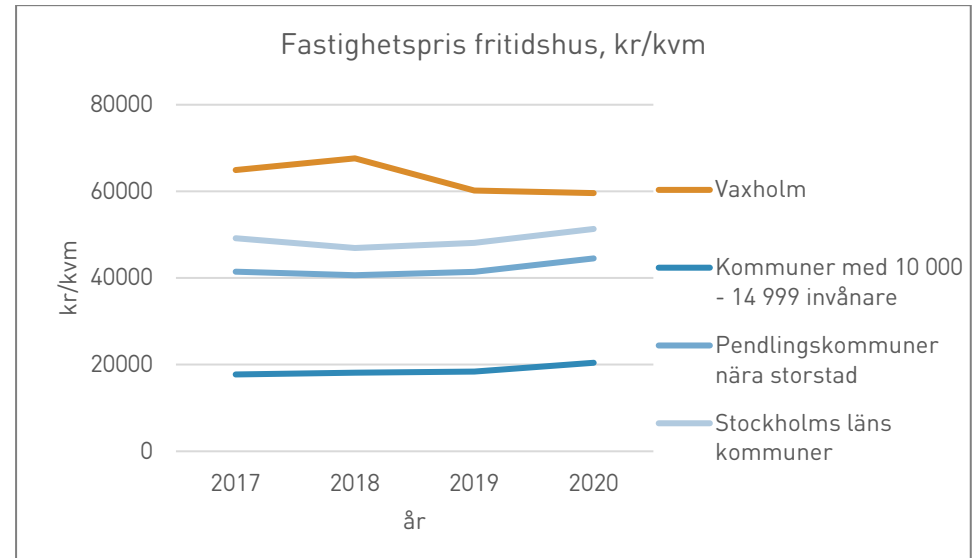
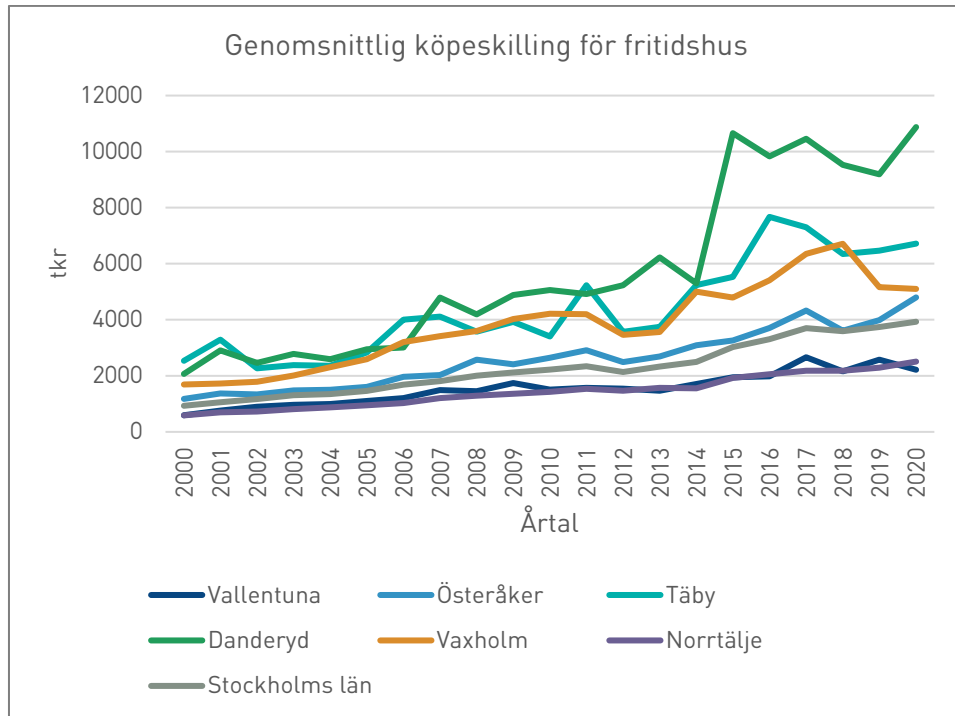

Totalpriser för småhus i Vaxholm är höga i jämförelse med medelvärdet i Stockholms län. I 2020 var den genomsnittliga köpeskillingen i Vaxholm 7 133 000 kr jämfört med 6 038 000 kr i länet i stort. Vaxholm och Täby har sett en liknande

Fritidshus

Även för fritidshus ligger prisläget i Vaxholm högre än genomsnittet i länet. Täby och Danderyd har högre priser, men dessa kommuner har samtidigt ett väldigt begränsat utbud av fritidshus jämfört med de andra kommunerna i nordost.¹²

Generellt är kvadratmeterpriser för fritidshus högra än för småhus och bostadsrätter. Fritidshus i Vaxholm har högre kvadratmeterpriser än i jämförelsekategorierna, och samma rangordning av kategorier återfinns här som hos småhus och bostadsrätter. Liksom med småhus minskar dock glappet mellan priserna i Vaxholm och priserna i jämförelsekategorierna över de senaste tre åren.

DEMOGRAFISK UTVECKLING

Vaxholm hade en procentuellt sett hög befolkningstillväxt mellan 2013 och 2018, och länge var Vaxholm en av Sveriges snabbast växande kommuner. Mellan 1990 och 2012 växte befolkningen med ca 60 % vilket motsvarar en genomsnittlig tillväxt på 200 nya invånare per år.

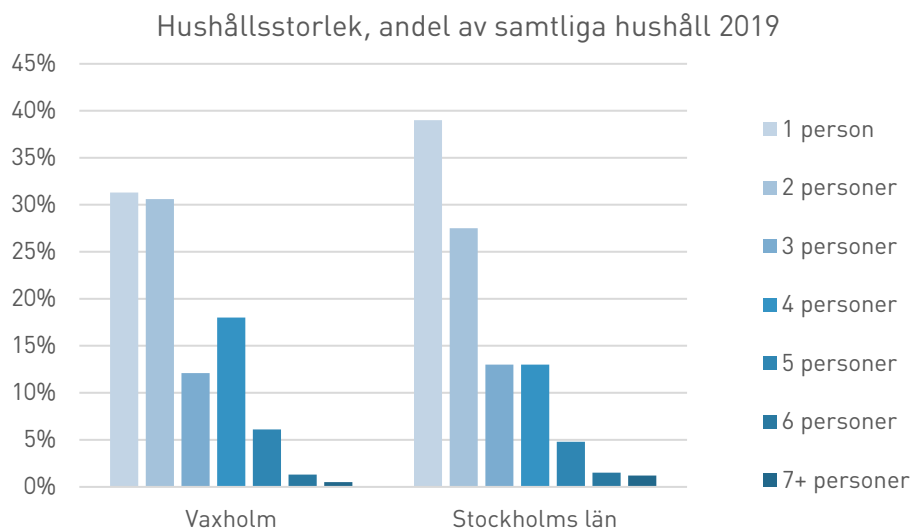
Under både 2019 och 2020 har befolkningen minskat ¹³, men trenden med en växande befolkning förväntas återkomma med en genomsnittlig årlig tillväxt på 187 invånare per år fram till 2040 ¹⁴.

Befolkningssammansättning

På flera punkter när det gäller befolkningssammansättningen skiljer sig Vaxholm från länet i stort och riksgenomsnittet. Ett genomgående tema är att det finns relativt många barnfamiljer i kommunen.

Hushållsstorlek

I Vaxholm har den genomsnittliga hushållsstorleken generellt sett varit stor under de senaste åren. I Stockholms län och i riket finns det ett stort antal en- och tvåpersonershushåll som tillsammans utgör strax under 40% av alla hushåll. Det här mönstret är inte lika tydligt i Vaxholm. Här är ensamhushållen inte en lika stor del av befolkningen, medan hushållen med fyra personer utgör en desto större andel. Strax över 60 % av hushållen i Vaxholm består av en eller två personer, och drygt 35% av hushållen består av tre till fem personer.

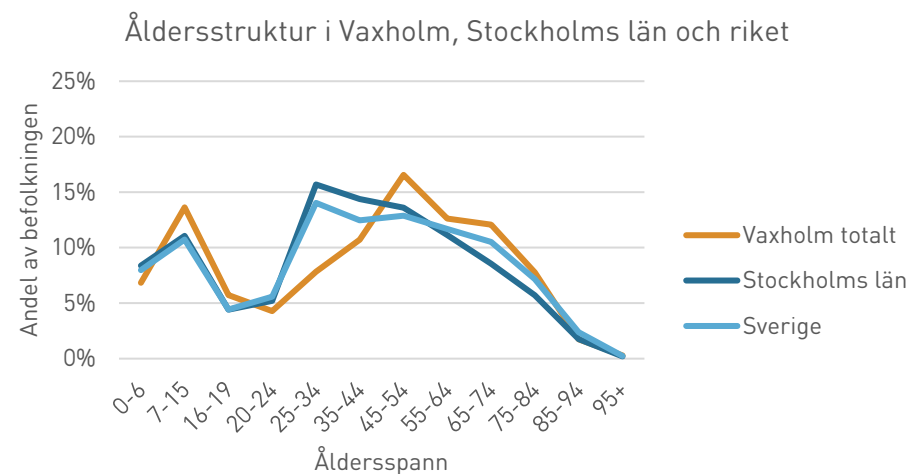
Genomsnittlig hushållsstorlek 2020¹²

Vaxholm:	2,40
Stockholms län:	2,25

Åldersstruktur

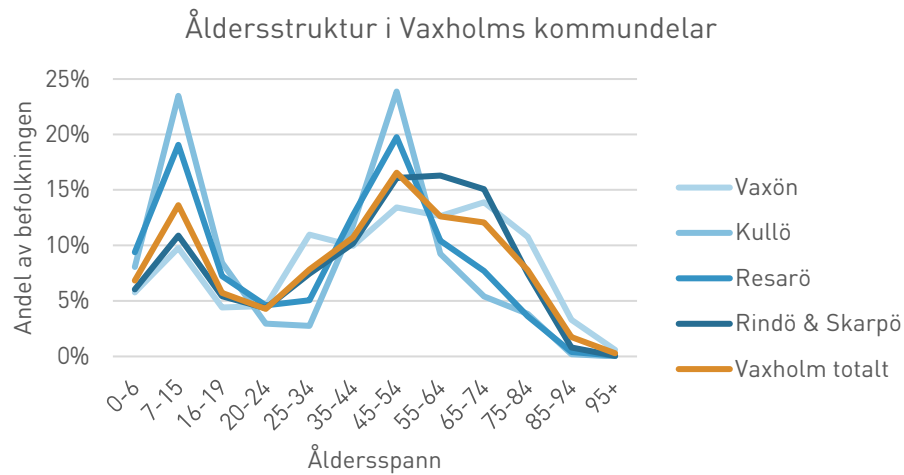
I Vaxholm avviker åldersstrukturen anmärkningsvärt från den i både Stockholms län och riket i stort. Den yngsta gruppen, 0–6 år, är något underrepresenterad, medan det bland barn i åldrarna 7–19 år finns en kraftig överrepresentation jämfört med både länet och riket. Unga vuxna i åldrarna 20–44 år är underrepresenterade i Vaxholm jämfört med riket, samtidigt som denna grupp är överrepresenterad i länet i stort. I Vaxholm befinner sig en jämförelsevis stor andel av befolkningen i åldrarna 45–84 år. Andelen av befolkningen i Vaxholm som är 85 år och äldre ligger i linje med resten av Stockholms län, som dock är något lägre än i riket i stort.

Åldersstrukturen bekräftar att Vaxholm är en attraktiv kommun för hushåll med barn, då det finns en relativt stor andel barn och vuxna i familjebildande ålder. Det är dock barn och familjebildande vuxna i de högre åldersspannen som dominerar (7–19 år och 45–54 år). Kommunen är även attraktiv för äldre personer, men inte så bland unga vuxna.

Stora skillnader i ålderssammansättningen syns även mellan kommunens olika delar. Hushåll med barn är kraftigt överrepresenterade på Kullö och Resarö, medan de är underrepresenterade på Vaxön, Rindö och Skarpö. På Vaxön är det snarare unga vuxna och äldre personer som är överrepresenterade sett till kommunen i stort, medan det på Rindö och Skarpö finns en tydlig överrepresentation bland personer i åldrarna 45–74 år.

Dessa tendenser kan troligtvis förklaras av de olika bostadsbestånden och tillgången till service i de olika kommundelarna. Det stora utbudet av småhus på Resarö och Kullö verkar locka hushåll med barn. Arbetstillfällena och kollektivtrafik kan vara faktorer som attraherar unga vuxna till Vaxön, samtidigt som tillgången till service, vård och särskilt boende kan vara avgörande för äldre personer som väljer att bosätta sig på Vaxön. Rindö och Skarpö framstår som attraktiva platser för personer före och efter pensionsåldern.

Flyttningsmönster

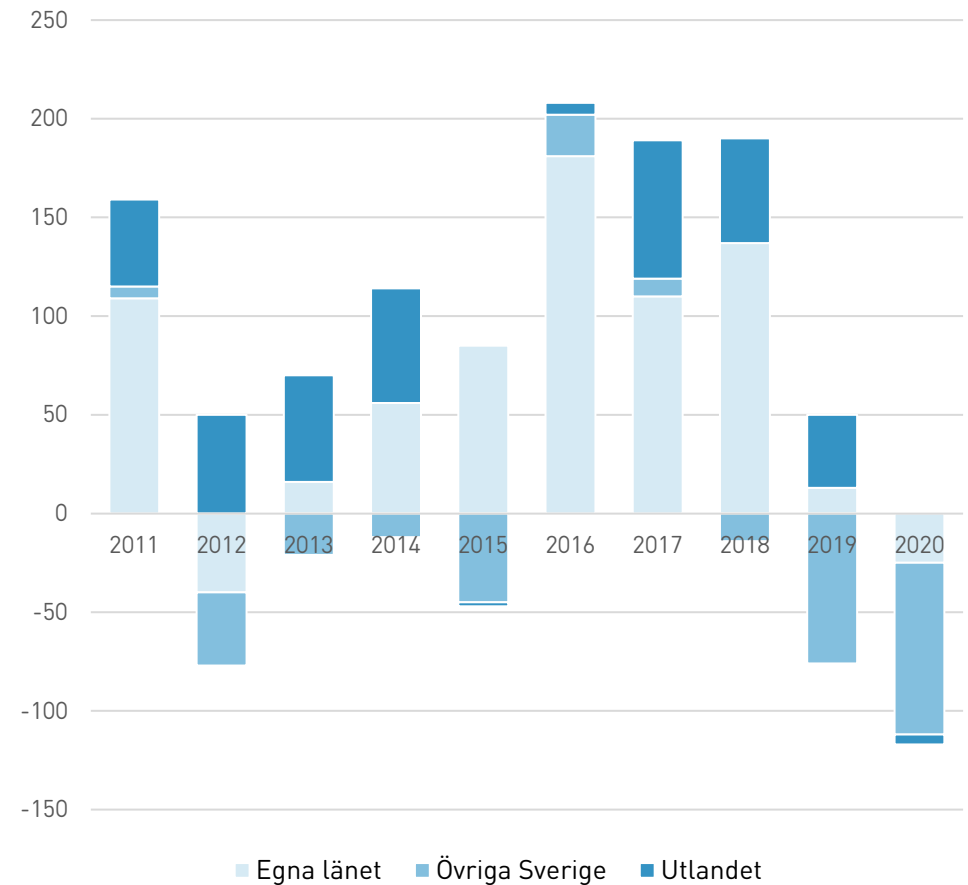
I storstadsregionerna bygger befolkningsökningen till stor del på ett högt inflyttningsnetto från utlandet och ett högt födelsenetto. Inflyttning från övriga Sverige är där av mindre betydelse för befolkningsökningen. På den här punkten är Vaxholm annorlunda.

Inflyttningen till kommunen var relativt jämn under perioden 2016–2018, och de flesta flyttade hit från andra kommuner i Stockholms län. Under 2019 och 2020 vände dock trenden, då Vaxholm såg ett negativt flyttningsnetto där många invånare flyttade till kommuner utanför Stockholms län. Sannolikheten att en

person i en viss ålder under ett år flyttar från kommunen kallas för flyttbenägenhet. Flyttbenägenheten hos Vaxholmarna är generellt sett något högre än den i riket för alla över 20 år.¹⁵

Unga vuxna har generellt sett en hög flyttbenägenhet. Många flyttar för att få närhet till studier eller jobb, men också till den första egna bostaden. I Vaxholm är flyttbenägenheten hos 20- till 30-åringar betydligt högre än i riket, vilket även återspeglas i befolkningssammansättningen.¹⁰

Flyttningsnetto Vaxholm 2011-2020

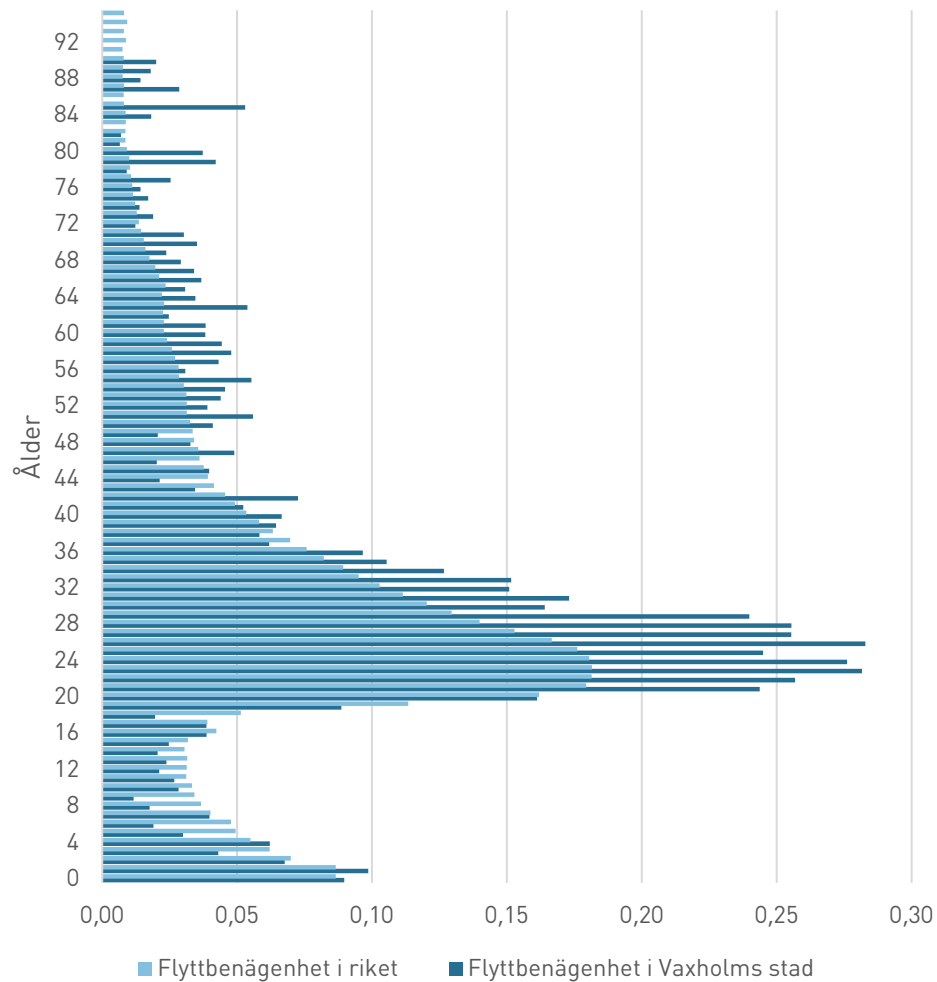
Figur 5 Källa SCB: BEFPAK-Befolkningsförändringar helår för år 2011-2020

NULÄGE

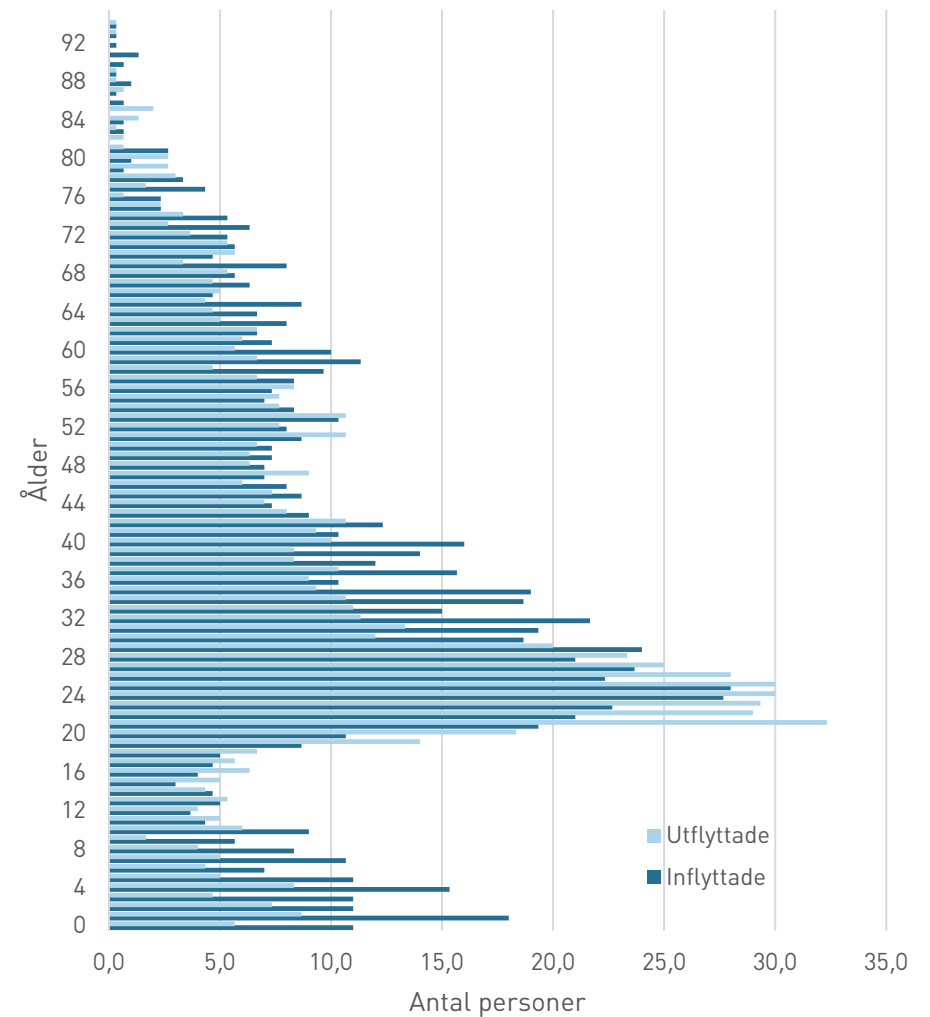
Barn i åldrarna 0–10 och vuxna i åldrarna 30–45 utgör en stor del av det positiva flyttningsnettot i Vaxholm, det vill säga att det är betydligt fler som flyttar hit än härifrån. 2018 fanns Vaxholms på en topplista över kommuner med särskilt högt flyttnetto för vuxna i 'barnfamiljeåren'. I riket i stort attraherar pendlingskommunerna nära storstaden många inflyttare. Barnfamiljers flyttningsmönster tyder på en vilja att bo utanför staden, men nära arbetstillfällena.

Unga föräldrar ofta storstäder och större städer, medan pensionärer ofta flyttar till attraktiva semesterkommuner.¹⁶ Detta syns även i det högre positiva flyttnettot för personer i 60- och 70-årsåldern.

Flyttbenägenhet efter ålder i Vaxholm respektive riket

Flyttmönster till och från Vaxholm i olika åldrar

¹ SCB (2021) *Statistikdatabasen: Boende, byggande och bebyggelse - Bostadsbestånd*

² Länsstyrelsen i Stockholm (2020) Läget i Länet: Bostadsmarknaden i Stockholms län 2020 (Rapport 2020:10)

³ Tekis-FB (2017) *Tekis-FIR*

⁴ SCB (2019) *Statistikpaket: BOSTADSPAK Delområden 2019*.

⁵ Region Stockholm (2020-07-10) *En analys av bostadsbeståndet* <<https://storymaps.arcgis.com/stories/7fbde35613814381af372842332d059d>>

⁶ SKR (2020) *Det boendesociala arbetet i förändring - Erfarenheter från sex kommuner*

⁷ Länsstyrelsen i Stockholm (2020) Läget i Länet: Bostadsmarknaden i Stockholms län 2020 (Rapport 2020:10)

⁸ SCB Statistikdatabasen

⁹ Rådet för främjande av kommunala analyser – RKA (2020) *Kolada Jämföraren: Bostadsförsörjning*.

https://kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&focus=16557&tab_id=121849

¹⁰ SCB (2020) *Försäljning av bostadsrätter efter region (län, storstadsområden, riket). År 2000-2020*.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BO_B00501_B00501C/FastprisBRFRegionAr/

¹¹ Rådet för främjande av kommunala analyser – RKA (2020) *Kolada Jämföraren: Bostadsförsörjning*.

https://kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&focus=16557&tab_id=121849

¹² För beräkning av kvadratmeterpriset för fritidshus har respektive enskilt köp använts. Med fritidshus avses småhus (typkod 220) som inte haft någon folkbokförd befolkning under 4 kvartal året före försäljningstidpunkten. Definitionen för fritidshus ändrades något år 2015 vilket kan påverka jämförelser över tid. Källa: Fastighetstaxeringsregistret (FTR) och SCB.

¹³ SCB (2021) *Statistikdatabasen: Befolkningsstatistik*

¹⁴ Statisticon (2020) *Befolkningsprognos 2020-2040 Vaxholms stad*

¹⁵ Statisticon (2020) *Befolkningsprognos 2020-2040 Vaxholms stad*

¹⁶ Sweco AB & Arena för Tillväxt (2018) *Sveriges nya geografi 2018*

PROGNOSER

BOSTADSBYGGNADSPROGNOS

Bostadsbyggnadsprognosen ligger till grund för kommunens befolkningsprognos, i synnerhet prognosen för inflyttning till kommunen. Den uppdateras årligen och är övergripande för de närmaste 20 åren.

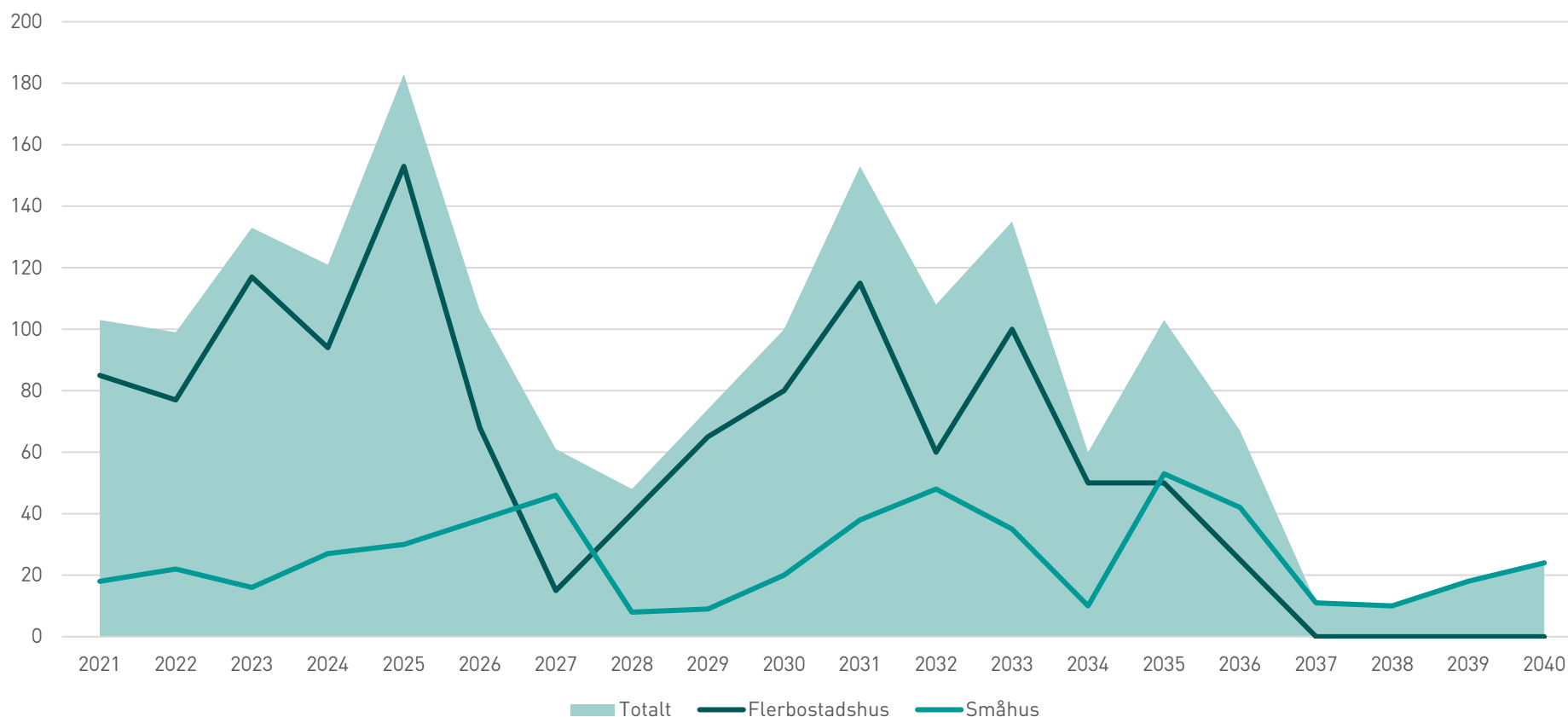
Bostadsbyggnadsprognosen bygger på översiktsplanen Vaxholm 2030, de fördjupade översiktsplanerna för Resarö respektive Rindö och Skarpö, Exploateringsprogrammet för Vaxholm och VA-planen för Vaxholm samt en uppskattning av när pågående bostadsbyggnadsprojekt kan vara färdigställda.

För projekt som förväntas stå färdiga de närmaste åren varierar säkerheten i prognosen mellan de projekt där detaljplanen vunnit laga kraft och kommunen har haft kontakt med exploitören om tidplanen, respektive projekt där detaljplanen ännu inte är antagen. På längre sikt bygger prognosen till en större del på bostadsbyggnadsprojekt som pekats ut i exploateringsprogrammet som det i dagsläget inte finns något planuppdrag för, liksom förväntad fritidshusomvandling till följd av utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp.

Kommunen i sin helhet

Det sammanlagda tillskottet på bostäder som enligt 2021 års prognos för perioden fram till 2040 bedöms vara mellan 1268 och 1717 bostäder, eller ett genomsnittligt tillskott på mellan 66 och 90 bostäder per år.

Basprognos för bostadstillskott 2021-2040 efter hustyp

Hyresrätter

Det är svårt att på förhand veta vilka upplåtelseformer som ska byggas i ett nytt område om kommunen inte bygger själv. De flesta lägenheter i flerbostadshus byggs som bostadsrätter idag.

I dagsläget finns dock planberedskap för ett nytt flerbostadshus som ägs av ett hyresbolag, samt flera pågående detaljplaneprojekt som syftar till att fler hyresrätter ska byggas i kommunen.

Särskilda boenden för äldre

Det finns behov av nya boendeplatser på särskilt boende för äldre i kommunen. Ett nytt särskilt boende planeras som en del av projekt Norrberget på östra Vaxön, och det pågår utredningar för att hitta lokaliseringar för att ersätta övriga lokaler i kvarteret Landstinget.

Bostadsbyggnad på de olika öarna

Det största tillskottet på bostäder förväntas byggas på Rindö, Vaxön och Resarö fram till 2030. Det förväntade tillskottet i områdena Bogesund och inom området övriga öar utgörs bostadstillskottet helt och hållet av olika former av fritidshusomvandling. Nedan redogörs för den förväntade omvandlingen och några av de större planerade bostadsbyggnadsprojekten på de andra öarna.

Bostadstillskottet redovisas som ett spann mellan två olika prognoser, bas och hög. Följande diagram utgår från basprognosen om inget annat redovisas.

Rindö

Rindö hamn är ett omfattande stadsbyggnadsprojekt i tre etapper på det före detta regementsområdet inom Oskar Fredriksborg på östra Rindö. Tidigare kasernbyggnader från förra sekelskiftet har omvandlats till bostäder och lokaler, samt kompletteras med nya bostäder och en ny skola. De första kasernbyggnaderna och ett antal nya flerbostadshus och småhus är redan inflyttade. Mellan 2021 och 2025 förväntas ytterligare 242 nya bostäder färdigställas. Det rör sig om 42 bostäder i småhus och 200 bostäder i flerbostadshus. I detta ingår planer för ungefär 50 hyresrätter i flerbostadshus som del av Rindö hamn etapp 4.

I översiktsplanen pekas Rindö smedja ut som ett utredningsområde för bostäder. Ett planprogram för området är under framtagande och programsamråd hölls under 2015. Mellan 108 och 135 bostäder förväntas kunna färdigställas mellan 2029 och 2033 inom området. Fritidshusomvandlingen på Rindö och Skarpö förväntas ge ett tillskott på 40 - 81 bostäder fram till 2040. På Rindö hör den ihop

med utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp som följer utbyggnaden av Rindö smedja.

BOSTADSTILLSKOTT 2021–2040

	Flerbostadshus	Småhus
1. RESARÖ	98 - 165	147 - 235
2. RINDÖ/SKARPÖ	308 - 335	118 - 186
3. BOGESUND	0	11 - 21
4. KULLÖ	0	0
5. ÖVRIGA ÖAR	0	25 - 50
6. VAXÖ ÖSTRA	401 - 464	11 - 11
7. VAXÖ VÄSTRA	140 - 230	10 - 20
TOTALT	947 - 1194	321 - 523

Vaxön

På Vaxön finns ett antal stadsbyggnadsprojekt som möjliggör en utökning av bostadsbeståndet. Inom projektet Norrberget planeras för ungefär 240 nya bostäder i flerbostadshus och ett nytt särskilt boende. Bostäderna förväntas färdigställas i etapper mellan 2022 och 2026. Detaljplanen vann laga kraft 2020.

I stadskärnan pågår även detaljplanearbeten vid kvarteren Domaren och Prästgården, som möjliggör för ungefär 8 - 11 respektive 24 - 30 nya bostadslägenheter i flerbostadshus.

På västra Vaxön finns ett projekt som syftar till nybyggnation av ca 50 hyresrättslägenheter i kvarteret Kulan. Detaljplanen Kulan 6 vann laga kraft under 2020, och det nya flerbostadshuset förväntas preliminärt stå klart 2022.

PROGNOSE

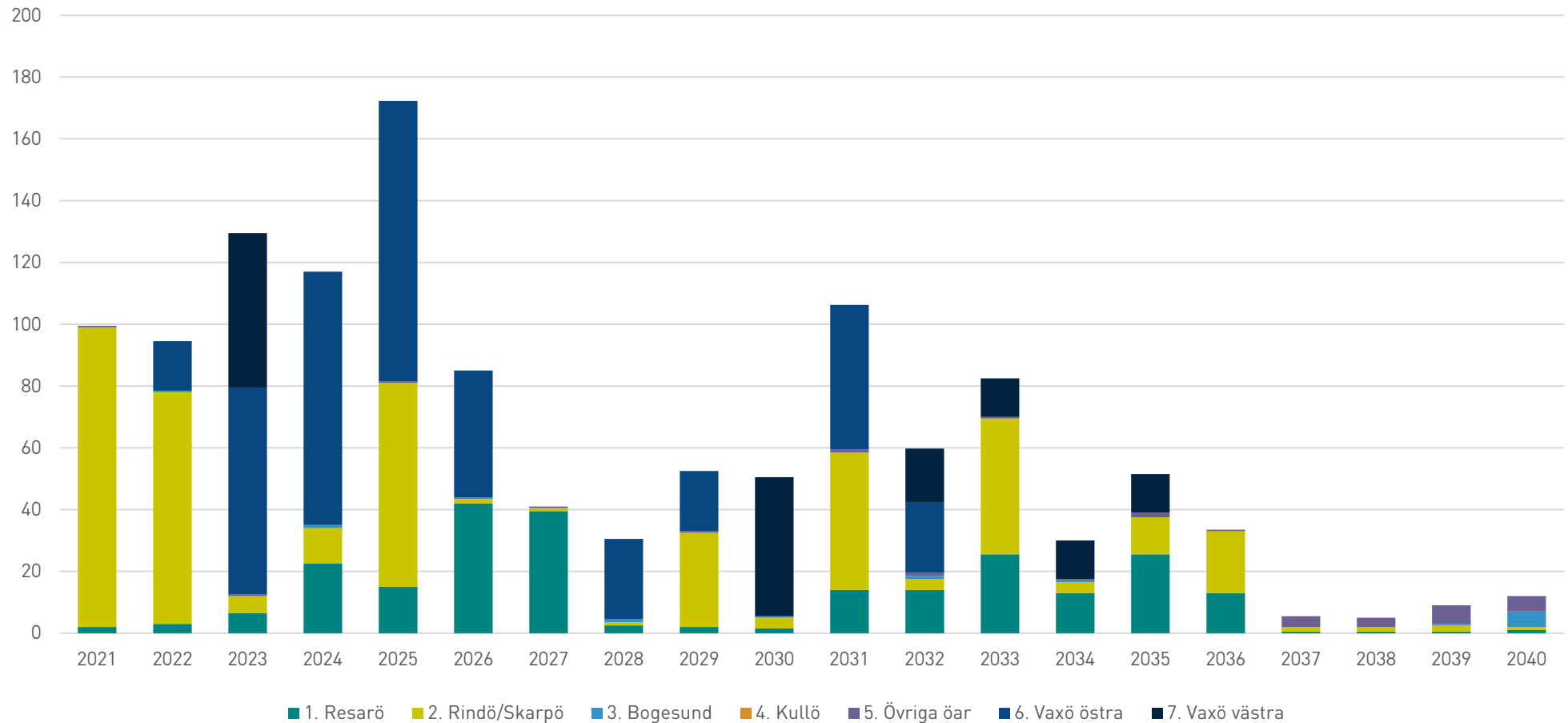
Resarö

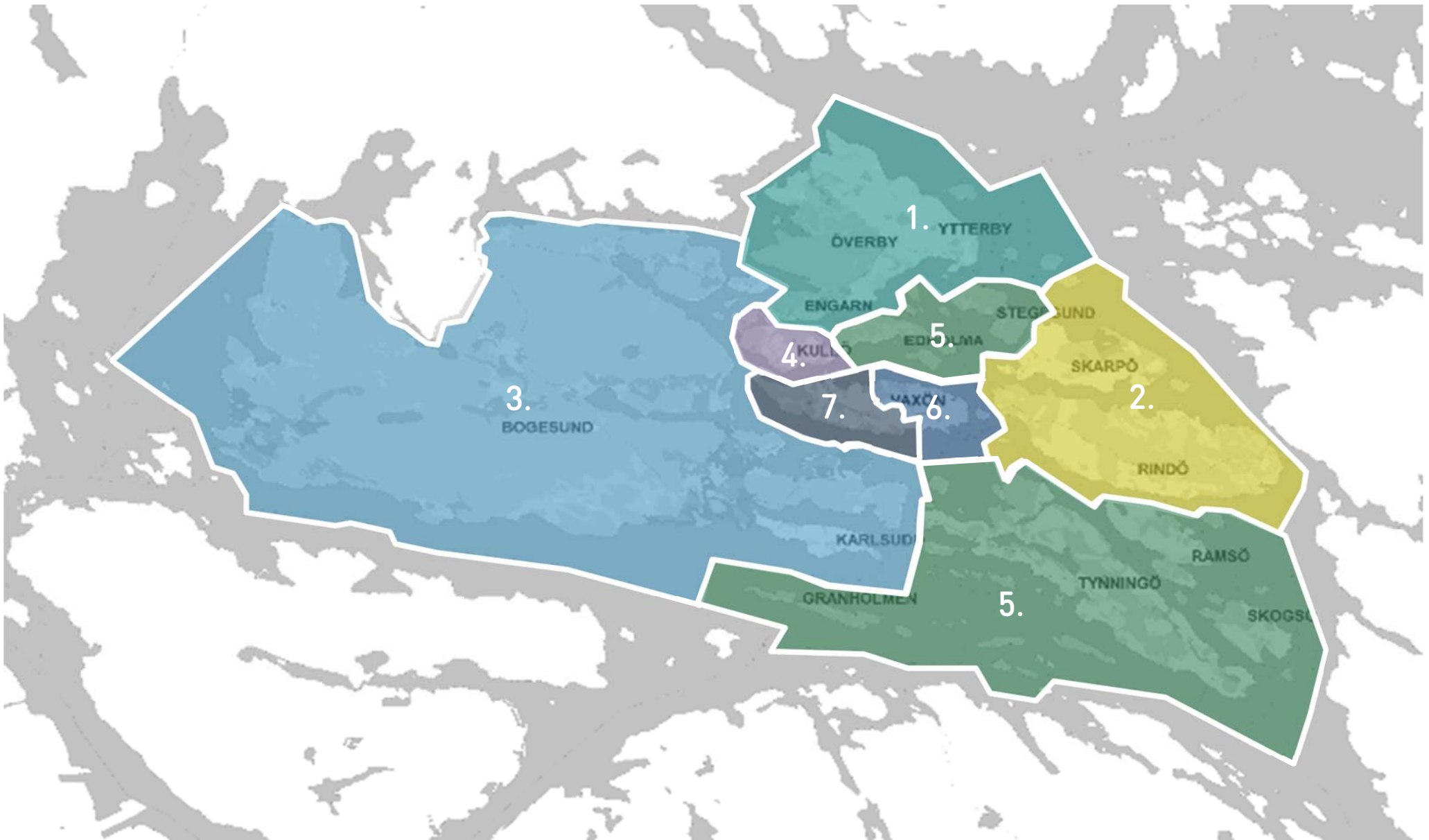
Projektet Storäng innehåller utbyggnad av vatten och avlopp i ett område med äldre småhus och fritidshusbebyggelse. De två detaljplanerna möjliggör sammanlagt för nybyggnad av upp till 70 småhus. Detaljplanen Storäng östra vann laga kraft 2021. Projektet förväntas även resultera i en viss fritidshusomvandling.

Detaljplanen för Resarö mitt möjliggör för ungefär 60 nya bostäder i både småhus och flerbostadshus, och vann laga kraft under 2020.

Fritidshusomvandlingen förväntas vara betydligt lägre jämfört med tidigare eftersom en stor del av beståndet på Resarö redan är omvandlat till permanentboende.

Basprognos för bostadstillskott 2021-2040 över kommundelarna

Figur 6 Kommunindelning prognoser

BEFOLKNINGSPROGNOSER

Kommunen beställer årligen en byggbaserad befolkningsprognos, vilket betyder att den del av prognosen som behandlar inflyttning är baserad på kommunens bostadsbyggnadsprognos. Den bygger också på historiska data och pekar ut trender för den demografiska sammansättningen i kommunen.

Regionala befolkningsframskrivningar

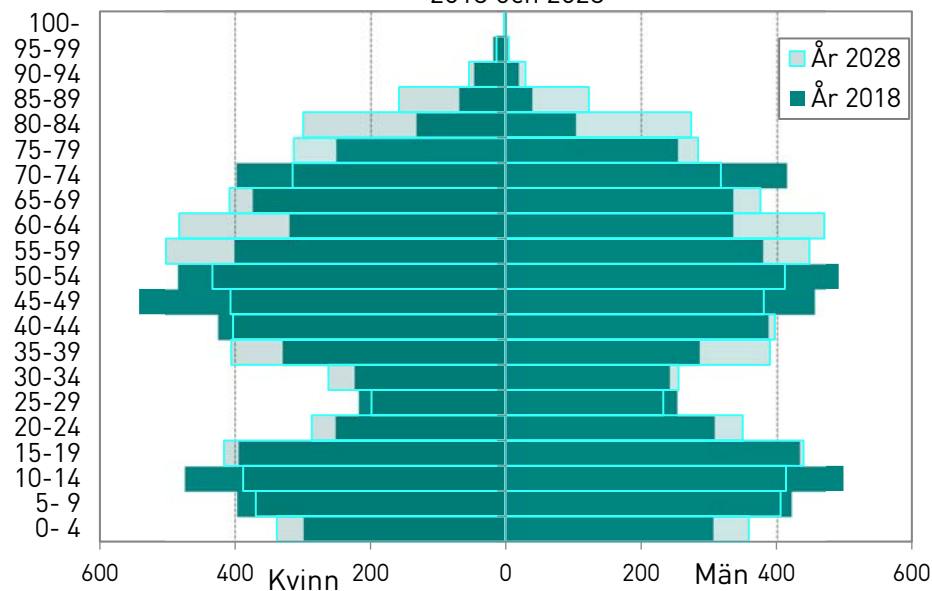
Även regionen tar fram regionala befolkningsframskrivningar. I det fallet görs inte sällan framskrivningar på både regionövergripande nivå och nedbrutet på kommunal nivå.

I samband med arbetet med den nya regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUF 2050, har befolknings- och sysselsättningsframskrivningar tagits fram för Östra Mellansverige (ÖMS).¹ Dessa ligger till grund för det demografiska bostadsbyggnadsbehov som RUF 2050 anger för respektive kommun. Framskrivningarna behövs även för planering av andra regionala verksamheter som sjukvård och kollektivtrafik. 2019 togs en framskrivning fram för Region Stockholm med ett 10-årsperspektiv.

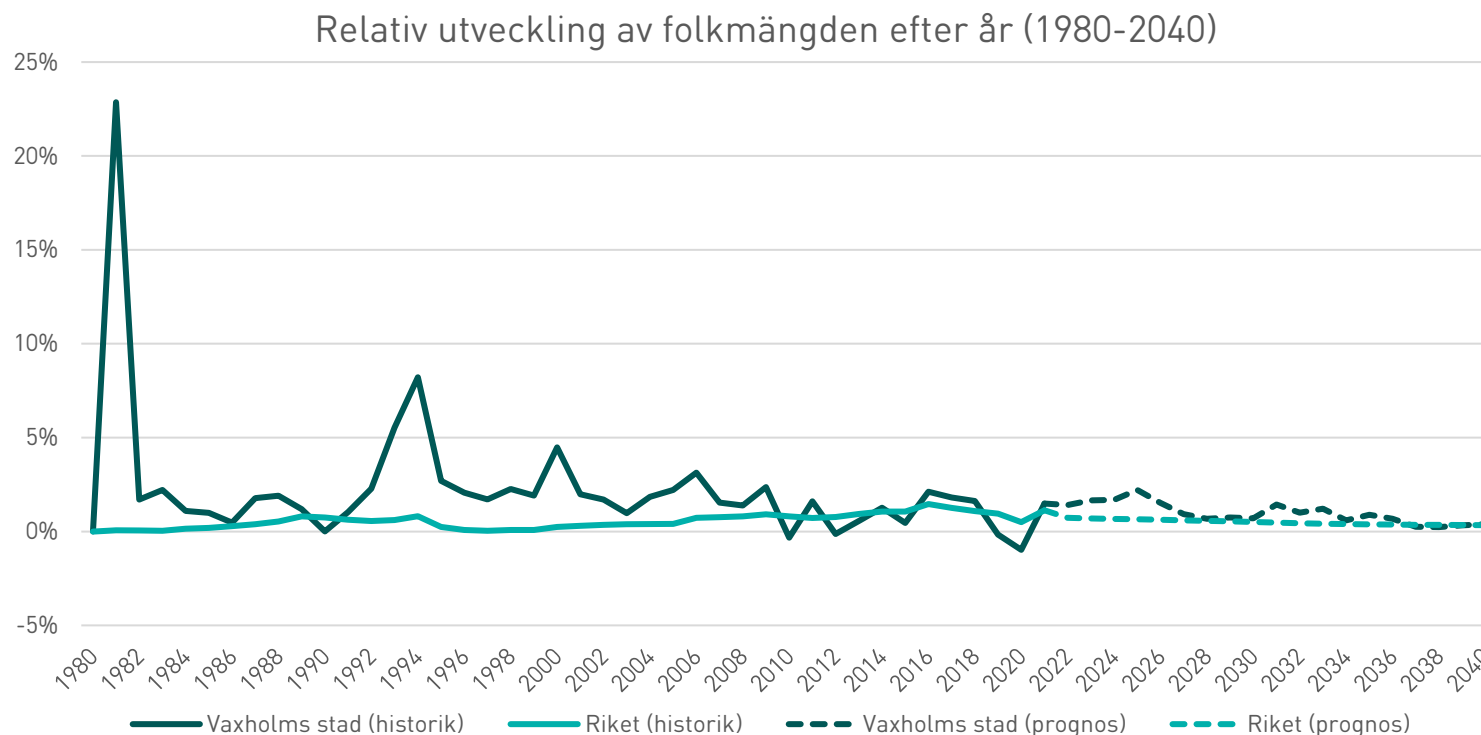
Regionens befolkningsframskrivning (2019) förutser framför allt en åldrande befolkning under närmaste decenniet, se Figur 8.²

Vid en jämförelse av kommunens befolkningsprognos och den befolkningsframskrivning i tre scenarier som togs fram 2017 finns det trots olika metoder ändå vissa likheter. Störst skillnader kan ses under 2020-talet där en högre ökningstakt förutsätts av regionen. Se nästa sida för ett jämförande diagram.

Befolkningsframskrivning: befolkningsstruktur efter kön år 2018 och 2028

Figur 7 Diagram över befolkningsstruktur efter kön och ålder år 2018 och 2028, Region Stockholms befolkningsframskrivning (Region Stockholm, 2019)

Kommunens byggbaserade befolkningsprognos

Enligt 2020 års byggbaserade befolkningsprognos förväntas befolkning i Vaxholm öka från 12 003 personer år 2019 till strax under 16 000 år 2040. Det motsvarar en befolkningsökning på ungefär 33 %.³

Inflyttning till nybyggda bostadsområden utgör en stor del av den förväntade befolkningstillväxten. De stora variationerna från år till år som kan ses i prognosen har att göra med förväntad befolkningsökning genom inflyttning till kommunen och i förlängningen prognosen för bostadsbyggande och fritidshusomvandling. Framför allt sker tillväxten på Rindö, Resarö och Vaxön.

Under 2030-talet förväntas åldersgruppen 65+ växa så att den är en större andel av befolkningen än åldersgruppen 0-19 år.

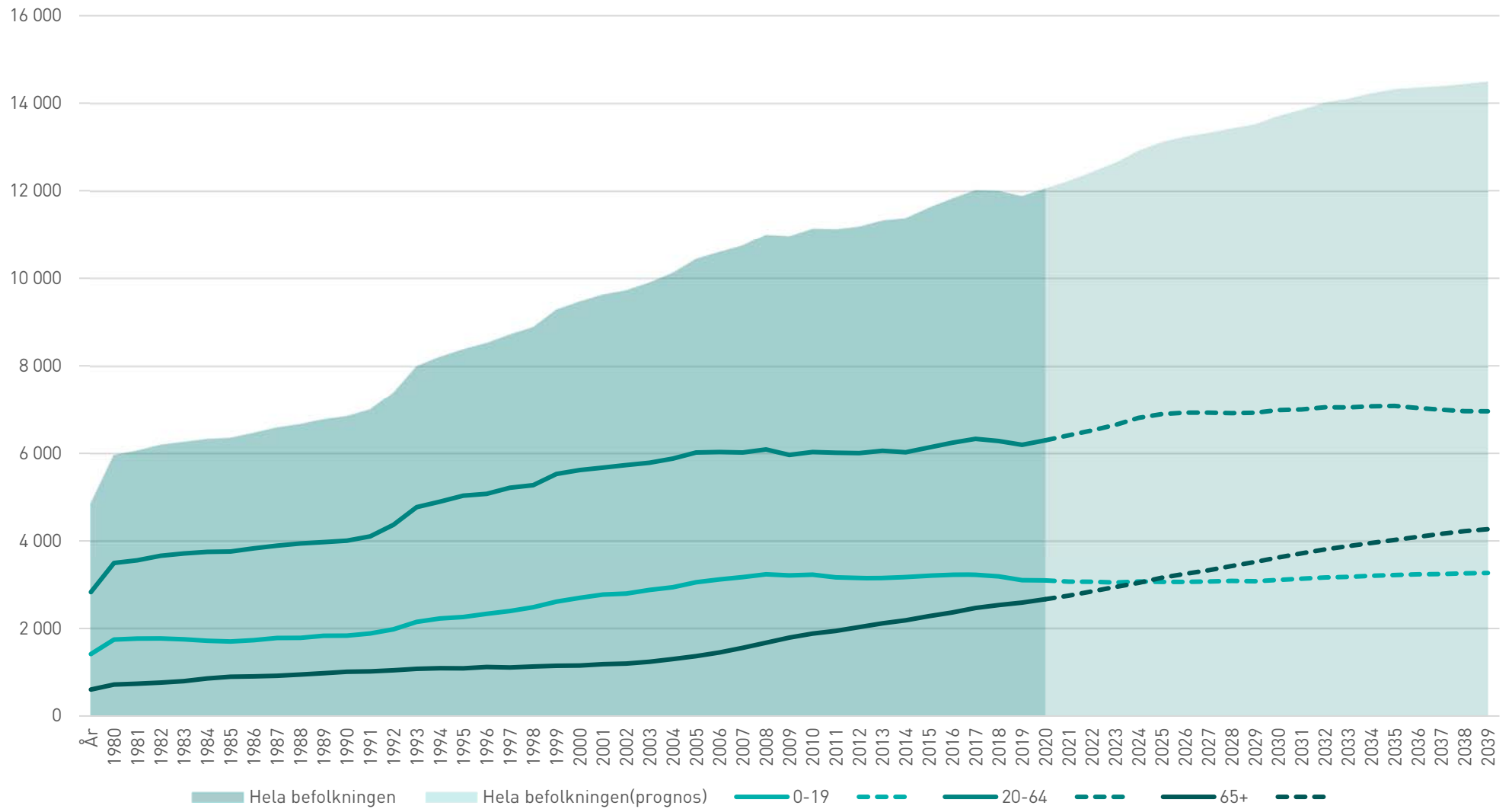
Hushållssammansättningen i nybyggda områden

Den byggbaserade prognosen gör skillnad i förväntad hushållstorlek mellan nya bostäder i flerbostadshus respektive småhus, med antagandet att hushållen i småhus som regel är större än de i bostäder i flerbostadshus.

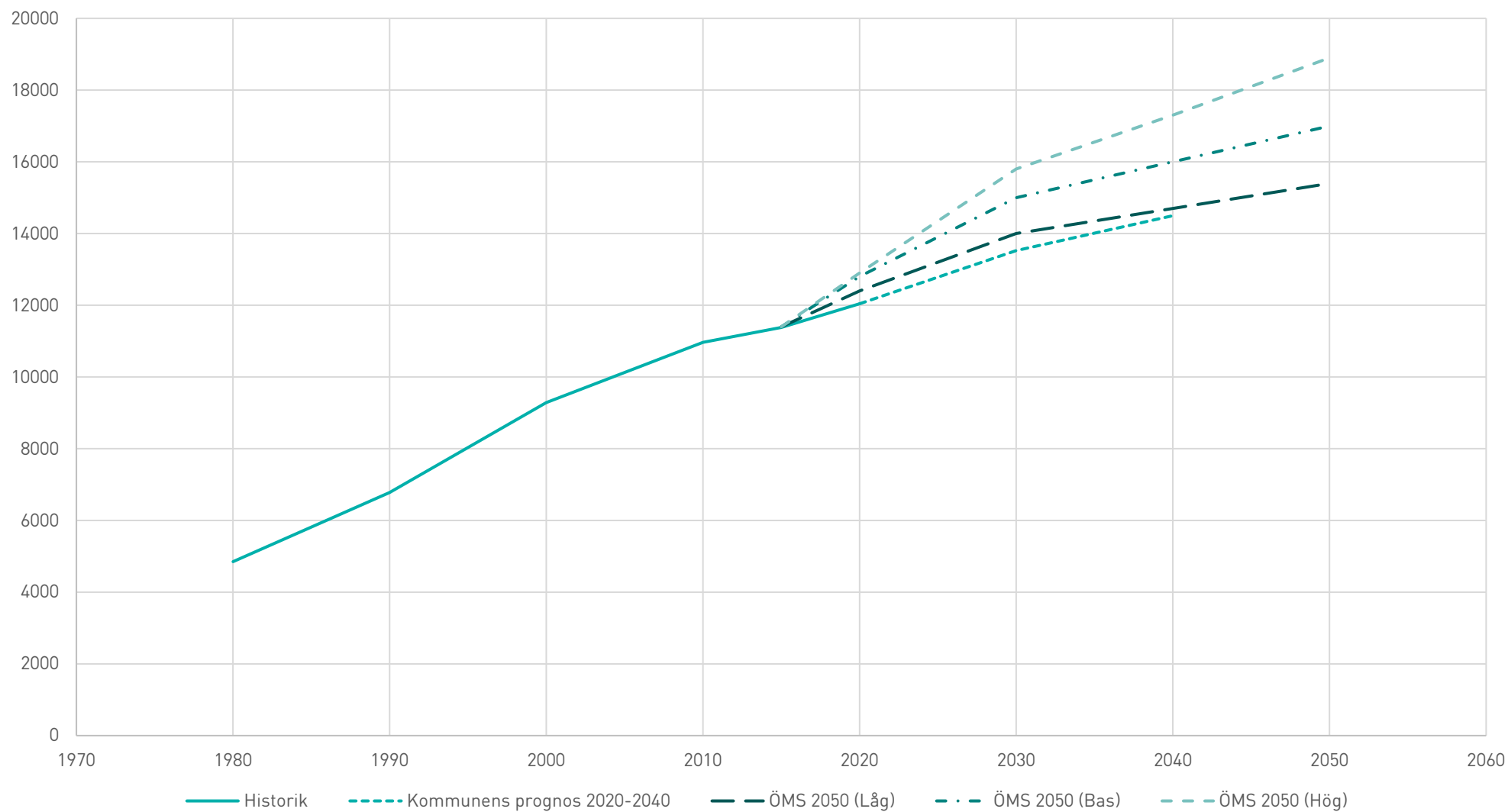
Det finns dock många fall i Vaxholm och andra kommuner där hushållssammansättningen i nybyggda områden blev mycket annorlunda än vad man hade förväntat sig. Till exempel finns det projekt där det planerats för en låg andel barnfamiljer, men där man sedan upplevt en anstormning av just dessa och därför med kort varsel behövt planera för ytterligare förskoleplatser. Det finns även exempel på projekt som förväntats stärka elevunderlaget i en mindre centralt placerad grundskola, där siffrorna trots allt har fortsatt dala eftersom området främst lockat hushåll utan barn, i åldrarna 55+.

Prognoser och framskrivningar är användbara till mycket, men sällan till att planera för att åstadkomma trendförskjutningar.

Befolkningsutveckling och byggbaserad befolkningsprognos Vaxholm 1980-2040, efter åldersgrupper

Byggbaserad befolkningsprognos (2021) jämfört med ÖMS 2050 befolkningsframskrivning i tre scenarion (2017)

Figur 8 Diagram som visar befolkningsutvecklingen samt kommunens befolkningsprognos (Statisticon, 2021) och befolkningsframskrivningar 2015-2050 för Östra Mellansverige (Stockholms läns landsting, 2017)

¹ Stockholms läns landsting (2017) *Framskrivningar av befolkning och sysselsättning i östra Mellansverige*. Rapport 2017:2. http://www.rufs.se/globalassets/h.-publikationer/2017/rapport_oms_framskrivningar.pdf

² Region Stockholm (2019) *Kommunprognoser, sammanfattning för Stockholms läns 26 kommuner och Stockholms stads 14 stadsdelsområden - Bilaga till*

Stockholms läns huvudrapport Befolkningsprognos 2019–2028/60. Demografirapport 2019:9. <https://www.sll.se/globalassets/4.-regional-utveckling/alla-projekt-inom-regional-utveckling/demografidagen2019/9-kommunsammanstallning2019-ny.pdf>

³ Statisticon (2021) *Befolkningsprognos 2021–2040 Vaxholms stad.*

BOSTADSBEHOVET

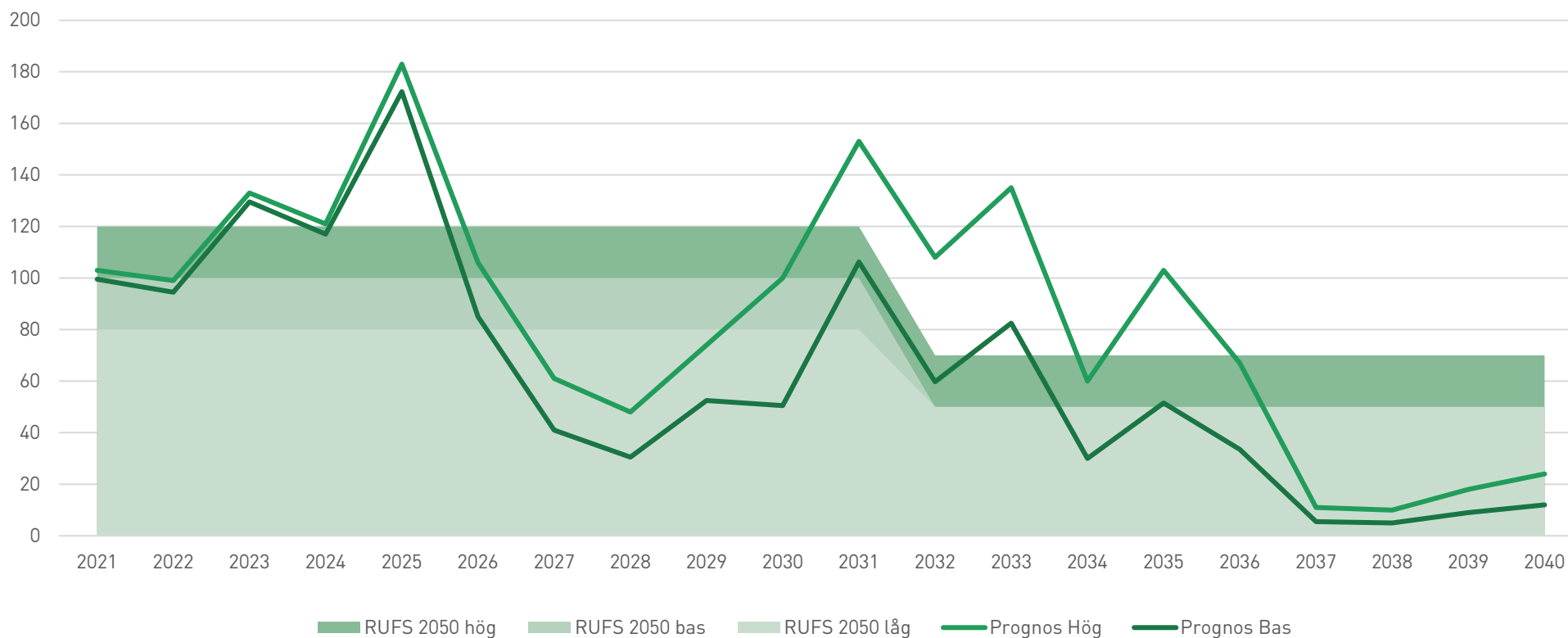
DEMOGRAFISKT BOSTADSBEHOV

Baserat på *Framskrivningar av befolkning och sysselsättning i östra Mellansverige (Rapport 2017:2)* som tagits fram av Stockholms läns landsting har ett demografiskt bostadsbygnadsbehov bestämts för varje kommun i länet. Det bygger på tre olika scenarier: låg, bas och hög. För perioden 2018–2030 ligger det för Vaxholm mellan 80 och 120 bostäder per år, för att sedan sjunka till mellan 50

För att göra kommunens bostadsprognos jämförbar med det demografiska bostadsbygnadsbehovet som anges i förslaget till RUF5 2050 handlar det om i genomsnitt mellan 87 och 103 bostäder under perioden 2020-2030, och mellan 40 och 69 bostäder perioden 2031-2040.

Hälften av bostäderna förväntas tillkomma i det som RUF5 2050 kallar prioriterade bebyggelselagen med god tillgänglighet till kollektivtrafik.

Scenarier för demografiskt bostadsbygnadsbehov och lokal bostadsbygnadsprognos

och 70 bostäder per år efter 2030.¹

MÅTT PÅ BOSTADSBRISTEN

Hösten 2020 presenterade Boverket rapporten *Mått på bostadsbristen - Förslag på hur återkommande bedömningar ska utföras*². Till skillnad från vad som beskrivs stycket ovan genererar Boverkets modell inte något specifikt byggbehov utan att berätta om ett antal eller andel som saknar en rimlig bostad. Modellen utgår ifrån att mäta en brist utifrån grundläggande behov, och inte efterfrågan. En annan utgångspunkt är att betrakta bostadsbristen som ett uttryck för brist på tillräckliga bostadstjänster, istället för att betrakta det som en resurs- eller tillgångsbrist. Måttenheten som modellen utgår ifrån är hur många (eller hur stor andel) hushåll som saknar tillgång till en rimlig bostad.

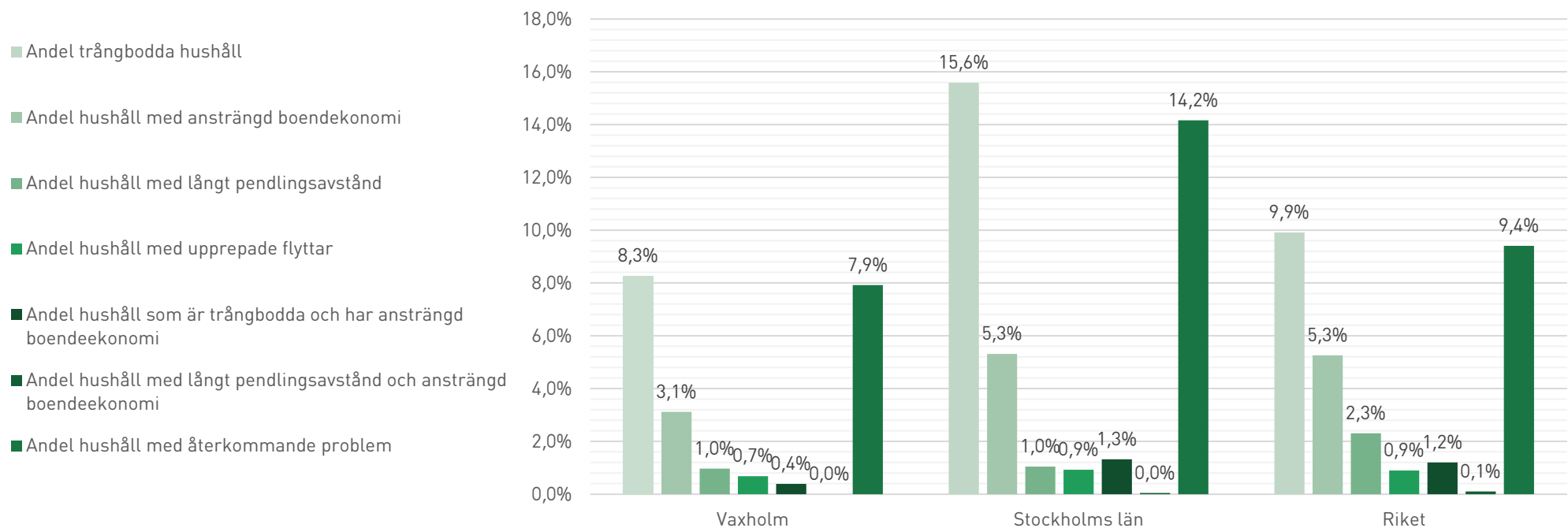
I tidigare stycken och avsnitt har flertalet prognoser och framskrivningar för bostäder, befolkning och demografi beskrivits och jämförts. Viktigt att poängtera är däremot att ingen av dessa beskriver en prognosticerad bostadsbrist. I första hand ger dessa en beskrivning av vilka demografiska förändringar som kan bli aktuella för befolkningen i stort, samt hur kommunens långsiktiga planer för bostadstillskott ser ut. Inom det uppdrag som resulterat i Boverkets rapport¹⁹ har

prognoser över bostadsbristen mätt som antalet hushåll som saknar rimlig bostad inte prioriterats. Så här beskriver de sina skäl för detta:

Det huvudsakliga skälet är att bostadsbrist, i den bemärkelse vi valt att analysera, är ett tillstånd som till stor del påverkas av bostadssociala politiska åtgärder varvid prognoser över framtida bostadsbrist till allt för stor del blir en prognos över bostadspolitiska beslut.³

I diagrammet nedan visas Boverkets föreslagna mått för att bedöma bostadsbristen för kommunen, länet och riket. De mått som sticker ut är *andel trångbodda hushåll*, *andel hushåll med ansträngd boendekonomi* samt *andel hushåll med återkommande problem*. Generellt är andelarna lägre för kommunen än för riket och länet. Medan bostadsförsörjningsansvaret specifikt sträcker sig till kommunens invånare, är detta inte nödvändigtvis siffror som tyder på någon särskild framgång för just Vaxholm. Det är en inte obetydlig andel av hushållen i kommunen som saknar till en rimlig bostad. Vidare är de stora skillnaderna gentemot länet i stort att betrakta som ett tecken på boendesegregation.

Boverkets Öppna data för bedömning av bostadsbrist år 2018

BOSTADSBEHOVET FÖR SÄRSKILDA GRUPPER

Bostadsförsörjning handlar i grunden om att anpassa beståndet till ändrade förutsättningar. Enligt Regeringens proposition 2012/13:178 *En tydligare lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar* avses med begreppet särskilda grupper "de som av olika skäl har svårigheter att etablera sig på bostadsmarknaden".⁴ Det här är också något som förtydligas ytterligare från och med förslaget till lagändring för år 2022.

Det råder brist på bostäder och i synnerhet hyresrätter. Detta drabbar många av de som har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden, men särskilt personer med låg betalningsförmåga, hemlösa och kvinnor med behov av skyddat boende.

För att socialnämnden ska kunna fullfölja sitt ansvar gentemot socialtjänstens kända målgrupper behövs bostäder i olika upplåtelseformer och storlekar. Trygghet och stabilitet i boendet är en viktig förutsättning för att en person ska stärkas till att förändra sin situation, och tillgång till en egen bostad utgör en viktig del i rehabiliteringskedjan. I framtida planering av bostäder är det därför viktigt att det kan erbjudas ett varierat utbud av boendeformer i Vaxholm.

Studenter och unga vuxna

Gruppen unga vuxna (20–34 år) i Vaxholm är i betydligt större utsträckning än i övriga riket benägna att flytta från hemkommunen. Unga vuxna är också underrepresenterade i förhållande till den totala befolkningen. Detta kan vara en indikation att unga vuxna har svårt att hitta en bostad i Vaxholm eller att de söker sig till kommuner som erbjuder andra möjligheter.

Äldre personer

Kvarboendepincipen är tillsammans med själv-bestämmandepincipen en bärande princip inom svensk äldreomsorg.⁵ Den innebär att socialnämnden ska verka för "människors rätt att kunna bo kvar i sitt hem så länge den enskilde klarar det och vill"

Enligt länsstyrelserna bor många äldre i landet kvar i bostäder med dålig tillgänglighet och det saknas ofta andra boendeanternativ för de som skulle behöva en bostad med högre tillgänglighet. Både i Vaxholm och i riket är de flesta äldre över 80 år kvinnor. I Sverige är det kvinnor som i störst utsträckning får garantipension vilket tillsammans med regler för bostadsbidrag sätter stora begränsningar på de boendeanternativ som i realiteten finns tillgängliga för många äldre.⁶

Efterfrågan på bostäder bland äldre

I *Lokalförsörjningsplan för Socialnämnden 2020–2040* görs bedömningen att det är många äldre som efterfrågar seniorboende i Vaxholm. I dagsläget är kötiden uppemot 8–10 år för de seniorbostäder som finns i kommunal regi. Ansvaret för dessa ligger däremot inte på Socialnämnden utan under Nämnden för teknik, fritid och kultur (TFK).

Det finns också en förening, Bo i Gemenskap (BiG), som driver ett projekt för att bygga ett kollektivboende för äldre i kommunen. De samarbetar i dagsläget med ett fastighetsbolag för att ta fram en ny detaljplan för detta.

Särskilt boende för äldre och växelårdsboende

Vaxholm har en åldrande befolkning vilket ställer krav på bostadsbeståndet. Det medför i viss utsträckning ett större behov av boenden med vård och omsorg, men också på att planera för friska äldre personer.

Följande beskrivs i *Lokalförsörjningsplan för Socialnämnden 2020–2040* om delar av äldreomsorgen:

Äldreomsorgen är en verksamhet med stort lokalbehov. Eftersom den enskildes behov skiftar kan äldreomsorgen erbjuda olika boendeformer. Särskilt boende för äldre är en boendeform till för personer med stora omvårdnadsbehov. För att få ett sådant boende krävs biståndsbeslut. Det finns olika inriktningar på särskilt boende som kognitiv sviktboende, omvårdnadsboende och växelboende. Individerna har egen bostad och tillgång till gemensamma utrymmen med personal dygnet runt.

Tillfälligt boende kan beviljas som växelvård för personer som har behov av omsorg och som avlastning för anhöriga.

I kommunens befolkningsprognos 2020–2035 indikeras en ökning av äldre i befolkningen. Speciellt inom gruppen 80+ sker en nära nog fördubbling av antalet i kommunen de närmaste åren enligt prognos. Gruppen har generellt ökat behov av stöd från socialnämnden i form av hemtjänst eller särskilt boende.

Lokalförsörjningsplanen gör också en ganska omfattande omvärldsanalys för att bedöma det framtida lokalbehovet för äldreomsorgen. En ökad väntetid märks i riket. Den avslutas med följande:

För Vaxholms del, och näraliggande kommuner uppges väntetiderna ha minskat de senaste jämfört med 2015. Uppgifterna från Stockholm om väntetider, bekräftar vad som anges i Boverkets enkät om en kö i balans.

BOSTADSBEHOVET

Av lokalförsörjningsplanens bedömning av befintliga boenden framgår att flera av byggnaderna som idag används för särskilt boende inte är ändamålsenliga i dagsläget och skulle behöva anpassas.

Ett nytt särskilda boende med 50-60 platser byggs inom kvarteret Norrberget/Lägerhöjden. Det kommer innebära ett tillskott till antalet boendeplatser i kommunen, och möjliggöra att en del lokaler inte längre behövs till särskilt boende.

Lokalförsörjningsplanen betonar även vikten av ett bestånd i balans, det vill säga att det inte uppstår tomplatser inom särskilt boende då dessa är mycket kostsamma. Ett ytterligare nytt särskilt boende bedöms enligt planen inte vara prioriterat i dagsläget.

Hushåll med barn

Hushåll med barn har särskilda behov och förutsättningar i en bostad. De har ofta ett begränsat startkapital och jämförelsevis höga utgifter som kan påverka deras möjligheter att få bolån. Samtidigt behöver de generellt en större bostad med flera rum och avdelade ytor. Hushåll med barn önskar i många fall en långsiktig och stabil boendelösning, men samtidigt ett boende som kan anpassas efter barns förändrande behov under uppväxten. Med fler medlemmar i hushållet blir det även svårare att få livspusslet att gå ihop. Bostadens lokalisering i förhållande till skolor, arbetsplatser, kompisar, fritidsaktiviteter, vård och annan service spelar därför en viktig roll för hushåll med barn.

Länsstyrelsen i Stockholm har i sin rapport Läget i länet 2021 påpekat att det finns en trend bland barnfamiljer att lämna Stockholms län till förmån för angränsande län på pendlingsavstånd, där de upplever att de kan få en bättre bostad till ett rimligare pris⁷. Samtidigt är Vaxholm en attraktiv kommun för barnfamiljer i länet, vilket återspeglas både i kommunens åldersstruktur och flyttningsmönster till kommunen. Rapporten *Barn och unga och deras familjer i Stockholms län 2017/2018* innehåller en djupgående analys av barnens livssituationer i länets olika kommuner och kommundelar. Av särskilt intresse för diskussionen kring bostadsbehovet är spaningarna om ekonomin i barnfamiljerna och situationen för barn efter en föräldraseparation.

Ekonomin i barnfamiljerna

Barnens levnadsvillkor präglas i stor utsträckning av hushållets ekonomiska situation. En viktig aspekt i detta är vart familjen vill eller har möjlighet att skaffa bostad, då de ekonomiska förutsättningarna ser väldigt olika ut över länet.

I 2017 i Vaxholm var den disponibla inkomsten per konsumtionsenhet för barn 0-17 år 314 100 kr jämfört med 254 900 kr i länet i stort. Vaxholm ligger högt i länet, och överträffas endast av Danderyd och Täby på kommunnivå, samt av en del stadsdelsområden i Stockholms stad⁸.

Den ekonomiska uppdelningen kan även belysas med hjälp av begreppet 'ekonomisk utsatthet', som i det här fallet definieras som andelen barn som lever i hushåll med mindre än 60% av medianinkomsten. I Vaxholm är det 7% av barnen, jämfört med 15% i länet i stort. Samtidigt lever 14% av Vaxholms barn i hushåll med högre än 200% av medianinkomsten, jämfört med 9% i länet. Även dessa indikatorer pekar på att barnen i Vaxholm generellt sett har goda ekonomiska förutsättningar, då endast Täby och Danderyd har lägre andelar barn i ekonomiskt utsatta hushåll.²⁴

Inkomststandard är ett begrepp som sätter inkomsten i relation till levnadskostnader i stället för övriga befolkningens inkomster. Ett hushåll med låg inkomststandard definieras som ett där inkomsten inte räcker till boende och de nödvändigaste levnadsomkostnaderna. I Vaxholm är andelen hushåll med låg inkomststandard 3%, jämfört med 7% i Stockholms län.²⁴

Ett fjärde mått på den ekonomiska fördelningen är *köpkraft*, där barnen i länet kan delas upp i fem kategorier, från låg köpkraft till hög köpkraft, baserat på hushållets disponibla inkomst per konsumtionsenhet. I länet i stort innehåller varsin kategori 20% av barnen. I Vaxholm har 9% av barnen låg köpkraft och 31% av barnen hög köpkraft. Fördelningen är relativt jämn jämfört med vissa andra nordostkommuner – i Danderyd har 61% av barnen hög köpkraft och i Täby är motsvarande siffra 38%, medan det i Botkyrka, Södertälje och Nynäshamn är 6% av barnen. Vaxholm sticker dock ut i länet när man ser till förändringen över tid. Mellan 2014 och 2017 minskade andelen barn i den mittersta kategorin (medel köpkraft) med 5%, medan andelen i de lägre och högre kategorierna har ökat. Detta pekar på en växande ekonomisk ojämlikhet bland barnen i Vaxholm.²⁴

Föräldraseparationer och växelvis boende

I Vaxholm bor ungefär 81% av barnen med två föräldrar. I nordostkommunerna är det vanligare än i länet i stort att barn bor med båda sina föräldrar. Ungefär 10% av barnen i Vaxholm är folkbokförd hos en ensamstående mor och 5% hos en ensamstående far. Den registerbaserade statistiken är baserad på barnets folkbokföringsadress, och fångar därmed inte upp växelvist boende där barnet delar sin tid mellan båda föräldrarna. Det enda sättet att få information om växelvist boende är genom undersökningar som görs på riksnivå. I Sverige bor 28% av barnen som inte bor med båda sina biologiska föräldrar växelvis, 14% bor

större delen av sin tid hos en förälder, och 58% hela tiden hos en förälder. Växelvist boende är dock vanligare hos föräldrar med högre utbildningsnivåer och högre inkomster.²³

Bland 17-åringarna 2018 i Vaxholm hade 23% upplevt en separation någon gång under uppväxten. Det är vanligt att föräldrar efter en separation flyttar från villa till lägenhet, och Vaxholms bostadsbestånd kan därför vara en del av förklaringen bakom kommunens relativt låga andel barn med separerade föräldrar.²⁴

Då kvinnors inkomster fortfarande i genomsnitt är lägre än mäns är det ofta en mamma som tvingas hitta nytt boende efter en separation, som i sådana fall även blir betydligt mindre än det tidigare gemensamma boendet. I Vaxholm är det uppskattat att den genomsnittliga kvinnan efter en separation har råd att bo på 47kvm jämfört med männens 71kvm.⁹

Bostadsbeståndet spelar därmed en viktig roll för barns levnadsvillkor och möjligheter att bo kvar i ett område efter föräldrarnas separation. I Vaxholm har 48% av barnen med separerade föräldrar båda föräldrar boende inom kommunen, 12% har en förälder i en av grannkommunerna och 14% har en förälder i Stockholms stad.

Personer med funktionsnedsättning

Denna kategori innefattar personer med funktionsnedsättning under 65 år och andra som omfattas av Lagen om stöd och service till vissa personer (LSS). Vaxholm har i dagsläget en gruppboende med 6st lägenheter och 11st bostäder med särskild service. Bostäder med särskild service kan behöva anpassas till olika hyresgästers enskilda behov.

Bostadsanpassning

Det finns en viss rätt till ekonomiskt bidrag för att den som har en funktionsnedsättning ska kunna anpassa sin bostad för att kunna leva ett självständigt liv. Enligt Boverkets insamling av statistik om bostadsanpassningsbidragen var år 2019 den vanligaste åtgärden montering av ramp, följt av att ta bort trösklar, montera spistimer/spisvakt och uppsättning av stödhandtag samt reparation av teknisk utrustning.¹⁰

Från fastighetsenhetens sida görs bedömningen att det sannolikt vore mer kostnadseffektivt att göra en samlad översyn och tillgänglighetsanpassning av kommunens egna bostadsbestånd än att arbeta med mer tillfällig bostadsanpassning.

Ensamkommande barn och nyanlända flyktingar

I och med den nya bostadslagen från 2016 sätts andra krav på kommunernas mottagande av nyanlända. Det har funnits stora utmaningar att med kort varsel tillgänglighetsanpassa bostäder för nyanlända i befintligt bostadsbestånd.

Vaxholms stad tog emot 28 nyanlända personer år 2019 och 14 personer år 2020. Kommunen ordnar boende under en etableringsperiod på två år, varpå de nyanlända förväntas lösa ett eget boende. Etableringsperioden kan i vissa fall förlängas för familjer med barn under 18 år. Socialförvaltningen har tillgång till ungefär 40 bostäder, som täcker behovet för mellan 78 och 97 personer i målgruppen. De flesta bostäder i det nuvarande beståndet utgörs av tillfälliga lösningar i paviljonger.

I dagsläget är ungefär 35 boplatser tillgängliga, då antalet nyanlända till kommunen under 2020 var relativt lågt och i princip alla som anlände under 2017 (och vars etableringsperiod har gått ut) har skaffat eget boende. Framöver förväntas dock en brist på boplatser uppstå runt 2022/2023.

Socialpsykiatri och missbruksboende

I tidigare nämnd *Lokalförsörjningsplan för Socialnämnden 2020–2040* görs följande bedömning av nulägesituation och kommande behov för ansvarsområdet socialpsykiatri och missbruk:

Inom socialpsykiatrin finns idag inget boende i Vaxholm stad. När behov finns köps platser i andra kommuner.

Ett antal personer bor på institutionsvård för målgruppen missbruk och kan behöva en första lägenhet vid utskrivning i form av en träningslägenhet med ett socialt kontrakt. Antalet träningslägenheter är få i kommunen och behöver utökas. Av de personer som nu befinner sig på institutionsvård har ungefär hälften behov av träningslägenhet med socialt kontrakt.

Träningslägenheter och lägenheter med sociala kontrakt behövs för att tillgodose behovet av bostad med stöd för personer som kan klara ett eget boende med boendestöd. Idag finns tre-fem träningslägenheter för målgruppen.

Personer i hemlöshet

Vid Socialstyrelsens senaste kartläggningstillfälle, vecka 14 år 2017, fanns 8 personer som befann sig i någon av hemlöshetssituationer som myndigheten kartlägger (se Definitioner). I huvudsak handlade det om personer som antingen befann sig i akut hemlöshet, samt institutionsvistelse eller stöd-boende.¹¹

BOSTADSBEHOVET

Kommunen arbetar för närvarande inte aktivt för att motverka eller avhjälpa hemlöshet. Det finns exempelvis inget system med försöks- eller träningslägenheter som ger en mer direkt väg in på den ordinarie bostadsmarknaden

Kommunen har däremot ett regelbundet samarbete med privata hyresvärdar för att få fram bostäder till hushåll som inte blir godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden.

Kommunen arbetar också med vissa vräkningsförebyggande åtgärder. Vid behov kan kommunen hjälpa till med ett tillfälligt boende på exempelvis vandrarhem.

BOSTADSBEHOV UTIFRÅN EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Det demografiska bostadsbehovet beskriver antalet nya invånare som kommunen räknar med att ta emot per år, men beskriver inte vem eller vilka dessa nya invånare är, vad gäller vare sig behov eller ekonomiska förutsättningar. En utmaning för bostadsförsörjningen som blivit allt större de senaste åren är vad som kallas strukturell hemlöshet, vilket kortfattat kan beskrivas som personer som hålls utanför den ordinarie bostadsmarknaden på grund av uteslutande socioekonomiska skäl. Särskilt ensamstående kvinnor med barn är en grupp som allt oftare drabbas av hemlöshet i länet.¹²

Jämställdhet

Bostadsförsörjningens koppling till vissa jämställdhetsfrågor har diskuterats överskådligt i kapitlet *Hushåll med barn*, men den är värd att belysa ytterligare och ur ett bredare perspektiv. Trots insatser på olika nivåer kvarstår en tydlig skillnad i inkomster mellan män och kvinnor i Sverige. I Vaxholm har män 32% högre medianinkomst än kvinnor, vilket är en större skillnad än den som finns i Stockholms län i stort där motsvarande siffra är 24%¹³. Detta gör att den genomsnittliga kvinnan har större begränsningar vid valet av bostad än den genomsnittliga mannen, sett till läge, storlek, upplåtelseform och hustyp.

Kommunen har inga större möjligheter att påverka löneskillnaderna utanför dess egna verksamheter, men har däremot vissa möjligheter att motverka att dessa ojämlikheter kommer till uttryck genom tillgången till bostäder.

Jämlikhet och segregation

Utöver kön finns det flertalet socioekonomiska faktorer som påverkar individens och hushållets inkomster och därmed möjligheter till bostad. I Stockholms län finns stora skillnader i hushållens ekonomi och bostadspriser mellan kommuner

och stadsdelar. Till exempel lever 18,9% av personer i Södertälje och 13,2% av personer i Norrtälje med låg ekonomisk standard, jämfört med 6,2% i Vaxholm²⁸. Även om segregationens effekter främst påverkar de som bor i områden med socioekonomiska utmaningar så uppstår det även negativa konsekvenser för hela samhället bland annat i form av dämpad ekonomisk tillväxt, försämrad tillit och folkhälsa och lägre skatteintäkter¹⁴. Delegationen mot segregation understryker att den socioekonomiska segregationen inte är ett nytt fenomen i Sverige, men att den har förstärkts under senare år.

Enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska staden planera för att 'skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder...'. De höga priserna och den relativt låga andelen hyresrätter i Vaxholm gör att en stor del av den lokala bostadsmarknaden är/blir otillgänglig för den som har en låg inkomst.

Även om Vaxholms invånare generellt sett har goda ekonomiska förutsättningar så finns de 6,2% av befolkningen, eller mer än 700 personer, som riskerar att få svårt att lösa ett skäligt boende om förutsättningarna förändras. Även för dessa hushåll med lägre inkomster finns ett behov av ett varierat bostadsbestånd som inte bara är tillgängligt för kommunens genomsnittliga löntagare.

Arbetsmarknad och pendling

Varje dag pendlar människor över kommungränser inom Stockholms län för att nå sina arbetsplatser. Vaxholm klassificeras i många sammanhang som en pendlingskommun nära storstad (till exempel i SKR:s kommungruppsindelning), där invånarna i stor utsträckning jobbar utanför kommunen. Detta kan utläsas i statistiken, som visar att ungefär 70% av den förvärvsarbetande befolkningen i Vaxholm har sin arbetsplats utanför kommunen. Detta innebär att mer än 4200 personer pendlar ut från kommunen för sitt arbete. Samtidigt finns det ett utbud av arbetsplatser lokalt, där 37% fylls av personer som bor utanför kommunen. Ungefär 1000 personer pendlar in till kommunen för sitt arbete. Många av jobben i Vaxholm finns inom kommunens egna verksamheter.¹⁵

In- och utpendlingsmönstren tyder på att kommunens bostadsmarknad och arbetsmarknad inte stämmer helt överens, vilket i sig är ett normalt fenomen. I

riket arbetar ungefär en av tre förvärvsarbetande utanför sin boendekommun¹⁶; Vaxholm ligger långt över genomsnittet, och detta kan ha flera förklaringar. 38% av Vaxholms invånare är högutbildade, jämfört med ungefär 29% nationellt¹⁷, och många av jobben för högutbildade finns i något av länets större centrum. Ungefär 30% av de förvärvsarbetande med sin arbetsplats i Vaxholm jobbar inom utbildning eller vård och omsorg. Andra vanliga näringsgrenar är

företagstjänster, byggverksamhet, handel samt hotell och restauranger. Ungefär 28% är företagare ²⁹.

Dagens pendlingssituation leder till ett stort transportarbete och att olika grupper rör sig i staden på dagarna och kvällarna. Ur ett socioekonomiskt och miljömässigt hållbarhetsperspektiv finns det anledning att beakta bostadssituationen för både de som bor och de som jobbar i Vaxholm. Det kan till exempel diskuteras om det ska prioriteras att försäkra att de som jobbar i kommunen även ska ha ekonomiska möjligheter att bosätta sig här, och om det ska vara möjligt för fler som bor i kommunen att även ha sin arbetsplats här.

Befolkningsunderlag för kommunens verksamheter

För kommunens verksamheter är det viktigt att kunna planera långsiktigt och behålla någorlunda balans i demografin, både i kommunen som helhet och mellan de olika kommundelarna. Vid flertalet stadsbyggnadsprojekt under senare år har den förväntade demografiska profilen avvikit från de som faktiskt flyttade in. Till exempel planerades en expansion av skolan på östra Rindö i takt med bostadsutvecklingen i Oskar Fredriksborg, men det visade sig sedan vara få hushåll med barn som flyttade in. I dagsläget ser åldersfördelningen väldigt olika ut i kommunens olika delar, vilket kan göra det svårt att planera för utvecklingen av stadens verksamheter och annan service.

Varierat bostadsbestånd

Olika typer av variation i bostadsbeståndet kan bidra till att olika grupper kan få tillgång till bostadsmarknaden. Samtidigt som Vaxholms befolkning och bostadsbestånd har en viss karaktär så finns det grupper som har olika förutsättningar och behov, som även de behöver tillgodoses.

När det kommer till upplåtelseformer fungerar bostadsrätter och äganderätter för hushåll med fasta anställningar, sparpengar och högre inkomster, som kan betala en handpenning och få lån från banken. Men för personer som saknar en del av dessa förutsättningar är hyresrätt ofta det enda alternativet, samtidigt som det finns personer som väljer att bo i hyresrätt mer som ett livstilsval.

Bostadsyta påverkar ofta priset på en bostad och vilka sorters hushåll som har plats att bo där bekvämt. En blandning av storlekar gör att flera hushåll har möjlighet att göra den ekonomiska avvägningen mellan bostadspris och bostadsyta, men även att hushåll kan bo kvar i ett område under olika delar av livet, till exempel om de flyttar hemifrån, skaffar barn, skiljer sig eller går i pension.

Att ha en blandning mellan småhus och flerbostadshus gör det också mer möjligt för hushåll med olika ekonomiska förutsättningar och livsstilar att bo i ett område. Vissa hushåll prioriterar att ha en stor bostadsyta med trädgård och närhet till naturen, medan andra vill bo mer kompakt med närhet till kollektivtrafik, restauranger och andra människor. En väl genomtänkt blandning av hustyper, lik den som finns i stadskärnan på Vaxön, kan skapa goda förutsättningar för utbyte och synergier mellan dessa olika hushållstyper.

¹ Stockholms läns landsting (2017) *Utställningsförslag till RUFSS 2050*

² Boverket (2020) *Mått på bostadsbristen - Förslag på hur återkommande bedömningar ska utföras*. Rapport 2020:21

³ Boverket (2020) *Mått på bostadsbristen - Förslag på hur återkommande bedömningar ska utföras*. s. 12. Rapport 2020:21

⁴ Regeringens proposition 2012/13:178 *En tydligare lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar*

⁵ Socialstyrelsen (2011) *Bostad i särskilt boende är den enskildes hem*

⁶ Länsstyrelsen Skåne (2016) *Bostad åt alla – slutrapport från länsstyrelsernas uppdrag att stödja kommunerna i att underlätta inträdet på bostadsmarknaden* (Rapport 016:02)

⁷ Länsstyrelsen i Stockholm (2021) *Läget i Länet: Bostadsmarknaden i Stockholms län 2021* (Rapport 2021:18)

⁸ Region Stockholm (2019) *Barn och unga och deras familjer i Stockholms län 2017/2018*. Demografirapport 2019:5

⁹ Dagens industri (2020) *Bostaden – kan tvinga kvar kvinnor i relationer de vill lämna*. 2020-11-18
<<https://www.di.se/pressreleaser/2020/11/18/lansforsakringar-bostaden-kan-tvinga-kvar-kvinnor-i-relationer-de-vill-lamna/>>

¹⁰ Boverket (2020) *Boendeformer för personer med funktionsnedsättning*. 2021-03-26 <<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsmarknad/olika-grupper/funktionsnedsattning/boendeformer/>>

¹¹ Socialstyrelsen (2017) *Antal hemlösa per kommun och län*, <<http://www.socialstyrelsen.se/hemloshet>>

¹² Länsstyrelsen i Stockholms län (2021) *Läget i länet - Bostadsmarknaden i Stockholms län 2021*. Rapport 2021:18

¹³ SCB (2021) *Hushållens ekonomi - Inkomster och skatter*, <<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter>>

¹⁴ Delegationen mot segregation (2021) *Segregation i Sverige – Årsrapport 2021 om den socioekonomiska boendesegregationens utveckling*

¹⁵ SCB (2018) *AMPAK*

¹⁶ Sweco AB (2019) *Sveriges nya geografi 2019*

¹⁷ Ekonomifakta (2020) *Din kommun i siffror – Vaxholm* <<https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Din-kommun-i-siffror/Vaxholm?compare=1>>

TILLGÄNGLIGA VERKTYG

Det finns ett antal olika verktyg som kommunerna kan använda för att tillgodose behovet av bostäder.

De tillgängliga verktygen kan jämföras med ett verktygsförråd som en kommun har tillgång till. Den återkommande uppdateringen av kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning kan då jämföras med en regelbunden tur till förrådet för att fylla på vår verktygsväska. Då ser kommunen över vad vi har för uppgifter att ta oss an eller om förutsättningarna har förändrats. Det går sällan att bära med sig hela förrådet så det behövs en prioritering av vilka verktyg kommunen ska ta med sig.

Olika kommuner arbetar med olika verktyg, beroende på deras förutsättningar och politiska viljeinriktning. Vissa verktyg är mer effektiva än andra, och ger kommunen möjligheter att i grunden styra utvecklingen av bostäder. Dessa kräver oftast investeringar, kompetens, och tid att utvecklas. Andra verktyg används redan idag, men kan utnyttjas i större utsträckning för att tillgodose bostadsförsörjningsmål. Några av verktygen är riktade mot effekterna av dagens bostadssituation utan att förändra förutsättningarna i grunden. Nedan listas de verktyg som är tillgängliga:

KOMMUNAL ÖVERSIKTS- OCH DETALJPLANERING

Detaljplaner och översiktsplaner är de två huvudsakliga juridiska instrument som finns för fysisk planering i Sverige. Det är kommunerna som har ensam rätt att bestämma om detaljplanläggning och att anta en detaljplan. Varje kommun ska även ha en aktuell översiktsplan. Detaljplaner är juridiskt bindande, medan översiktsplaner endast är vägledande.

Översiktsplaner är ett sätt för kommunen att väga samman det stora antalet olika intressen som finns när det kommer till den fysiska miljön, och tydliggöra den önskade utvecklingen flera år framåt så att alla aktörer inom och utanför kommunen kan förhålla sig till en gemensam vision. Av särskild relevans för bostadsförsörjningen ska översiktsplanen redovisa utvecklingsinriktningen för bebyggelse samt framtida markanvändning, där bostäder återfinns i användningstyperna mångfunktionell bebyggelse, sammanhängande bostadsbebyggelse och landsbygd. Genom att peka ut områden för utvecklad eller ändrad markanvändning i dessa kategorier kan kommunen lägga grunden för framtida detaljplanläggning och exploatering.

Detaljplaner reglerar vad mark- och vattenområden får användas till, och de krävs generellt vid större ändringar i mark- och vattenanvändningen, till exempel exploatering eller avstyckningar. Genom detaljplaner skapar kommunen byggrätter som sedan kan utnyttjas av markägaren för att uppföra bostäder. I detaljplaner kan antal lägenheter och storlek på lägenheter regleras om det finns sociala skäl eller bostadsförsörjningsskäl (PBL 2010:900, 4 kap. 11§).

PLANBEREDSKAP

Med planberedskap menas generellt sett bostäder, men även sådant som förskolor och äldreboenden, som finns detaljplanlagda på obbyggd mark. Ofta handlar det om att strategiskt planlägga kommunal mark för framtida behov. Det kan även handla om att utreda lämpliga platser för nya bostäder inom ramen för en fördjupad översiktsplan.

KOMMUNALT MARKINNEHAV OCH EN STRATEGISK MARKPOLITIK

Ett eget markinnehav ger kommunen goda möjligheter att bedriva en aktiv markpolitik och styra bostadsutvecklingen i den önskade riktningen. På egen mark kan kommunen styra över fler delar av stadsbyggnadsprocessen, från att ta initiativet till detaljplanering, till att ställa krav på upplåtelseformer och storlekar på lägenheter. Sådana överenskommelser kan ske genom **marköverlåtelseavtal** eller **exploateringsavtal**. Överlåtelse eller upplåtelse av marken kan föregås av en **markanvisning**, där en byggherre får ensamrätt att förhandla om villkoren för en sådan överlåtelse eller upplåtelse under en begränsad tid och med givna villkor, som uttrycks i kommunens riktlinjer för markanvisning.

För att ha möjligheten att bedriva en strategisk markpolitik krävs det att kommunen kontinuerligt håller utkik efter lämplig mark att förvärva.

ALLMÄNNYTTIGA BOSTADSFÖRETAG ELLER BOSTADSSTIFTELSE

Ett kommunalt bostadsföretag är ett av de mest effektiva verktygen för att påverka bostadsförsörjningen. Med ett eget bostadsföretag kan kommunen direkt bestämma antal och typ av bostäder som ska uppföras och vilka principer som

TILLGÄNGLIGA VERKTYG

gäller för att få tillgång till dem, utan att behöva komma överens med en markägare eller byggherre. Det finns dock lagar (lag 2010:879 om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag) som reglerar hur ett allmännyttigt bostadsföretag får agera. Till exempel ska företaget ha till syfte att främja bostadsförsörjningen, och verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Huvuddelen av verksamheten ska handla om hyresbostäder, men det är tillåtet att även ha andra upplåtelseformer inom beståndet. Vissa kommuner väljer att utforma bostadsföretaget som en stiftelse i stället för ett aktiebolag, vilket har vissa organisatoriska konsekvenser.

Vaxholms allmännyttiga bostadsbolag *AB Vaxholmsbostäder* avvecklades år 1999. Bolaget hade ungefär 78 000 kvm bostäder och 10 800 kvm lokaler¹.

KOMMUNALA BOSTADSFÖRMEDLINGAR SAMT FÖRTURSSYSTEM

Bostadsförmedlingar är en serviceinstans som fördelar bostäder från flera olika fastighetsägare enligt bestämda principer. Kommuner ska enligt bostadsförsörjningslagen anordna en bostadsförmedling om det behövs utifrån situationen på bostadsmarknaden, och detta får göras tillsammans med grannkommuner. En bostadsförmedling ökar inte den totala tillgången till bostäder, men kan säkerställa att fördelningen sker utifrån andra principer än hushållets ekonomiska ställning. Dessutom kan en kommunal bostadsförmedling effektivisera för båda bostadssökande och hyresvärdar som slipper använda ett stort antal olika kanaler för att hitta varandra. Data från bostadskön kan även ge kommunen värdefulla insikter i bostadsbehoven hos befolkningen.

Förturssystem får upprättas för att ge vissa hushåll förtur till bostäder, till exempel av sociala eller medicinska skäl, eller för att främja inflyttning till kommunen.

KOMMUNALA HYRESGARANTIER TILL ENSKILDA HUSHÅLL

Kommuner har möjlighet att gå in som borgensman för bostadssökande som har ekonomisk förmåga att betala hyra för en bostad, men som ändå har svårt att

setablera sig på bostadsmarknaden, enligt 2 kap. 6 § i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter. Det kan handla om personer med betalningsanmärkningar eller personer som saknar tillsvidareanställning. Om hyresgarantin utlöses blir personen återbetalningsskyldig till kommunen istället för till hyresvärderna. Kommuner som ställer ut hyresgarantier tar över risken från hyresvärderna, och kan söka ett statligt bidrag om 5 000 kronor för varje utställd garanti som gäller minst sex månadshyror och som har garantitid på minst två år.

EKONOMISKT STÖD TILL ENSKILDA HUSHÅLL FÖR ATT SKAFFA ELLER INNEHA EN PERMANENTBOSTAD

Kommunen kan på andra sätt ge ekonomiskt stöd till vissa hushåll med syfte att skaffa eller inneha en bostad. Till skillnad från hyresgarantier behöver detta stöd inte nödvändigtvis gå till hushåll som bör kunna betala hyran. Det kan ges i form av en hyresgaranti, men även i form av ett kommunalt bostadsbidrag. Beslut om att lämna ekonomiskt stöd tas i enskilda ärenden, men för att uppfylla likabehandlingsprincipen bör det framgå i någon form av policy vilka kriterier som gäller för att ett hushåll ska få ekonomiskt stöd.

FRÄMJA ALTERNATIVA SÄTT ATT BYGGA OCH BO

Bostadsbyggandet styrs i dagsläget av en rad normer kring hur människor vill bo, och byggprocessen drivs ofta enligt ett väletablerat arbetssätt. Men det finns många människor som inte tillhör de grupper som generellt planeras för, och det finns gott om utrymme för innovation i hur bostäder uppförs praktiskt, ekonomiskt och organisatoriskt. Det kan till exempel handla om boendekollektiv där de boende delar på gemensamma ytor och funktioner. Det kan även handla om Bogemenskaper för äldre personer, där det finns tillgång till viss service och aktiviteter. Byggemenskaper och självbyggeri är former av organisation som kan användas för att finansiera byggandet av bostäder och hålla nere kostnader för de som ska flytta in. Boverket har vägledningar för hur kommuner kan arbeta med att främja nya typer av boenden och byggprocesser.

---

¹ Fastighetsvärlden (1999-03-30): *Tornet köper AB Vaxholmsbostäder*
<<https://www.fastighetsvarlden.se/notiser/tornet-koper-ab-vaxholmsbostader/>>

MÅL OCH RIKTLINJER

Verklig frihet kräver trygghet. Vi är olika, har olika behov och önskemål under livet. Genom att planera för bostadsförsörjningen vill kommunen säkerställa att Vaxholms olika invånare får så goda förutsättningar som möjligt att leva i ett tryggt hem. Vaxholms stad har sex mål för bostadsförsörjningen som beskriver den önskade utvecklingen framöver. Målen är både generella och inriktade på vissa delar av bostadsbeståndet och befolkningen. Till varje mål hör ett antal riktlinjer som pekar på hur kommunen kan uppnå den önskade utvecklingen med de verktyg som finns tillgängliga samt förslag till hur målet kan följas upp. I slutet finns även en tabell som redovisar ett antal intressanta nyckeltal från SKR:s databas Kolada och hur de har utvecklats de senaste åren.

MÅL 1. FORTSATT BEFOLKNINGSTILLVÄXT OCH BOSTADSTILLSKOTT

Vaxholms befolkning ska fortsätta växa i en jämn takt med hänsyn till stadens förutsättningar vad gäller infrastruktur och kollektivtrafik. I genomsnitt ska 75 bostäder färdigställas per år fram till 2030, vilket motsvarar en genomsnittlig befolkningsökning på i genomsnitt 180 personer per år sett till Vaxholms nuvarande hushållssammansättning.

Som del av en växande region har Vaxholm åtagit sig att bidra till att uppfylla det demografiska bostadsbehovet. En balanserad och jämn befolkningstillväxt gynnar både nya och existerande kommuninvånare, ökar skatteintäkter och ger staden ett större inflytande regionalt och nationellt.

Riktlinjer

- 1.1. Kommunen ska kontinuerligt arbeta med att ta fram detaljplaner som möjliggör nya bostäder i såväl områden för nybyggnation som fritidshusomvandling.
- 1.2. Kommunens mark ska användas till nya bostäder där det är lämpligt.
- 1.3. Det ska finnas en rullande planberedskap för stadsbyggnadsprojekt flera år framåt.

Uppföljning

- 1.A. Antal färdigställda bostäder per år
- 1.B. Befolkningsökning per år
- 1.C. Bostäder som planlagts under två senaste åren, antal/1000 inv

1.D. Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av alla gällande detaljplaner den 31/12, antal/1000 inv

MÅL 2. FLER HYRESRÄTTER

Vaxholm ska ha en fungerande hyresmarknad för de hushåll som inte kan eller vill äga sin bostad. Hyresrätter ska tillskapas inom ramen för den fortsatta stadsutvecklingen. Antalet hyresrätter i Vaxholms bostadsbestånd ska öka.

Underrepresentationen av hyresrätter i Vaxholm gör det svårt för grupper med svagare ekonomiska förutsättningar att bosätta sig i eller flytta inom kommunen, vilket bland annat kan utgöra ett hinder för försörjningen av arbetskraft och för unga vuxna eller nyanlända att hitta en första bostad.

Riktlinjer

- 2.1. Staden ska tillskapa minst ett kommunägt hyresbostadshus som ska påbörjas under mandatperioden, där plan- och markförutsättningarna gör detta möjligt.
- 2.2. Samarbete ska ske med privata hyresvärdar för att skapa fler hyresrätter i kommunen.
- 2.3. Hyresrätter ska inkluderas som en del av markanvisningar.

Uppföljning

- 2.A. Antal färdigställda bostäder med hyresrätter per år
- 2.B. Bostäder med hyresrätter, antal/1000 inv

MÅL 3. ETT VARIERAT BOSTADSBESTÅND

Vaxholm ska ha ett bostadsbestånd som passar för olika grupper med olika behov och förutsättningar. Det ska därför finnas bostäder i flera storleksklasser i kommunens tätorter på Vaxön, Resarö och Rindö, både i småhus och flerbostadshus. Det ska även finnas en ökad blandning av upplåtelseformer, med hyresrätter, bostadsrätter och äganderätter.

Vaxholm har i dagsläget en underrepresentation av vissa typer, storlekar och upplåtelseformer i bostadsbeståndet. Även fördelningen över kommunen är ojämn. Därför behöver åtgärder vidtas för att tillskottet av bostäder vid nyproduktion och omvandling bidrar till en bättre balans i det lokala och samlade bostadsbeståndet.

Riktlinjer

- 3.1. Vid markanvisningar i någon av kommunens tätorter ska en blandning av storlekar och upplåtelseformer i bostadsbeståndet främjas.
- 3.2. Avsiktsförklaringar och exploateringsavtal ska användas för att öka variationen av upplåtelseformer, typer och storlekar på bostäder i stadsbyggnadsprojekt.
- 3.3. I detaljplaner ska antal och storlekar på bostäder regleras för att öka variationen i det lokala bostadsbeståndet på kommun- och kommundelnivå.

Uppföljning

- 3.A. Antal färdigställda bostäder med hyresrätter utanför Vaxön
- 3.B. Antal laga kraftvunna detaljplaner som reglerar bostadsstorlek eller antal bostäder

MÅL 4. ETT UTVECKLAT KOMMUNALT BOSTADSBESTÅND

Vaxholms stad ska ha ett effektivt och samlat kommunalt bostadsbestånd med hög standard. Kötiden i seniorbostadskön ska minska över tid. Det kommunala fastighetsbeståndet ska täcka de behov som finns hos kommunens olika förvaltningar och majoriteten av de tillfälliga bostadsbehov som kan uppstå inom kommunen, vid till exempel anvisning av nyanlända personer.

Kommunens olika fastigheter har i dagsläget olika ägarförhållanden, och tillgängligheten i bostäderna har inte inventerats i sin helhet sedan 2011. För vissa delar av bostadsförsörjningen krävs det att kommunen har tillgång till bostäder som den kan fördela.

Riktlinjer

- 4.1. Utreda och genomföra möjliga effektiviseringar av förvaltning och ägande för kommunens fastigheter med bostäder och verksamhetslokaler.
- 4.2. En ny tillgänglighetsinventering ska göras av hela det kommunala bostadsbeståndet.
- 4.3. Kommunen ska tillskapa minst ett kommunägt hyresbostadshus som ska påbörjas under mandatperioden, där plan- och markförutsättningarna gör detta möjligt.

Uppföljning

- 4.A. Riktlinjer 4.1., 4.2. och 4.3. genomförda? (ja/nej)

MÅL 5. BOSTÄDER FÖR HUSHÅLL MED BARN

Vaxholm ska ha ett bostadsbestånd som tillgodoser de särskilda behoven som finns hos hushåll med barn. Därför ska staden arbeta för att fler medelstora bostäder byggs med rimliga priser inom gång- och cykelavstånd från skolor och kollektivtrafik. Det ska även finnas goda möjligheter för båda föräldrar att bo kvar i kommunen och helst i sin kommundel efter en separation.

Det sker en generell utflyttning av hushåll med barn från Stockholmsregionen och även i Vaxholm förväntas andelen äldre öka markant över de kommande tio åren. Med riktade insatser kan Vaxholm fortsätta vara en attraktiv kommun för hushåll med barn. Genom att ta hänsyn till de förändrade behov som uppstår efter en separation kan bostadsförsörjningen bidra till jämställdhet och att ingen tvingas stanna kvar i ett förhållande på grund av hushållsekonomin.

Riktlinjer

- 5.1. Vid markanvisningar ska boenden som passar för hushåll med barn och växelvisa boenden främjas.
- 5.2. När kommunen planerar för ny bostadsbebyggelse utanför Vaxön ska en större lokal variation vad gäller boendeformer främjas.
- 5.3. Vräkningsförebyggande åtgärder ska särskilt vidtas för hushåll med barn.

Uppföljning

- 5.A. Riktlinjer 5.1. och 5.2. beaktats vid markanvisning? (ja/nej)
- 5.B. Antal barn som har berörts av en vräkning
- 5.C. Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)

MÅL 6. BOSTÄDER FÖR EN TRYGG ÅLDERDOM

Äldre invånare ska kunna bo, leva och vid behov vårdas i Vaxholm. Staden ska ha ett gott utbud av boenden och boendeformer som passar för äldre personer med behov av olika nivåer av service. Bostäder för äldre ska lokaliseras nära kollektivtrafik, service och vård, men inte endast finnas på Vaxön. De ska vara tillgänglighetsanpassade och lättillgängliga till fots.

Vaxholm har i dagsläget ett utbud av seniorbostäder och platser på särskilt boende. Dessa boendeformer uppfyller en del av behovet, men det finns också andra nivåer av behov, till exempel hos äldre som är friska för särskilt boende men som kanske vill bo med andra eller få lite mer hjälp. Genom att erbjuda attraktiva boendelösningar för dessa personer kan deras ålderdom tryggas

MÅL OCH RIKTLINJER

samtidigt som större bostäder återvänder till marknaden för andra grupper såsom hushåll med barn.

Riktlinjer

- 6.1. Olika boendeformer för äldre personer, såsom särskilt boende, trygghetsboende och seniorboende, ska byggas inom ramen för den fortsatta stadsutvecklingen.
- 6.2. Planeringen av bostäder för äldre ska ske i samverkan med pensionärsorganisationerna.
- 6.3. Samarbetet med frivilligorganisationer som PRO, SPF, Röda korset, En hjälpande hand, Väntjänsten med flera ska utvecklas.
- 6.4. Initiativ till byggande av trygghetsboenden, seniorboenden eller kollektivhus för äldre ska uppmuntras, särskilt sådana med gemensamhetslokaler.

Uppföljning

- 6.A. Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)
- 6.B. Antal bostäder som har tillkommit i boendeformerna trygghetsboende, seniorboende eller kollektivhus för äldre.

HÄNSYN TILL MÅL, PLANER OCH PROGRAM

Agenda 2030

Riktlinjerna bedöms i viss mån kunna bidra till att Mål 11 Hållbara städer och samhällen, och då specifikt delmål 11.1 Säkra bostäder till överkomlig kostnad kan uppnås. Övriga mål berörs i mer indirekt bemärkelse.

Nationella mål, planer och program

Målområdena 2, 3, 4, 5 och 6 kan genom att på sikt ge kommunen ett mer varierat bostadsbestånd där invånarna kan hitta en bostad allt eftersom deras livssituation och behov förändras bidra till att folkhälsopolitikens mål för boende och närmiljö uppnås.

Riktlinjerna bedöms som helhet kunna bidra till att bostadsmarknaden i kommunen får ett utbud som bättre svarar mot behoven och i den meningen bidra till att det nationella målet för boende och byggande uppnås.

Målområde 4 skulle i viss mån kunna bidra till att nationellt mål för funktionshinderpolitiken uppnås.

På sikt skulle riktlinjerna kunna bidra till något bättre förutsättningar för kommunen att arbeta vidare med frågan, men riktlinjerna bidrar inte i någon nämnvärd bemärkelse till att nationella målet för nyanländas etablering uppnås

Målområde 2 och 3 skulle kunna bidra till att nationella målet för arbetet mot segregationen uppnås.

Regionala mål, planer och program

Målområde nummer 1 berör två av de åtaganden för bostadsförsörjningen som finns i RUF 2050: *Säkerställ att det finns bostäder som motsvarar det demografiska bostadsbehovet samt Ha en hög planeringsberedskap i alla länets kommuner*, om än med avvikelsen att målsättningen för årligt bostadstillskott ligger något lägre än vad som förordas i RUF 2050. Målområdena 2-6 berör å andra sidan åtagandena *Planera och bygg varierat för människors olika bostadsbehov* och *Öka rörligheten i det befintliga beståndet*. Åtagandena *Använda bostadsbyggandet för att öka kvaliteterna i regionens boendemiljöer* och *Öka den regionala samverkan och kunskapsutbytet* berörs däremot inte av dessa mål och riktlinjer.

Kommunens målområden

Bostadsförsörjning är en fråga som berör och berörs av samtliga tre målområden: kvalitet, livsmiljö och ekonomi.

Vad gäller *kvalitet* så handlar det om kommunens behov av bostäder för att utföra sin verksamhet. Vaxholms stads egna bostadsbestånd utnyttjas för grupper som kommunen har ett särskilt ansvar för och äldre personer, vars bostadsbehov har prioriterats. Det är inom det egna beståndet som kommunen har störst möjlighet att påverka utbud, lokalisering och utformning.

Bostäder utgör, tillsammans med det offentliga rummet, mycket viktiga delar av stadens livsmiljö, och har därför en stark koppling till kommunens målområde med samma namn. Bostaden är ett av de grundläggande mänskliga behoven, och planeringen för bostäder påverkar därmed livsmiljön för dagens och framtidens invånare i kommunen.

Även ekonomi kan kopplas till bostadsförsörjningen. Bostadsbeståndet är grunden för kommunens befolkningsunderlag, och påverkar därmed skatteintäkterna och utgifterna i dess verksamheter.

BILAGA 1 INDIKATORER OCH NYCKELTAL

Nyckeltal	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023?
Invånare totalt, antal	11 621	11 831	12 023	12 003	11 886			
Förändring i antal invånare under senaste femårsperioden, andel (%)	4,3	6,3	7,5	5,9	4,4			
Framskrivning, förväntat antal invånare om 5 år	12 238	12 328	12 418	12 499	12 110			
Verkställda vräkningar (avhysningar), antal/100 000 inv.	17,2	8,5	0,0	8,3	8,4			
Bostäder totalt, antal/1000 inv	411	410	423	425	431			
Bostäder med äganderätter, antal/1000 inv	207	205	203	204	207			
Bostäder med hyresrätter, antal/1000 inv	69	65	68	64	64			
Bostäder med bostadsrätter, antal/1000 inv	135	139	153	157	159			
Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv	1.2	3.4	0.8	0.7	0.0			
Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv	7.4	0.0	4.5	8.5	0.9			
Nöjd Region-Index – Bostäder (Medborgarnas bedömning av bostadssituationen i kommunen, skala 0-100.)	50	51	53	54	54			
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	14.2	14.0	12.5	13.0	11.8			
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 3, andel (%)	33.9	33.4	31.1	31.7	30.5			
Genomsnittlig boyta, kvm/invånare	42	42	42	43	44			
Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av alla gällande detaljplaner den 31/12, antal/1000 inv		33.6		5.8				
Bostäder som planlagts under två senaste åren, antal/1000 inv		0.6		0.0				
Bostäder som beviljats bygglov under två senaste åren, antal/1000 inv		6.3		9.6				

BILAGA 2 DEFINITIONER

DEFINITIONER FRÅN SCB

Hustyper

Småhus

Friliggande en- och tvåbostadshus samt par-, rad- och kedjehus (exklusive fritidshus).

Flerbostadshus

Bostadsbyggnader innehållande tre eller flera lägenheter inklusive loftgångshus.

Övriga hus

Byggnader som inte är avsedda för bostadsändamål, t.ex. byggnader avsedda för verksamhet eller samhällsfunktion.

Specialbostäder

Bostäder för äldre eller funktionshindrade, studentbostäder och övriga specialbostäder.

Allmännyttiga bostadsföretag

Aktiebolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser som i sin verksamhet huvudsakligen förvaltar fastigheter med bostadslägenheter upplåtna med hyresrätt och som tidigare godkänts som allmännyttigt bostadsföretag.

Specialbostäder

Specialbostad för äldre eller funktionshindrade

En bostad som är varaktigt förbehållen äldre personer eller personer med funktionshinder och där boendet alltid är förenat med service, stöd och personlig omvårdnad. Dessa bostäder eller rum är vanligtvis grupperade kring gemensamhetsutrymmen såsom kök, matsal eller sällskapsrum. Som specialbostäder räknas t.ex. inte seniorbostäder eller så kallade 55+ boenden.

Studentbostad

En bostad som är varaktigt förbehållen studerande vid universitet eller högskola. Det kan vara ett studentrum i korridor eller liknande, eller en fullständigt utrustad bostad. Elevhem, internat och andra typer av specialbostäder för studerande vid gymnasiala utbildningar, folkhögskolor eller andra liknande utbildningar räknas inte som studentbostäder.

Övrig specialbostad

En annan specialbostad än för äldre eller funktionshindrade eller en studentbostad och som är varaktigt förbehållen vissa väl avgränsade grupper. En sådan bostad är avsedd för temporärt boende och hyrs ut med reducerat besittningsskydd. Exempel är samlade bestånd av utslussningsbostäder för personer som nyss frigivits från kriminalvårdsanstalt samt elevhem och internat som inte räknas in i gruppen studentbostäder.

Upplåtelseformer

Lägenheternas upplåtelseform utgår från ägarförhållandet och inte hur de boende förfogar över lägenheterna.

Hyresrätt

Småhus med hyresrätt avser lägenheter som ägs av andra ägare än fysiska personer, dödsbon eller bostadsrättsföreningar. Flerbostadshus och övriga hus med hyresrätt avser lägenheter som inte är ägarlägenheter och som ägs av andra ägare än bostadsrättsföreningar.

Bostadsrätt

Småhus, flerbostadshus och övriga hus med bostadsrätt avser lägenheter som ägs av bostadsrättsföreningar.

Äganderätt

Småhus med äganderätt avser lägenheter som ägs av fysiska personer eller dödsbon. Flerbostadshus och övriga hus med äganderätt avser ägarlägenheter.

Fritidshus¹

Antal fritidshus är beräknade utifrån Fastighetstaxeringsregistret (FTR) och tidpunkten avser den 1 januari respektive år. Fritidshus definieras som värderingsenheter/taxerings-enheter som saknar folkbokförd befolkning och är taxerade som Småhus på lantbruk (typkod 120), Småhusenhet, helårsbostad (typkod 220), Småhusenhet, fritidsbostad (typkod 221) eller Småhusenhet, byggnadsvärde under 50 000 kr (typkod 213).

*Fr.o.m. 2015 har definitionen av fritidshus ändrats något till följd av Skatteverkets förändring av typkoderna. Fritidshus definieras nu som värderingsenheter/taxeringsenheter som saknar folkbokförd befolkning och är taxerade som Lantbruksenhet, bostadsbyggnadsvärde under 50 000 kr (typkod 113), Lantbruksenhet, bebyggd (typkod 120), Småhusenhet, bebyggd (typkod 220), Småhusenhet, småhus på ofri grund (typkod 225) eller Småhusenhet, byggnadsvärde under 50 000 kr (typkod 213). **Bara fritidshus som ägs av fysiska***

personer (inklusive utländska personer utan svenskt personnummer) eller dödsbon ingår.

Seniorbostäder

Det saknas en bestämd definition av seniorbostäder. Enligt SCBs definitioner räknas de flesta seniorbostäder som hyresbostäder, eller specialbostäder för äldre beroende på om boendet är förenat med omvårdnad, stöd och service eller ej.

I många fall erbjuds seniorbostäder från 55 års ålder. Många seniorbostäder har också någon form av gemensamma utrymmen, så som samlings-lokaler.

Trångboddhet

Norm 2

Norm 2, skapades 1965. Hushållet räknas som trångbott om det bor mer än två personer per rum (kök och vardagsrum oräknade). Personer i ensamhushåll räknas inte som trångbotta.

Norm 3

Norm 3, skapades 1974. Hushållet räknas som trångbott om det bor mer än en person per rum (vardagsrum och kök oräknade). Sammanboende par förutsätts dela sovrum.

DEFINITIONER FRÅN IVO

Hem för vård eller boende, HVB

En verksamhet som bedriver behandling eller är inriktad på omvårdnad, stöd eller fostran.

Ett HVB kan rikta sig till barn, ungdomar, vuxna eller familjer med någon form av behov inom socialtjänstens ansvarsområde, exempelvis missbruks- eller beroendeproblematik.

Målgruppen kan också vara ensamkommande barn som söker asyl eller som fått permanent uppehållstillstånd i Sverige.²

Särskilt boende för äldre

Med särskilt boende menas enligt socialtjänstlagen lägenheter för äldre människor som behöver särskilt stöd.

De boende ska få ett individuellt anpassat stöd, service och omvårdnad, för att kunna leva så självständigt och värdigt som möjligt.³

Bostäder med särskild service

Erbjuds personer som på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver mer omfattande stöd än det som kan ges i ordinärt boende.

I verksamheten erbjuds individuellt anpassat stöd, service och omvårdnad. Målet är att de enskilda ska kunna delta i samhällets gemenskap och leva som andra.⁴

HEMLÖSHETSSITUATIONER

Nedan redogörs för Socialstyrelsens definitioner av de fyra hemlöshetssituationer som myndigheten kartlägger.⁵

1. Akut hemlöshet

Personer som är hänvisade till akutboende, härbärke, jourboende, skyddade boenden eller motsvarande. Personer som sover i offentliga lokaler, utomhus, trappuppgångar, tält eller motsvarande.

2. Institutionsvistelse och stödboende

En person är intagen/inskriven på antingen; kriminalvårdsanstalt, HVB, familjehem, SiS-institution eller stödboende inom socialtjänst/landsting/privat vårdgivare och ska flytta inom tre månader efter mätveckan, men utan egen bostad ordnad inför flytten/utskrivningen. Hit räknas även de personer som skulle ha skrivits ut/flyttat ut, men som är kvar på grund av att de inte har någon egen bostad ordnad.

3. Långsiktiga boendelösningar

En person bor i en av kommunen ordnad boendelösning som försökslägenhet, träningslägenhet, socialt kontrakt, kommunalt kontrakt eller motsvarande på grund av att personen inte får tillgång till den ordinarie bostadsmarknaden. Det handlar om boendelösningar med någon form av hyresavtal där boendet är förenat med tillsyn, särskilda villkor eller regler.

4. Eget ordnat kortsiktigt boende

En person bor tillfälligt och kontraktslöst hos kompisar, bekanta, familj/släktingar eller har ett tillfälligt (kortare än tre månader efter mätveckan) inneboende- eller andrahandskontrakt hos privatperson. Den uppgiftslämnande verksamheten har haft kontakt med personen av detta skäl och känner till att denna hemlöshetssituation gäller under mätveckan.

DEFINITIONER

-Följande grupper ingår inte i denna kartläggning:

1. Barn och unga under 18 år som är placerade utanför hemmet enligt SoL eller LVU2
  2. Personer som bor i bostad med särskild service enligt SoL eller LSS
  3. Utrikes födda personer som saknar uppehållstillstånd
-

¹ SCB (2016) *Statistikdatabasen: Antal fritidshus efter region och år*, <http://www.scb.se>

² Inspektionen för vård och omsorg (2016-11-16) *Hem för vård eller boende (HVB)*, <https://www.ivo.se/>

³ Inspektionen för vård och omsorg (2015-09-28) *Särskilt boende för äldre*, <https://www.ivo.se/>

4. Ensamkommande flyktingbarn (under 18 år) som är placerade genom socialtjänsten

5. Personer som kommit från övriga Europa och som vistas i kommunen, men saknar förankring där (EU/ESS- tredjelandsmedborgare)

⁴ Inspektionen för vård och omsorg (2015-09-28) *Bostäder med särskild service*, <https://www.ivo.se/>

⁵ Socialstyrelsen (2017) *Dnr 416/2017 Hemlöshetssituationer*, <http://www.socialstyrelsen.se/hemloshet>

Stadsbyggnadsförvaltningen
Alexander Wahlstedt, fastighetschef
Maria Poutamo, gatu- och parkchef

Återrapportering till nämnd kring uppföljning av privata utförare 2021

Förslag till beslut

1. Uppföljning av privata utförare 2021 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen för information.
2. Uppföljningsplan 2022 för privata utförare antas och överlämnas till kommunstyrelsen för information.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige i Vaxholms stad fastställde 17 februari 2020 ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare. (Änr: KS 2019/208.055)

Uppföljning ska rapporteras i samband med nämndernas verksamhetsberättelser. Nya avtal kommer att följas upp enligt programmet. Avtal tecknade före antagande av programmet kommer att följas upp i den mån det är möjligt. Nämnden ska då också besluta om en uppföljningsplan för år 2022 för privata utförare inom sitt ansvarsområde.

Upphandlingsenheten kommer att ta fram en mall för riskanalys som ska användas under behovs och omvärldsanalysen inför upphandling, vilket är en viktig del för både kravställning och därmed också hur uppföljningen regleras i det kommande avtalet men riskanalysen kommer även synliggöra risker knutna till hela upphandlingsprojektet.

Handlingar i ärendet

Program för mål och uppföljning av privata utförare, Tjänsteutlåtande, 2021-12-22

Uppföljningsplan av privata utförare TFK 2022, 2022-01-18

Uppföljningsrapport - privata utförare TFK 2021, 2022-01-18

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kommunstyrelsen

För kännedom: Susanne Eden, sbf
Alexander Wahlstedt, sbf,
Maria Poutamo, sbf

Uppföljning av privata utförare för nämnden för teknik, fritid och kultur 2021

Inledning

Kommunfullmäktige har beslutat om ett program för mål och uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare. Programmet omfattar mandatperioden 2019-2022. I kap. 10 kommunallagen (2017:725) regleras kommunens ansvar för kommunala angelägenheter som har lämnats över till privata utförare.

Uppföljning är en viktig del i kvalitetsarbetet och kommunen är ansvarig för att följa upp verksamhet oavsett utförare. Kopplat till programmet ska varje nämnd utarbeta en plan för när och på vilket sätt verksamhet som utförs av privata utförare ska följas upp.

Syftet med att göra uppföljning är att:

- kontrollera att lagar, förordningar och föreskrifter följs,
- uppdragen utförs i enlighet med förfrågningsunderlag, anbud och avtal och att verksamheten utförs med god kvalitet,
- utgöra ett underlag i stadens förbättringsarbete för att utveckla och förbättra verksamhet och tjänster till medborgarna,
- analysera risker och bedöma privata utförares förmåga och beredskap att fullgöra sina avtal.

Uppföljningen rapporteras till ansvarig nämnd i samband med nämndens verksamhetsberättelse (men som ett eget ärende). Uppföljningsplanen och resultatet av uppföljningen ska årligen delges kommunstyrelsen.

Typer av uppföljning

Regelbunden uppföljning

Den regelbundna uppföljningen av privata utförare sker årligen inom beslutade områden. Regelbunden uppföljning beskrivs i uppföljningsplanen.

Fördjupad uppföljning

Efter en riskbedömning fastställs eventuellt fokusområde för en fördjupad/riktad uppföljning. Fördjupad uppföljning görs på förekommen anledning utifrån behov av att granska ett specifikt område eller en specifik fråga. Fördjupad uppföljning beskrivs i uppföljningsplanen.

Händelsestyrd uppföljning

En händelsestyrd uppföljning orsakas av en särskild händelse. Det kan exempelvis vara:

- upprepade klagomål/avvikelser hos samma leverantör eller enstaka klagomål/avvikelser där det föreligger en uppenbar risk att den upprepas, särskilt allvarlig händelse, till exempel medvetna avsteg från avtal eller upprepade händelser i ett tydligt mönster,
- stora olikheter i debitering och/eller fakturering.

Händelsestyrd uppföljning kan inte planeras och beskrivs därför inte i uppföljningsplanen. Om det under året uppkommer den här typen av uppföljning kommer det att rapporteras till nämnden i samband med rapportering av övrig uppföljning. Socialnämnden har egna fördjupade rutiner och system för händelsestyrd uppföljning.

Uppföljning på olika nivåer

Ekonomisk status

Inför avtalstecknande kontrolleras ekonomisk status t.ex. gällande kreditvärdighet, betalning av skatter och avgifter, moms mm. Inför betalning av fakturor görs kontroll av leverantör och transaktion via extern tjänst för säkra betalningar.

Avtalsuppföljning

Avtalsuppföljning styrs innehållsmässigt av det förfrågningsunderlag som legat till grund för avtalets tecknande. Kontroll sker att ska-krav på utföraren är uppfyllda och att beställda och fakturerade tjänster utförts.

Uppföljning av avvikelser

Uppföljning av avvikelser kan ske genom exempelvis kontroll hos Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Det kan också ske genom en sammanställning av inkomna klagomål och synpunkter.

Brukarnas/invånarnas uppfattning om kvalitet

Brukarnas/invånarnas uppfattning kan inhämtas på olika sätt, till exempel via enkäter.

Arbetsformer och process för uppföljning

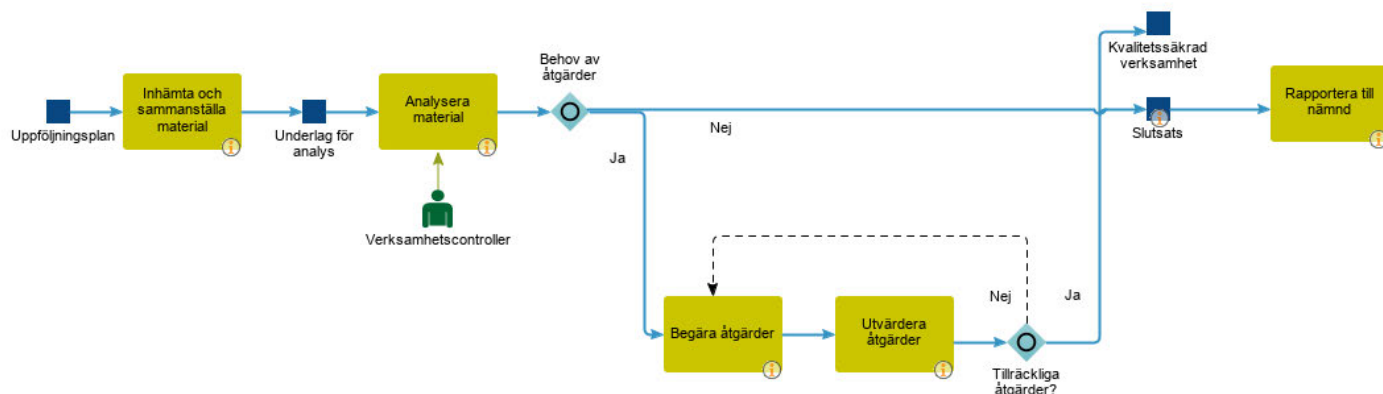
Privata entreprenader styrs i huvudsak enligt nedanstående arbetssätt beroende på typ och storlek för entreprenaden.

- Kontraktsmöten. Syftet med kontraktsmötet är att säkerställa att entreprenaden på en övergripande nivå utförs korrekt enligt avtalets ambitioner och beställning. Kontraktsfrågor, avtalsfrågor och övergripande ekonomi säkerställs.
- Driftmöten. Vid driftmötet deltar i regel avtalsansvarig samt entreprenörens arbetsledare och /eller platschef. Syftet med driftmötet är att säkerställa att avtalets ambitioner uppnås samt gå igenom utförda, planerade och kommande arbeten samt hantera aktuella händelser och avvikelser som uppstått. Driftmötet är ett beslutande möte där faktiska kostnader och utförda arbeten ska godkännas innan fakturering.
- Daglig drift och garantiskötsel. Uppföljning och kontroll av entreprenörens arbete sker regelbundet beroende på entreprenadens storlek samt i tät kontakt via telefon och mejl. Detta

säkerställer att snabbt kunna reglera nyuppkomna situationer och hantera löpande problemlösning.

- Okulär besiktning. Besiktning sker vid behov eller efter en fastställd kontrollplan som syftar till en mer systematisk kontroll för att få ett bättre statistiskt säkerställt utfall av genomförda kontroller.
- Krav och kvalitetskontroll. För att säkerställa olika krav på entreprenörerna gällande tekniska specifikationer, miljökrav eller specialistkompetens anlitas oberoende besiktningsmän där så är lämpligt att genomföra platsbesök för att säkerställa att entreprenadkraven uppfylls.
- Ekonomistyrning. Kontroll av ekonomisk status samt avstämning mellan dagbok och faktura i syfte att se till att genomförda arbeten också sker i linje med ekonomisk ram. Ekonomistyrning görs i enlighet med interna processer och internkontroll, tex process Redovisa - administrera leverantörs- reskontra/ portal och relaterade internkontrollmoment.

Avtalsuppföljning sker förenklat enligt följande process:

Privata utförare

Lista på privata utförare inom nämndens ansvarsområde som omfattas av uppföljningsplanen.

Verksamhetsområde	Privat utförare
Fastighetsförvaltning	Roslagens Energi- & Driftteknik AB
Snöröjning	Peab AB
Gatuunderhåll och skötsel	Peab AB
Markskötsel	<ul style="list-style-type: none"> • JRF Mark AB (Vaxön och Rindö) • TIA- trädgårds- och idrottsanläggningar i Waxholm AB (Resarö och Kullön)
Reception/vaktmästeri Campus Vaxholm	TIA- trädgårds- och idrottsanläggningar i Waxholm AB

Lokalvård – tom 2021-06	Winab
Lokalvård – 2021-07 -2022-02	ISKO AB

Uppföljningsmoment

Vad	Hur	Vem	När	Form av uppföljning
Levererad tjänst /vara enligt avtal- - Omfattning - Utförande - Kvalitet - Tid	Övergripande: - Kontraktsmöte - Översyn av kontrollplan Löpande - Driftsmöte - Besiktning/ okulär besiktning - Platsbesök - Leveranskontroll	Avtalsansvarig Ansvarig förvaltare	Årligen Månatligen	Regelbunden uppföljning och vid behov fördjupad uppföljning.
Avvikelser	- Avvikelserapport	Avtalsansvarig	Löpande	Händelsestyrd uppföljning och vid behov fördjupad uppföljning.
Synpunkter/ klagomål	- Hyresgäst - Verksamheter - Medborgare - Besökare	Avtalsansvarig	Löpande	Händelsestyrd uppföljning och vid behov fördjupad uppföljning.

Fastighetsförvaltning, leverantör Roslagens Energi- & Driftteknik AB

Resultat av regelbunden uppföljning

Fastighetsenheten genomför månatligen driftmöten där fokus är genomgång av felanmälningar, jourärenden, förbrukning av el och vatten och systematiskt brandskyddsarbete (SBA). Utifrån dessa genomgångar identifieras behov av underhåll och eventuella trender uppmärksammas. Rapporter om skadegörelse och behov av samordning med övriga förvaltningar och externa parter diskuteras.

Fastighetsenheten upplever att avtalet fungerar väl.

Resultat av eventuell händelsestyrd uppföljning

Vissa beställningar har besiktigats av tjänsteperson utan avvikelse.

Resultat av fördjupad uppföljning

Ingen fördjupad uppföljning har ansetts behövas.

Slutsats

Utföraren vann den nya upphandlingen och startade upp i nytt avtal under hösten. Viss förändring har skett inom avtalet och förvaltningen har tagit över ansvar för mottagande och fördelning av felanmälningar. Förändringen utvärderas löpande och har under året varit relativt ansträngande för förvaltningen.

Uppföljningen och det positiva samarbetet med vår entreprenör visar att utföraren överlag har kunnat genomföra sitt uppdrag. De regelbundna mötena och den täta kontakten är värdefull och något enheten ämnar fortsätta med. I dagsläget finns inget behov av att förändring av rutinerna då entreprenören är inarbetad och en god dialog förs.

Enheten ser inga behov av åtgärder i nuläget. De regelbundna uppföljningsmötena har tjänat till att upptäcka och åtgärda brister löpande. Enheten har en ständigt pågående dialog med den privata utföraren och båda parter har varit måna om att åtgärda det som inte fungerar.

Gatuunderhåll och skötsel inklusive snöröjning, leverantör Peab AB

Resultat av regelbunden uppföljning

Under 2021 har tekniska enheten säkerställt regelbunden drift och underhåll på kommunens gator och vägar, inklusive snöröjning, utav vår entreprenör PEAB Drift och Underhåll. Resultatet av detta är trafiksäkra och framkomliga vägar året runt i enlighet med avtal.

Utförandet har säkerställts genom kontinuerliga driftsmöten. Entreprenören har utöver dessa möten uppvisat handlingar som visat på beredskap, exempelvis arbetsplanen för året och planeringen inför vintersäsongen. Därtill har entreprenören uppvisat veckorapporter och dagböcker på allt utfört arbete som en del av egenkontrollen.

Resultat av eventuell händelsestyrd uppföljning

Avvikelse eller synpunkter/klagomål från medborgare besvaras inom två dagar och undersöks. Under de syner och inspektioner som förvaltningen utfört löpande har avvikelser upptäckts och dessa har återkopplats till PEAB.

Under 2020 slog Coronapandemin till och förvaltningen förvarnades då om vissa förseningar på grund av längre leveranstider eller sjukdom, vilket skett i viss utsträckning. De tillfällen som driftspersonalen varit frånvarande på grund av sjukdom har det lösts med vikarier och kontakt mellan entreprenör och utförare.

Resultat av fördjupad uppföljning

Under 2020 har inga avvikelser påvisats som föranlett vite mot entreprenören.

Slutsats

Uppföljningen och det positiva samarbetet med vår entreprenör visar att utföraren överlag har kunnat genomföra sitt uppdrag, men vissa brister har förekommit. De regelbundna mötena och den täta kontakten är värdefull och något enheten ämnar fortsätta med. I dagsläget finns inget behov av att förändring av rutinerna då entreprenören är inarbetad och en god dialog förs.

Enheten ser inga behov av åtgärder i nuläget. De regelbundna uppföljningsmötena har tjänat till att upptäcka och åtgärda brister löpande. Enheten har en ständigt pågående dialog med den privata utföraren och båda parter har varit måna om att åtgärda det som inte fungerar.

Markskötsel, leverantör JRF Mark AB (Vaxön och Rindö) och TIA- trädgårds- och idrottsanläggningar i Waxholm AB (Resarö och Kullön)

Resultat av regelbunden uppföljning

Tekniska enheten har fortlöpande uppföljning av avtalet genom daglig/ veckovis samt en års avstämning. Avstämningarna sker genom mejl/telefon samt platsbesök direkt i arbetsområdet med ansvarig arbetsledare. Avstämning sker även med respektive ansvarig VD en gång/år.

Faktureringsunderlag som entreprenören skickar till Vaxholms stad kontrolleras fortlöpande av beställaren. Eventuella avvikelser har meddelats omgående och en dialog förs för att säkerställa korrekt fakturering.

Resultat av eventuell händelsestyrd uppföljning

Inkomna klagomål har hanterats löpande och följ upp av Vaxholms stad att åtgärder blir utförda.

Resultat av fördjupad uppföljning

Under året 2020 finns inga rapporterade en allvarlig avvikelse.

Coronapandemin har under året 2020 inte minskat utförarnas förmåga att utföra sitt uppdrag.

Slutsats

Uppföljningen och det positiva samarbetet med våra entreprenörer visar att utförarna överlag har kunnat genomföra sitt uppdrag, men vissa brister har förekommit. De regelbundna mötena och den täta kontakten är värdefull och något enheterna ämnar fortsätta med. I dagsläget finns inget behov av att förändring av rutinerna då entreprenörerna är inarbetade och en god dialog förs.

Enheterna ser inga behov av åtgärder i nuläget. De regelbundna uppföljningsmötena har tjänat till att upptäcka och åtgärda brister löpande. Enheterna har en ständigt pågående dialog med de privata utförarna och båda parter har varit måna om att åtgärda det som inte fungerar.

Reception/vaktmästeri Campus Vaxholm, leverantör TIA- trädgårds- och idrottsanläggningar i Waxholm AB

Resultat av regelbunden uppföljning

Enheten har haft löpande uppföljning via mail och telefon men driften har i stor grad påverkats av restriktioner relaterat till Covid. Entreprenören har varit behjälplig med diverse olika åtgärder som behövt genomföras för att leva upp till de olika rekommendationer och krav som ställts av regeringen.

Resultat av fördjupad uppföljning

En intern fördjupad uppföljning inför beslut om förlängning har genomförts. I denna uppföljning framkom att avtalet generellt fungerar väl och bör förlängas men ansvara för avtalet bör flyttas till tekniska enheten då det i större grad är deras verksamhet som påverkas. Ansvar för avtalet har därför flyttats till tekniska enheten 2021.

Resultat av eventuell händelsestyrd uppföljning

Personalen som arbetar på Campus har stöttat upp med uppföljning och dokumentation kring skadegörelse i Campus vilket varit till stort stöd för staden. Personalen har även varit ett bra stöd vid uppföljning av lokalvården.

Slutsats

Uppföljningen och det positiva samarbetet med vår entreprenör visar att utföraren överlag har kunnat genomföra sitt uppdrag, men vissa brister har förekommit. De regelbundna mötena och den täta kontakten är värdefull och något enheten ämnar fortsätta med. I dagsläget finns inget behov av att förändring av rutinerna då entreprenören är inarbetad och en god dialog förs.

Enheten ser inga behov av åtgärder i nuläget. De regelbundna uppföljningsmötena har tjänat till att upptäcka och åtgärda brister löpande. Enheten har en ständigt pågående dialog med den privata utföraren och båda parter har varit måna om att åtgärda det som inte fungerar.

Lokalvård, leverantör Winab AB

Resultat av regelbunden uppföljning

Möten hålls månadsvis av fastighetsenheten samt vår upphandlade lokalvårdskonsult och protokollförs på strukturerat sätt. Vid mötena tas upp inkomna klagomål, kommande lokalförändringar eller personalförändringar eller specialåtgärder.

Utfört arbete

Varje månad utförs fysiska kontroller på ett antal utvalda objekt. Objekten väljs utifrån var det inkommit klagomål eller utifrån typ av verksamhet, tex kan bostadshus väljas vid ett tillfälle, förskolor vid nästa osv. Kontrollerna utförs oftast tillsammans med Winabs arbetsledare, ibland av enbart staden. Periodvis har kontroller utförts mer ofta, tex i samband med terminsstart och lov och vid storstädningar. Som stöd vid kontroller och möten har staden en upphandlad konsult inom lokalvård. Winab gör även egna kontroller som mailas till staden veckovis. Långa perioden har dessa inte utförts avtalsenligt, eller med den noggrannhet som förväntas av staden. Kvalitén kan direkt kopplas till vilken städledare som för tillfället har uppdraget.

Ett system för registrering vid de olika objekten som skulle visa vilka lokalvårdare som utför arbetet samt under vilka tider har varit under diskussion en längre tid. På de offentliga toaletterna har ett sådant system funnits men inte använts i full utsträckning.

Kontroll av personal

Kontroll av personal har utförts så till vida att personallistor inkl. personnummer begärts in, tillsammans med en förteckning över vem som arbetar var.

Då en stor del av personalen arbetar kvällen och nattetid på skolor och sporthallar är det svårt att kontrollera om arbetet utförs av angivna personer.

Resultat av eventuell händelsestyrd uppföljning

Inkomna klagomål har hanterats löpande. Mycket energi har lagts på att få respektive verksamhet att hantera sina egna klagomål direkt med Winab samt att ha regelbundna möten med städledarna hos Winab.

Centralt har vi tryckt på att Winab ska boka in sådana möten direkt med stora verksamheter då avtalet i första hand är upplagt så att de ska hantera sin egen städning, får sina egna fakturor och därför också ska hantera klagomål och ev. krediteringar.

Extra fokus har också lagts vid att se till att det med tanke på Corona alltid ska finnas tvål och papper på toaletter, samt i möjligaste mån också handsprit och ytdesinficering. Detta har varit ett återkommande problem på många skolor.

Resultat av fördjupad uppföljning

Ett stort antal krediteringar har gjorts av leverantören pga uteblivna tjänster. Detta har bevakats av respektive fakturamottagare. Efter en lång period av avvikelshantering valde förvaltningen att inte förlänga sista året av avtalsperioden och har under året tecknat tillfälliga avtal för lokalvården tills ett långsiktigt avtal upphandlats.

Slutsats

Fortfarande är detta en leverantör som har haft svårt att leverera den kvalitet som staden önskar. Det innebär mycket arbete både för fastighetsenheten samt för respektive verksamheter, framförallt skolor och förskolor. Bolaget har haft hög personalomsättning, och släpat med tillsättning av nya tjänster. Vid en ny upphandling bör andra parametrar än pris få större tyngd så att kvalitet ska löna sig. Vidare bör ses över om olika städrområden kan upprättas så att det blir lättare att byta ut en leverantör som inte sköter sig väl.

Lokalvård, leverantör ISKO AB

Resultat av regelbunden uppföljning

Möten hålls månadsvis av fastighetsenheten samt vår upphandlade lokalvårdskonsult och protokollförs på strukturerat sätt. Vid mötena tas upp inkomna klagomål, kommande lokalförändringar eller

personalförändringar eller specialåtgärder. Under månadsavstämningarna har det varit en märkbar minskning av ärenden och avvikelser.

Resultat av eventuell händelsestyrd uppföljning

Hantering av löpande inkomna avvikelser har skett utan vidare problem.

Resultat av fördjupad uppföljning

Inget att rapportera.

Slutsats

Trots ett mycket kort övertagandeperiod har entreprenören snabbt kunnat sätta sig in i uppdraget och sköta det väl.

Uppföljningsplan av privata utförare för nämnden för teknik, fritid och kultur 2022

Inledning

Kommunfullmäktige har beslutat om ett program för mål och uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare. Programmet omfattar mandatperioden 2019-2022. I kap. 10 kommunallagen (2017:725) regleras kommunens ansvar för kommunala angelägenheter som har lämnats över till privata utförare.

Uppföljning är en viktig del i kvalitetsarbetet och kommunen är ansvarig för att följa upp verksamhet oavsett utförare. Kopplat till programmet ska varje nämnd utarbeta en plan för när och på vilket sätt verksamhet som utförs av privata utförare ska följas upp.

Syftet med att göra uppföljning är att:

- kontrollera att lagar, förordningar och föreskrifter följs,
- uppdragen utförs i enlighet med förfrågningsunderlag, anbud och avtal och att verksamheten utförs med god kvalitet,
- utgöra ett underlag i stadens förbättringsarbete för att utveckla och förbättra verksamhet och tjänster till medborgarna,
- analysera risker och bedöma privata utförares förmåga och beredskap att fullgöra sina avtal.

Uppföljningen rapporteras till ansvarig nämnd i samband med nämndens verksamhetsberättelse (men som ett eget ärende). Uppföljningsplanen och resultatet av uppföljningen ska årligen delges kommunstyrelsen.

Typer av uppföljning

Regelbunden uppföljning

Den regelbundna uppföljningen av privata utförare sker årligen inom beslutade områden. Regelbunden uppföljning beskrivs i uppföljningsplanen.

Fördjupad uppföljning

Efter en riskbedömning fastställs eventuellt fokusområde för en fördjupad/riktad uppföljning. Fördjupad uppföljning görs på förekommen anledning utifrån behov av att granska ett specifikt område eller en specifik fråga. Fördjupad uppföljning beskrivs i uppföljningsplanen.

Händelsestyrd uppföljning

En händelsestyrd uppföljning orsakas av en särskild händelse. Det kan exempelvis vara:

- upprepade klagomål/avvikelser hos samma leverantör eller enstaka klagomål/avvikelser där det föreligger en uppenbar risk att den upprepas, särskilt allvarlig händelse, till exempel medvetna avsteg från avtal eller upprepade händelser i ett tydligt mönster,
- stora olikheter i debitering och/eller fakturering.

Händelsestyrd uppföljning kan inte planeras och beskrivs därför inte i uppföljningsplanen. Om det under året uppkommer den här typen av uppföljning kommer det att rapporteras till nämnden i samband med rapportering av övrig uppföljning. Socialnämnden har egna fördjupade rutiner och system för händelsestyrd uppföljning.

Uppföljning på olika nivåer

Ekonomisk status

Inför avtalstecknande kontrolleras ekonomisk status t.ex. gällande kreditvärdighet, betalning av skatter och avgifter, moms mm. Inför betalning av fakturor görs kontroll av leverantör och transaktion via extern tjänst för säkra betalningar.

Avtalsuppföljning

Avtalsuppföljning styrs innehållsmässigt av det förfrågningsunderlag som legat till grund för avtalets tecknande. Kontroll sker att ska-krav på utföraren är uppfyllda och att beställda och fakturerade tjänster utförts.

Uppföljning av avvikelser

Uppföljning av avvikelser kan ske genom exempelvis kontroll hos Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Det kan också ske genom en sammanställning av inkomna klagomål och synpunkter.

Brukarnas/invånarnas uppfattning om kvalitet

Brukarnas/invånarnas uppfattning kan inhämtas på olika sätt, till exempel via enkäter.

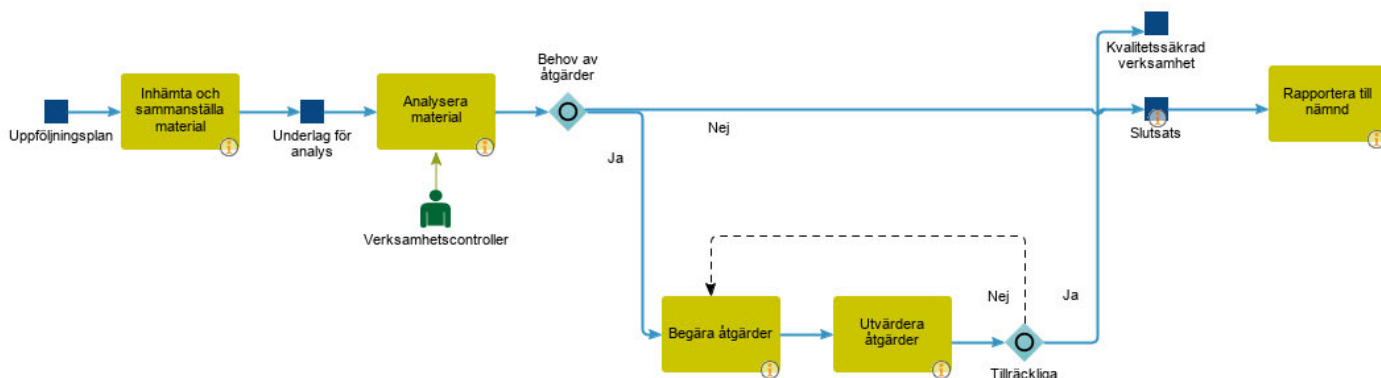
Arbetsformer och process för uppföljning

Entreprenader styrs i huvudsak enligt nedanstående arbets sätt beroende på typ och storlek för entreprenaden.

- Kontraktsmöten. Syftet med kontraktsmötet är att säkerställa att entreprenaden på en övergripande nivå utförs korrekt enligt avtalets ambitioner och beställning. Kontraktsfrågor, avtalsfrågor och övergripande ekonomi säkerställs.
- Driftmöten. Vid driftmötet deltar i regel avtalsansvarig samt entreprenörens arbetsledare och /eller platschef. Syftet med driftmötet är att säkerställa att avtalets ambitioner uppnås samt gå igenom utförda, planerade och kommande arbeten samt hantera aktuella händelser och avvikelser som uppstått. Driftmötet är ett beslutande möte där faktiska kostnader och utförda arbeten ska godkännas innan fakturering.

- Daglig drift och garantiskötsel. Uppföljning och kontroll av entreprenörens arbete sker regelbundet beroende på entreprenadens storlek samt i tät kontakt via telefon och mejl. Detta säkerställer att snabbt kunna reglera nyuppkomna situationer och hantera löpande problemlösning.
- Okulär besiktning. Besiktning sker vid behov eller efter en fastställd kontrollplan som syftar till en mer systematisk kontroll för att få ett bättre statistiskt säkerställt utfall av genomförda kontroller.
- Krav och kvalitetskontroll. För att säkerställa olika krav på entreprenörerna gällande tekniska specifikationer, miljökrav eller specialistkompetens anlitas oberoende besiktningsmän där så är lämpligt att genomföra platsbesök för att säkerställa att entreprenadkraven uppfylls.
- Ekonomistyrning. Kontroll av ekonomisk status samt avstämning mellan dagbok och faktura i syfte att se till att genomförda arbeten också sker i linje med ekonomisk ram. Ekonomistyrning görs i enlighet med interna processer och internkontroll, tex process Redovisa - administrera leverantörs- reskontra/ portal och relaterade internkontrollmoment.

Avtalsuppföljning sker förenklat enligt följande process:

Uppföljningen redovisas årligen i sammanfattad form till nämnden för teknik, fritid och kultur. Rapporten framhåller de styrkor uppföljaren noterat hos leverantören, men även förbättringsområden och i förekommande fall begäran om åtgärdsplan. Avvikelser av större dignitet redovisas löpande på närmast förestående nämnd.

Privata utförare

Lista på privata utförare inom nämndens ansvarsområde som omfattas av uppföljningsplanen.

Verksamhetsområde	Privat utförare
Fastighetsförvaltning	Roslagens Energi- & Driftteknik AB
Snöröjning	Peab AB
Gatuunderhåll och skötsel	Peab AB
Markskötsel	<ul style="list-style-type: none"> • JRF Mark AB • TIA- trädgårds- och idrottsanläggningar i Waxholm AB
Reception/vaktmästeri Campus Vaxholm	TIA- trädgårds- och idrottsanläggningar i Waxholm AB
Lokalvård	ISKO – tom 2022-02-28 Rengörare Näslund fr.o.m. 2022-03-01 Primär FM fr.o.m. 2022-03-01

Regelbunden uppföljning

Den regelbundna uppföljningen av privata utförare sker årligen.

Avtalsansvarig är övergripande ansvarig för uppföljning. Hen kan dock ta hjälp av andra tjänstepersoner för att utföra uppföljningen. Vilken roll/funktion som ansvarar för respektive uppföljning framgår i tabellen nedan.

Uppföljningsmoment

Vad	Hur	Vem	När	Form av uppföljning
Levererad tjänst /vara enligt avtal- - Omfattning - Utförande - Kvalitet - Tid	Övergripande: - Kontraktsmöte - Översyn av kontrollplan Löpande - Driftsmöte - Besiktning/ okulär besiktning - Platsbesök - Leveranskontroll	Avtalsansvarig Ansvarig förvaltare	Årligen Månatligen	Regelbunden uppföljning och vid behov fördjupad uppföljning.
Avvikelse	- Avvikelse rapport	Avtalsansvarig	Löpande	Händelsestyrd uppföljning och vid behov fördjupad uppföljning.
Synpunkter/ klagomål	- Hyresgäst - Verksamheter - Medborgare - Besökare	Avtalsansvarig	Löpande	Händelsestyrd uppföljning och vid behov fördjupad uppföljning.

Fördjupad uppföljning

Efter en riskbedömning fastställs eventuellt fokusområde för en fördjupad/riktad uppföljning. Fördjupad uppföljning görs på förekommen anledning utifrån behov av att granska ett specifikt område eller en specifik fråga.

Avtalsansvarig är övergripande ansvarig för uppföljning. Hen kan dock ta hjälp av andra tjänstepersoner för att utföra uppföljningen.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Alexander Wahlstedt, fastighetschef
Eva-Lena Granbacka, bibliotekschef
Maria Poutamo, gatu- och parkchef

Uppföljning av internkontrollplan 2021

Förslag till beslut

Uppföljning av nämndens internkontrollplan 2021 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen för information.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen redovisar uppföljning och resultat av internkontroll 2021. Uppföljningen utgår från de kontrollmoment och åtgärder som fastställdes i nämndens internkontrollplan 2021.

Enligt Vaxholms stads riktlinjer ska nämnderna i samband med årsredovisningen rapportera resultatet av den interna kontrollen till kommunstyrelsen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Uppföljning av internkontrollplan 2021, 2022-01-21

Uppföljning internkontroll 2021 nämnden för teknik fritid och kultur, 2022-02-02

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kommunstyrelsen

För kännedom: Susanne Edén, sbf
Alexander Wahlstedt, sbf
Maria Poutamo, sbf
Eva-Lena Granbacka, sbf
Anna Holm, sbf
Koray Karuman, klk
Anne-Lie Vernersson Timm, klk

**VAXHOLMS
STAD**

Uppföljning internkontroll 2021

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Uppföljning av risker och åtgärder	4
2.1	Hantera dataskyddsfrågor	4
2.2	Redovisa.....	4
2.3	Hantera handlingar	5
2.4	Drifta, förvalta och upplåta anläggningar och byggnader	5
2.5	Risk: Delegeringsbeslut återrapporteras inte	6
2.6	Risk: Låg avtalstrohet	6
2.7	Risk: Bristande kvalitet och/eller felaktiga priser från leverantör/privat utförare	6

1 Inledning

Syfte

Syftet med internkontroll är att bidra till att verksamheten bedrivs effektivt och säkert samt att risker identifieras och hanteras för att undgå allvarliga fel. Den interna kontrollen innebär att på en rimlig nivå säkerställa att:

-tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera följs. Det innefattar lagstiftning, kommunens interna regelverk samt ingångna avtal med olika parter.

-finansiell rapportering och information om verksamheten är tillförlitlig, tillräcklig och ändamålsenlig. Det innebär att ha tillgång till rättvisande räkenskaper, ändamålsenlig redovisning av verksamhetens prestationer avseende kvantitet, kvalitet och resursanvändning samt övrig relevant information om verksamheten.

-verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Det innebär att ha kontroll över insatta resurser i förhållande till prestationer och kvalitet samt att säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp.

Internkontroll är en integrerad del av kommunens samtliga rutiner, processer och system. Alla, såväl förtroendevalda som tjänstepersoner, är på olika sätt involverade i arbetet med internkontroll och arbetet med att hantera risker som negativt kan påverka att målsättningar uppnås. En väsentlig del i internkontrollen utgörs dock av riskanalys och riskhantering i form av förebyggande åtgärder och kontrollmoment.

Ansvar

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god internkontroll. Nämnderna har ansvar att se till att den interna kontrollen är tillräcklig i inom respektive verksamhetsområde.

Internkontrollplan och uppföljning

Internkontrollplanen upprättas utifrån en riskanalys som baseras på de processer/rutiner som finns inom kommunens olika verksamhetsområden. Vid riskanalys gör man en bedömning av sannolikheten för att olika risker skulle kunna inträffa samt en bedömning av vilka konsekvenser det skulle få om det sker. Bedömning av konsekvenser utgår från skada för brukare, medarbetare eller tredje part, samt konsekvenser för kommunens ekonomi och/eller förtroende/varumärke.

Riskanalysen ska omprövas varje år och en internkontrollplan ska fastställas av respektive nämnd i samband med beslut om mål och budget.

Nämnderna ska i samband med årsredovisningen rapportera resultatet av den interna kontrollen inom nämnden till kommunstyrelsen som i sin tur utvärderar kommunens samlade system och beslutar om det behöver göras förbättringar.

2 Uppföljning av risker och åtgärder

I avsnittet redovisas uppföljning av de risker som ingick i internkontrollplanen 2021 samt de eventuella åtgärder som har vidtagits under året för att minska eller eliminera risken.

2.1 Hantera dataskyddsfrågor

Risk: Inträffad personuppgiftsincident

Kontrollmoment	Bedömning	Kommentar
Utvärdering av efterlevnad av dataskyddsförordningen	 Mindre avvikelse	Genom kansli- och serviceenheten görs självuppskattning gällande efterlevnad av dataskyddsförordningen. Det finns variationer men generellt bedöms efterlevnad av dataskyddsförordningen som god. Enheterna för förteckning över personuppgiftsbehandlingar i verktyget Draftit, men behov finns av att uppdatera och komplettera förteckningen. Enheterna har ett särskilt ärende där personuppgiftsincidenter dokumenteras.
Personuppgiftsincidenter	 Inte kontrollerat	Redovisas i dataskyddsombudets årsrapport.

Förebyggande åtgärder	Status	Kommentar
Utveckling och förankring av rutiner enligt GDPR	 Avslutad	Enheterna följer dokumenthanteringsplanen och de rutiner för incidenthantering, begäran om registerutdrag och utövande av andra rättigheter som tagits fram av Kansli- och serviceenheten. Enheterna har under 2021 påbörjat utveckling och förankring av rutiner för systematisk översyn av behandlingsförteckningen, information om personuppgiftsbehandlingar på hemsidan och gallring.
Fortsatt utbildning för medarbetare och förtroendevalda	 Avslutad	De utbildningar som genomförts under året är kopplat till nyanställda samt nya chefer i första hand. Förtroendevalda utbildas av kommunledningskontoret.

2.2 Redovisa

Risk: Attestreglerna efterlevs inte

Kontrollmoment	Bedömning	Kommentar
Kontering och attest stämmer med kontoplanen och attestordningen. Attestförteckningarna är fullständiga och uppdaterade.	 Ingen avvikelse	Ingen avvikelse.

Förebyggande åtgärder	Status	Kommentar
Utbilda nya chefer samt tydliggöra information på intranätet.	 Avslutad	Nya chefer har utbildats kring regler för fakturahantering av ekonomienheten. Information finns på intranätet.

Risk: Ofullständig verifikation avseende förtroendekänsliga poster

Kontrollmoment	Bedömning	Kommentar
Förtroendekänsliga poster är rätt konterade, har datum och syfte angett och deltagarlista bifogad.	 Mindre avvikelser	En enstaka avvikelse där en faktura saknar deltagare och syfte. Korrigering har skett efter återrapportering till berörd.

Förebyggande åtgärder	Status	Kommentar
Löpande kontroll	 Avslutad	Löpande kontroller har genomförts av ekonomienheten.

Risk: Felaktigheter kundfakturering

Kontrollmoment	Bedömning	Kommentar
Kontoavstämning	 Mindre avvikelser	Utfallet avser jämförelse mellan förfallna kundfordringar och summa bokförda intäkter. Resultatet ger att förfallna kundfordringar utgör cirka 6,2 % av summa bokförda intäkter vilket är en förbättring från föregående år. Nära hälften av dessa utgörs av osäkra fordringar som belastar 2021 års resultat.
Korrekt utfärdade kundfakturor	 Ingen avvikelse	Stickprov har utförts med genom kontroll av underlag och belopp för kundfakturan. Inga avvikelser.

Förebyggande åtgärder	Status	Kommentar
Alla förvaltningar tillämpar tvåhandsprincip vid kundfakturering.	 Avslutad	Rutin finns på plats för tvåhandsprincipen.
Internutbilda personal	 Avslutad	Personal som genomför fakturering arbetar efter rutinen.

2.3 Hantera handlingar

Risk: Bristande diarieföring och arkivering

Kontrollmoment	Bedömning	Kommentar
Andel kompletta akter	 Mindre avvikelser	Några stickprov har gjorts där fysisk akt jämförts med Evolution. Mindre avvikelser har uppmärksamats. I några fall fanns handlingar endast i fysisk eller digitalt format. Coronapandemin och den stora andelen distansarbete har försvårat hanteringen och diarieföringen av fysiska handlingar.

Förebyggande åtgärder	Status	Kommentar
Följa rutin för att avsluta ärenden	 Avslutad	Görs löpande
Ta fram och besluta om processbaserade dokumenthanteringsplaner	 Avslutad	Processbaserad dokumenthanteringsplan beslutad enligt §2021/73-TFK.

2.4 Drifta, förvalta och upplåta anläggningar och byggnader

Risk: Besiktningar ej genomförs i rätt tid

Förebyggande åtgärder	Status	Kommentar
Kartlägga processer av besiktningar. Integrera arbetet med besiktningar i verksamhetsplanen.	 Pågående	Kartläggning är färdig och integrering i verksamhetsplanen pågår.

Risk: Oförutsett underhåll av kommunens anläggningar och byggnader

Förebyggande åtgärder	Status	Kommentar
Inventering av kommunens bestånd (inom nämndens ansvarsområde) och därefter färdigställa underhållsplaner.	 Pågående	Underhållsplan för 2022 är antagen. Inventering av anläggningar utförd och kostnadsberäkning samt prioritering av åtgärder pågår.

2.5 Risk: Delegeringsbeslut återrapporteras inte

Kontrollmoment	Bedömning	Kommentar
Antal rapporterade delegeringsbeslut per nämnd	 Ingen avvikelse	Antalet anmälda delegeringsbeslut har ökat från 2020 till 2021, rutinen att anmäla delegeringsbeslut fungerar.

Förebyggande åtgärder	Status	Kommentar
Utbildning, information och påminnelse om att rapportera delegeringsbeslut	 Avslutad	Utbildningar och information har genom kansliheten genomförts under 2021 och kommer att fortsätta under 2022 med fokus på chefer.

2.6 Risk: Låg avtalstrohet

Kontrollmoment	Bedömning	Kommentar
Avtalstrohet	 Ingen avvikelse	Från Kommunstyrelsen: Kommunen har mål att avtalstroheten ska ligga på över 80%. 2020 låg avtalstroheten på 83%. Hittills i år, tom okt 2021 låg avtalstroheten över 80%. Vi ser inte att någon nämnd avviker från målet kring avtalstrohet.

Förebyggande åtgärder	Status	Kommentar
Information, utbildning och stöd från upphandlingsenheten	 Avslutad	I enlighet med kommunstyrelsens internkontrollplan.

2.7 Risk: Bristande kvalitet och/eller felaktiga priser från leverantör/privat utförare

Kontrollmoment	Bedömning	Kommentar
Uppföljning av privat utförare enligt beslutad uppföljningsplan	 Mindre avvikelser	Se eget ärende TFK 2021/149.738, rapporterat till nämnd i samband med årsbokslut 2021.

Förebyggande åtgärder	Status	Kommentar
Information och utbildning för berörda	 Avslutad	Information och utbildning av nya görs inför avtalsstart. Tex har fastighetsenheten genomfört en utbildningsinsats i samband med nytt driftavtal för fastigheter.
Uppföljning av privata utförare enligt beslutade rutiner	 Avslutad	Se eget ärende TFK 2021/149.738, rapporterat till nämnd i samband med årsbokslut 2021.
Vara/tjänst och pris stämmer med beställning/avtal	 Avslutad	Görs löpande vid beställning, driftmöten och attestering av fakturor.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Alexander Wahlstedt, fastighetschef
Eva-Lena Granbacka, bibliotekschef
Maria Poutamo, gatu- och parkchef

Årsbokslut 2021 Nämnden för teknik, fritid och kultur

Förslag till beslut

Årsbokslut 2021 godkänns.

Nämnden för teknik, fritid och kultur föreslår kommunstyrelsen besluta:

Nämnden för teknik, fritid och kulturs årsbokslut 2021 noteras till protokollet.

Sammanfattning

Förvaltningen informerar om årsbokslut för 2021.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande Årsbokslut 2021 nämnden för teknik, fritid och kultur, 2022-01-13

Årsbokslut 2021 nämnden för teknik, fritid och kultur, 2022-01-28

Nämndens nyckeltal för uppföljning 2021 nämnden teknik, fritid och kultur, 2022-01-24

Bruttoredovisning helår 2021, nämnden för teknik, fritid och kultur, 2022-01-24

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kommunstyrelsen

För kännedom: Susanne Edén, sbf
Alexander Wahlstedt, sbf
Maria Poutamo, sbf
Eva-Lena Granbacka, sbf
Anna Holm, sbf
Koray Karuman, klk
Anne-Lie Vernersson Timm, klk

**VAXHOLMS
STAD**

Årsboks slut 2021

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Innehållsförteckning

Ansvar och uppdrag	3
Viktiga händelser	4
Mål och måluppfyllelse	5
Kvalitet.....	5
Livsmiljö	10
Ekonomi.....	16
Analys ur ett jämställdhetsperspektiv	18
Verksamheternas arbete med anledning av coronaviruset	19
Driftbudget.....	20
Investeringar	22
Framtid och utveckling	24

Ansvar och uppdrag

Förvaltning, om- och nybyggnad

- underhåll och förvaltning av stadens
  - fasta egendom, idrotts- och friluftsanläggningar och hamnar
  - vägar, gator samt park- och naturmark
- upplåtelse av staden tillhörig fast egendom,
- huvudmannskapet för stadens allmänna anläggningar
- om- och nybyggnation av byggnader, lokaler och anläggningar för kommunal verksamhet
- om- och nybyggnation av kommunal infrastruktur som vägar, kajer, broar, dagvattenanläggningar, bredband och liknande
- fastighetsbildnings-, ledningsrätts- och servitutsfrågor som berör förvaltningen av stadens fasta egendom

Gator och trafik

- stadens uppgifter inom trafikområdet, följa trafikförhållandena samt verka för förbättrad trafiksäkerhet
- upplåtelse av gatu- och vägmark för tillfälliga och speciella ändamål
- förvaltning, drift och underhåll av stadens gatu- och vägnät, gång- och cykelvägar, parkeringar samt torg, inklusive belysning
- beslut om lokala trafikföreskrifter, beslut om undantag från föreskrifter eller om parkeringstillstånd på grund av sådana föreskrifter
- besluta om tillstånd att schakta i stadens gator

Bibliotek

- information och litteraturförmedling
- barn- och ungdomsverksamhet
- social biblioteksverksamhet till äldre och funktionsnedsatta
- biblioteket som kulturellt rum
- det digitala biblioteket

Allmän kultur och fritid

- allmän kulturverksamhet
- förvaltning av stadens konstverk, övriga samlingar/föremål av kulturellt värde
- bidragsgivning till ideella föreningar inom kultur-, fritids- och idrottssektorn
- samverkan med ideella föreningar inom kultur-, fritids- och idrottssektorn

Tillstånd, tillsyn och yttranden

- stadens uppgifter avseende tillstånd och tillsyn enligt spellagen (2018:1138)
- avgivande av yttranden enligt kamerabevakningslagen (2018:1200)
- avgivande av yttranden över ansökningar om tillstånd att utnyttja offentlig plats

Viktiga händelser

Allmänkultur

Från den 15 augusti har en utökad tjänstgöringsgrad för kulturansvarig möjliggjort mer planering för evenemang, deltagande i regionala sammanhang och strategiarbete.

Hela verksamhetsåret har präglats av pandemin med svårigheter att planera och genomföra program och aktiviteter.

Fastighet

För att möta krav om bättre uppföljning av privata utförare, större ansvar inom nytt driftavtal, samt säkerställa avtalsuppföljning har den tidigare ekonomiska fastighetsförvaltartjänsten omvandlats till en fastighetsadministratör.

Restaurering av Hembygdsgården är färdigställd och caféverksamheten har haft öppet under sommaren. Staden har erhållit försäkringsersättning för del av restaureringen.

Ny arrendator för campingen väntas utses i början av 2022.

Fritid

Lekplatsen på Lägret har rustats upp och den nya lekplatsen är utformad med hjälp av förslag och önskingar från besökare i parken, förskolor och skolor i Vaxholm. Under sommaren 2021 stod den nya lekplatsen klar och under september hölls en invigning.

Under 2021 har Coronapandemin inneburit att många aktiva föreningar/skolor tvingats att avstå helt eller avboka aktiviteter såväl inomhus som utomhus. Förhållningsreglerna i idrottslokalerna uppdateras löpande enligt gällande restriktioner och rekommendationer och berörda föreningar informeras.

Gata/trafik - mark/park

På Resarö har infartsparkeringen på Engarn byggts ut med fler parkeringsplatser.

På Vaxön har ny väg till Söderfjärdsskolan byggts som en del av projektet säkra skolvägar.

På Rindö har etapp 1 av Trafiksäkerhetshöjande åtgärder på Rindövägen färdigställts med en ny gång- och cykelväg till Rindö förskola.

Teknisk handbok är under framtagning. Handboken beskriver standarder för hur stadens anläggningar ska byggas. Handboken kommer att underlätta i alla stadsbyggnads- och exploateringsprojekt och ligga till grund för entreprenader.

Taxor för allmän platsmark har reviderats.

Stadsbibliotek

Biblioteket var stängt under årets första veckor och kunde öppna för besökare den 25 januari, men med reducerade öppettider. Under våren och sommaren kunde biblioteket öppna upp mer då restriktionerna ändrades. Från mitten av augusti gick stadsbiblioteket över till ordinarie öppettider för första gången sedan mars 2020.

I augusti gjordes en inventering av bibliotekslokalens fysiska och kognitiva tillgänglighet av Begripsam. Den utmynnade i en ombyggnation av entré och toalett för att göra bibliotekslokalerna tillgängliga för alla besökare. Ombyggnationen påbörjades under senhösten och är klar i början av 2022.

Övergripande stadsbyggnadsförvaltningen

Som ett stöd i utvecklingen av stadsbyggnadsförvaltningen har en genomlysning genomförts under vintern/våren 2021. Genomlysningen syftade till att beskriva stadsbyggnadsförvaltningens arbete och att identifiera utmaningar. Utifrån slutsatser i genomlysningen har handlingsplaner tagits fram.

Mål och måluppfyllelse

Kvalitet

Vaxholms stads verksamheter har god kvalitet i enlighet med nationella styrdokument och invånarnas upplevelse. Kommunen ger god service som kännetecknas av god tillgänglighet och positivt bemötande.

Nämndens mål: I kommunen finns ett brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter.

Agenda 2030

God utbildning för alla

Hälsa och välbefinnande

Analys

Allmänskultur

Trots olika restriktioner under året har man ändå kunnat genomföra aktiviteter och evenemang. Det har genomgående varit en utmaning att planera verksamheten och beslut har fått tas även när man inte vetat hur förutsättningarna framåt skulle vara.

En del planerad barnteater kunde göras digital i början av året medan andra föreställningar flyttades fram till hösten. Stockholms filmfestival Junior blev digital och skolorna kunde därför delta i den från klassrummen. I april streamades en konsert med Janne Schaffer från Kronängsskolans aula.

Under sommaren var det möjligt att ha en promenadteater och utomhusbio. Till hösten lättades restriktionerna ytterligare och Kulturnatten kunde genomföras som planerat. Kulturnatten hade 10-årsjubileum med ett brett utbud av bland annat musik, föreställningar, workshops, stipendieutdelning och föreläsningar. Kulturnatten är den enskilt största händelsen för allmänskulturen under året. Det sista evenemanget för året blev Anders Lundins föreställning Expedition Livet som gick i Kronängsskolans aula i november. Från december blev det återigen nya restriktioner och den planerade jul- och nyårskonserten behövde ställas in.

Kulturbidrag på sammanlagt 85 000 kr beviljades fyra sökanden, Stinalinas pysselklubb, Vaxholms äldreboende, Pirr form samt Kulturum. Gemensamt för dem är att deras kulturella verksamhet är lokalt förankrad och vänder sig framför allt till barn och unga och till äldre.

Kulturstipendier delades ut under Kulturnatten till [REDACTED], glaskonstnär och [REDACTED], sångerska och låtskrivare.

Från första januari hör allmänskulturen organisatoriskt till biblioteksenheten för att på sikt kunna utveckla samarbeten och uppnå synergieffekter.

Utfallet för indikatorn *Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen, andel nöjda medborgare (%)* är 46,2% och målnivån var 50%. BM-värdet för hela Stockholmsregionen är 38,8% så Vaxholm har ett jämförelsevis gott resultat trots att målnivån inte uppnåddes. Inställda och flyttade föreställningar och evenemang till trots är man ändå ganska nöjd med kultur- och nöjeslivet. För att förtydliga vilka evenemang som är i kommunal regi är det viktigt med en tydlighet i kommunikation och marknadsföring.

Fastighet

Två mycket uppskattade turistresmål inom stadens bestånd har haft nyöppning till sommaren. Restaureringen av hembygdsgården är färdig och caféverksamheten kunde öppna enligt plan till sommaren. Campingen var tillfälligt öppen under sommaren och ny långsiktig arrendator förväntas teckna avtal i början av 2022.

Enheten har påbörjat en del upprustningsåtgärder på Rindö idrottshall och planerar fortsätta under 2022.

Fritid

Lekplatsen på Lägret har rustats upp. Alla barn har rätt till en trygg, stimulerande och rolig lek. En lekplats ska därför vara säker och tillgänglig för alla. Arbetet påbörjades under hösten 2020 för att kunna utveckla lekplatsen och göra den ännu mer attraktiv. En plats där glädje kan skapas för så många som möjligt och där barn i olika åldrar ska vilja leka och interagera med varandra. För att skapa en sådan lekplats behövs experternas input medan de vuxna behöver förhålla sig till regler och krav. En medborgardialog startades där tekniska enheten träffade elevrådet på Vaxö skola, en förskola från Kullön träffade kommunstyrelsens ordförande Malin Forsbrand och ordförande i Nämnden för teknik, fritid och kultur Bengt Sandell, samt att en brevlåda sattes upp på lekplatsen för alla medborgare att lämna in sina förslag, ritningar och tankar på vad som önskades. Därefter började arbetet med att planera den nya lekplatsen. Under sommaren 2021 stod den nya lekplatsen äntligen klar och under september hölls en invigning där det via en frågerunda samlades in hur barnen och deras viktiga vuxna upplevde den nya lekplatsen och om barnen hade fått med något eller några av sina önskemål. En insamling med namnförslag hölls också och arbetet med att sammanställa svaren samt namnförslagen fortgår.

Under vintern har en omfattande renovering genomförts av badhytten på Överby badplats på Resarö.

Ett nytt boknings- och bidragssystem har implementerats under våren 2021 och utvärdering sker löpande. Systemet underlättar för den som vill boka tid/lokal och även förenkla administrationen gällande lokalbokningar. Systemet skapar en tydlig struktur för att planera, genomföra och följa upp föreningsbidrag. Genom det nya boknings- och bidragssystemet kommer statistik kunna tas fram och jämföras med den statistik som finns genom riksidrottsförbundet, vilket kommer ligga till grund för analys och framtida aktiviteter. Alla bidragsberättigade idrotts- och friluftsföreningar kommer härnäst att ansöka om bidrag i det nya systemet där ansökan, beslut och utbetalning sker.

Det kommunala aktivitetsstödet har setts över och en genomgång har gjorts av information från närliggande grannkommuner, Riksidrottsförbundets riktlinjer samt analyserade statistik av aktiviteter från föreningar i Vaxholm stad. Nytt förslag togs fram och beslutades av nämnden i augusti 2021 där en rörlig del per deltagare lades till det fasta beloppet som funnits sedan tidigare per sammankomst. Nämnden tog även beslutet att ta bort det övriga bidraget. De nya reglerna för kommunalt aktivitetsstöd är gällande från 2022-01-01.

Under senhösten 2021 gjorde enheten en fortsatt genomgång av hela processen för bidragsgivning i ett led att fortsatt säkerställa kvalitén samt ge förvaltningen förutsättningar till en tydlig möjlighet av uppföljning. Uppdaterade och nya riktlinjer togs fram för bidragsgivning för ideell föreningsverksamhet inom idrotts- och friluftsliv i Vaxholms stad. Riktlinjerna är gällande från 2022-01-01.

Under 2021 har Coronapandemin inneburit att många aktiva föreningar/skolor tvingats att avstå helt eller avboka aktiviteter såväl inomhus som utomhus. Möjligheten för kommunen att skapa andra eller fler alternativ har varit begränsad då antalet hallar är begränsade. Möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar har därför varit begränsad. Om detta påverkat utfallet på indikatorn *Möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel nöjda medborgare (%)* går inte att se då utfall från tidigare år saknas, men kommer att följas över tid.

Barn- och ungdomsidrotten startades upp succesivt under våren. Förhållningsreglerna i idrottslokalerna uppdateras löpande enligt gällande restriktioner och rekommendationer och berörda föreningar informeras.

Stadsbibliotek

Under pågående pandemi har biblioteket inte haft möjligheter som vanligt att genomföra evenemang på plats utan har hittat nya vägar att nå ut. Under sommaren har man kunnat låna högläsningsspaket för barn, läsa tips om nya böcker på Instagram, kunnat få hemliga bokpåsar till vuxna och delta i en tävling med litterära citat. Den årliga aktiviteten Sommarlovsboken har också pågått där barn har läst och recenserat fem böcker. Bibliotekets lådcykel har också varit ut på stan vid ett flertal tillfällen under året.

Hela 96,5% av Vaxholms medborgare är nöjda med bibliotekets utbud av böcker och tidskrifter, enligt SCB:s undersökning. En del köps in på direkt efterfrågan, men det mesta köps in efter ett noggrant urval av bibliotekarierna. Urvalsarbetet beaktar recensioner, vad som finns tidigare i samlingarna och den lokala efterfrågan som finns just i Vaxholm.

Biblioteket ser även en hög andel nöjda medborgare i SCBs mätningar vad gäller utbudet av aktiviteter exempelvis författarbesök, utställningar och barnaktiviteter.

Biblioteket har ändrat arbetssättet för att erbjuda e-böcker och e-ljudböcker genom manuella inval, från att det tidigare skett genom en automatiserad process. Med manuella inval av böcker kan bättre styras vilka böcker som erbjuds. Biblioteket har inga digitala tidskrifter, då kostnaden för sådana är för höga för att rymmas i bibliotekets ram. Utfall saknas för *Bibliotekets digitala utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare (%)* på grund av för få svarande. Från och med 2022 ersätts indikatorn *Bibliotekets digitala utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare(%)* med *Bibliotekets utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare (%)*.

Medan restriktioner kvarstår har det varit svårt att bedriva normal verksamhet med klassbesök, sagostunder och andra lässtimulerande arbeten, det återspeglar sig i utlåningen av barn- och ungdomsböcker. Andelen utlånade barn- och ungdomsböcker har ändå stigit under senare delen av året då biblioteket haft mer öppet och kunnat ta emot en del barngrupper. Bibliotekets Instagram, skyltning i fönstren och inköp av särskilt efterfrågade titlar har varit metoder att nå ut till barnen och deras vuxna för att väcka läsintresse.

Barnavdelningen har fortsatt vara påhittig och uppfinningsrik för att kunna nå ut till barn med böcker och läsoplevelser. Under året har det varit pysselpåsar, frågesporter, läsbingon och övernattningskalas för gosdjur på biblioteket. Mamma Mu fyllde 30 år och det firades med kalas. Eftersom vi inte kunde bjuda in barnen kom kalaset till dem. Vi delade ut hela 197 kalaspåsar till barn en lördag förmiddag.

Nästan alla klassbesök på biblioteket har varit inställda och det påverkar självklart barnens möjlighet att få tillgång till böcker och att lära känna biblioteket. Lådcykeln har kunnat användas för att åka ut till förskolor och skolor när de själva inte haft möjlighet att ta sig till biblioteket. Det är ett komplement, men kan inte ersätta besöken på biblioteket. I samband med ombyggnationen av entré och toalett har en del av barn- och ungdomsböckerna inte varit åtkomliga under senhösten och vintern. Arbetet är nu slutfört och alla böcker står framme som vanligt.

En av årets mottagare av kulturbidrag, [REDACTED], använde en del av bidraget till att göra pysselpåsar till barnen i Vaxholm. Påsarna kunde hämtas på biblioteket och blev uppskattade.

Den uppsökande verksamheten har småningom återgått till det normala. Under våren var det många Boken kommer-låntagare då man inte själv kunde komma till biblioteket. När restriktionerna har lättat har efterfrågan minskat. Grupperna på Cyrillus, Borgmästargårdens dagverksamhet och Kransen kom igång igen under hösten. Biblioteket har kunnat besöka dem med bokdepositioner och bokprat vilket har varit mycket uppskattat av de boende och av personalen.

Måluppfyllelse (Procent)

75%

25%

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021		Målnivå 2021	BM-värde 2021
Bibliotekets digitala utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare (%)				—	50 %	83,8 %
Andel barnbokslån (%)		44 %	46 %	↗	50 %	
Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen, andel nöjda medborgare (%)			46,2 %	—	50 %	38,8 %
Möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel nöjda medborgare (%)			68,8 %	—	60 %	75,2 %

BM-värde utifrån medborgarundersökningen avser Stockholms läns kommuner. Enkätens upplägg och struktur är helt ny varför utfall från tidigare år saknas.

Utfall från medborgarundersökningen avser andel som har svarat "Mycket bra" eller "Ganska bra" på frågan. De som har svarat "Vet inte"/"Ingen åsikt" är exkluderade. Källa: SCB

Utfall saknas för Bibliotekets digitala utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare (%) på grund av för få svarande.

Nämndens mål: Invånarna har tillgång till bredbandsuppkoppling.

Agenda 2030

 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Analys

Vaxholms stad har under flera år aktivt medverkat vid tillkomsten av ny neutral elektronisk kommunikation. Staden har inte något eget fibernät till allmänheten men följer marknadens utbyggnad av bredband till invånarna. De kanalisationsrör för fiber avsedda för stadens egna verksamheter som förlagts på Rindö planeras att kopplas ihop med fibernätet på Vaxön under 2022.

I Vaxholms stad är nu 83 procent av hushåll och företag uppkopplade med minst 100 mbit/s. Vid granskning av statistiken samt antal inkomna schaktningstillstånd för elektronisk kommunikation, kan det utläsas att marknaden mattats av. Då Vaxholm stad har en svår geografisk utgångsposition är vissa hushåll och företag i skärgården svåra att nå. Undersökningar kommer att starta för att se efterfrågan och möjlighet att hjälpa marknaden koppla upp de sista procenten för att nå regeringens mål med 95 procent anslutna till år 2023.

Måluppfyllelse (Procent)

100%

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021		Målnivå 2021	BM- värde 2021
 Tillgång till bredband om minst 100 mbit, andel av befolkning (%)	78%	81%	83%		85%	90%

Livsmiljö

Vaxholms stad erbjuder en attraktiv livsmiljö där kommunen tillgodoser mänskliga behov inom ramen för jordens resurser. Livsmiljö omfattar både social- och ekologisk hållbarhet.

Nämndens mål: Den offentliga miljön är tillgänglig, trygg och välskött.

Agenda 2030

- Ekosystem och biologisk mångfald
- Hav och marina resurser
- Hållbara städer och samhällen

Analys

Fastighet

Fastighetsenheten har i början av sommaren tecknat nytt avtal gällande fastighetsskötsel av stadens bestånd samt nytt tillfälligt avtal för lokalvård. Uppstarten av avtalen har gått bra och bedöms leda till en ökad kvalitet av skötsel. En förändring i avtalet för fastighetsskötseln är att mottagandet av felanmälningar som tidigare hanterats av driftentreprenören har tagits över av enheten. Målsättningen med detta är ökad nivå av tillgänglighet, bemötande och snabbare åtgärder samt att sänka kostnaderna.

Fastighetsenheten har under året upphandlat nytt avtal för lokalvård tillsammans med övriga förvaltningar. Avtal tecknas i början av år 2022 och kan nyttjas till och med 2028.

Projektet med att anlägga ny återvinningscentral pågår med vissa förseningar och fastighetsenheten har utfört majoriteten av de åtgärder som avtalats i samverkansavtal med Roslagsvatten AB.

Indikatorn *Skötsel av byggnader där kommunen har verksamhet, t.ex. skolor, äldreboende, andel nöjda medborgare (%)* visar på att Vaxholms stad ligger något under jämförelsevärdet (BM, Benchmarking) för Stockholms läns kommuner. Utfallet kommer att studeras över tid och kommer under 2022 att analyseras närmare i kombination med ny indikator NKI-Fastighet.

Gator och trafik

På Resarö har infartsparkeringen på Engarn byggts ut med fler parkeringsplatser.

På Vaxön har ny väg till Söderfjärdsskolan byggts som en del av projektet säkra skolvägar. Platser på Skarpö och Karlsudd har pekats ut och ska skyltas upp under 2022 för upphämtning av barnen med skolskjuts.

På Rindö har etapp 1 av Trafiksäkerhetshöjande åtgärderna på Rindövägen färdigställt med en ny gång- och cykelväg till Rindö förskola. Etapp 2 och 3 har under 2021 legat i planerings- och projekteringsfasen sedan upphandlingen avbrutits.

När kommunen bygger nytt, som exempelvis Engarns infartsparkering och gång- och cykelväg på Rindövägen, görs även åtgärder för säkrare trafikmiljö, HCP-parkeringar och trygghetsskapande åtgärder som ny belysning.

Teknisk handbok är under framtagning. Handboken beskriver standarderna för hur stadens anläggningar ska byggas. Handboken kommer att underlätta i alla stadsbyggnads- och exploateringsprojekt och ligga till grund för entreprenader.

Nämnden har under slutet av 2021 godkänt den uppdaterade underhållsplanen för tekniska enhetens förvaltningsobjekt. Kompletterande inventeringar och analyser fortskrider under 2022.

Vid ombyggnationen tas hänsyn till faktorer som tillgänglighet och framkomlighet, exempelvis har trottoar breddats och höga kanter byggts bort. I samband med omfattande arbeten har materialval

gjorts för att öka de gestaltningsmässiga kvaliteterna i gatumiljön. Förvaltningen arbetar utifrån byggvarubedömningens bedömningar gällande materielval. Samordning med övriga ledningsägare sker i samschakt med arbetena för att minska störningarna från på varandra följande vägarbeten.

Stadens övergångsställen och trafikskyltar har upprustats vilket lett till att övergångsställen blivit tydligt uppmålad och slitna trafikskyltar bytts ut mot nya, bättre reflekterande.

Ombyggnation av kommunal infrastruktur vid Rådhusgatan och Kapellgatan har skett enligt planering.

Gatan Söderhamnen stängdes av för all fordonstrafik på grund av risken för stora sättningar då vatten och vågor slår in mellan kajstenarna och underminerar konstruktionen. Under kort tid ställdes hela den centrala trafiken, inklusive kollektivtrafiken, om vilket påverkade hela den centrala stadskärnan. Under vintern har förstärkningsåtgärder utförts i form av körplåtar och geotextildukar som avser minska riskerna för ras och erosion.

Stora översvämningar drabbade kommunen under försommaren, bland annat lades delar av Överbyvägen under vatten och tvingades stängas av. Kommunen arbetar på att kartlägga diken och trummor för att kunna förbättra driften av dessa och minska riskerna för framtida översvämningar.

Under året har det stora exploateringsprojektet på Norrberget påverkat framkomligheten på Hamngatan, som varit helt avstängd för fordonstrafik. Sedan Norrberget exploaterades saknar förvaltningen ett större centralt snöupplag vilket innebär att snö inte transporteras till annan plats vid stora snöfall utan ligger kvar inom gatumiljön. Nämnden har i slutet av året gett förvaltningen i uppdrag att hitta nya centrala snöupplag.

Ovan nämnda avstängningar och utmaningar kan ha påverkat andelen nöjda medborgare till det negativa gällande skötsel och vinterväghållning av det kommunala vägnätet. Utfall från medborgarundersökningen kommer att studeras över tid.

Vaxholms stad har kontinuerlig dialog med entreprenörer för att säkerställa god kvalitet på de utförda arbetena i projekt och i drift. Under året har förvaltningen haft dialog med ledningsägare som utför arbeten i stadens gator om hur återställning ska ske till acceptabel kvalitet. Under året har också extra satsningar gjorts på ogräsbekämpning i hårdgjorda ytor vilket är en förutsättning för att ogräs inte ska kunna breda ut sig och skada anläggningar som kantstenar, asfalt, broar, mm.

Arbetet inom ordinarie drift har fortlöpt, under våren har till exempel sandupptagning och brunnsugning utförts. Under sommaren har ogrärensning och städning av den offentliga miljön utförts. Grusvägar har hyvlats och dammbundits två gånger och sly klippts kontinuerligt under grönsäsongen. Åtgärder som papperskorgstömning och potthålslagning har skett kontinuerligt under året av kommunens upphandlade entreprenör.

En organisationsförändring inom Tekniska enheten pågår. Enheten kommer att i samband med pensionsavgång renodla rollerna och få in mer kompetens gällande parkskötsel och skogsvård.

Indikatorerna *Skötsel av gång- och cykelvägar, andel nöjda medborgare (%)* och *Skötsel av gator och vägar, andel nöjda medborgare (%)* visar på att Vaxholms stad ligger i nivå med jämförelsevärdet (BM, Benchmarking) för Stockholms läns kommuner. Utfallet kommer att studeras över tid.

Hamn

Planering och renovering av Vaxholms framtida kajer i Söderhamnen och Österhamnen och dess närliggande områden pågår och personal från tekniska enheten ingår i projektgruppen. Hur arbetet fortskrider rapporteras i Kommunstyrelsens bokslut.

Kajer och småhamnar har inventerats efter vintern och planerade åtgärder har utförts.

Arbetet med att hyra ut kommunens båtplatser har intensifierats och idag är uthyrningsgraden 100 %. Efterfrågan på båtplatser är stor.

I ett steg att utöka kommunens båtplatser har ett nytt landfäste förberetts i Lilla Skutviken under hösten för att möjliggöra iläggning av fler pontoner och därmed tillskapa fler kommunala båtplatser.

Samtliga småbåtshamnar har kontrollerats genom dykbesiktningar och felaktigheter har åtgärdats under våren/försommaren. Detta innebär att Y-bommar bytts ut, kättingar, bojar samt bojförankringar renoverats eller bytts ut. Samtliga landfästen, pontoner och grindar har renoverats då förslitningen är stor från sjösidan. Ekuddshamnen har kompletterats med en ny pontonbrygga för skärgårdskanoter samt nya badstegar.

Vegabackens kommunala båtplatser har kompletterats med extra förankringstyngder.

I Norrbergshamnen har en ponton ersatts med 12 y-bommar istället för bojar vilket underlättar för förtöjning för hyrestagarna.

Mark och park

Arbete enligt trädinventeringsplanen som gjordes 2018 pågår. Som resultat av den har till exempel almar tagits ner i Officersparken på grund av almsjuka.

Framnäsparken anlades under våren 2021 som en park med växter och blommor anpassade för den biologiska mångfalden. Samverkan har skett med kommunekologen.

Stora insatser har genomförts gällande invasiva arter inom kommunen, detta gäller parkslide, björnlokör, lupiner samt jättebalsamin mm. Inventering och kartläggning av invasiva arter görs löpande för uppföljning av insatser och framtida bekämpning.

Ett 20-tal döda eller skadade träd på Vaxön och Rindö har tagits ner då det bedömts finnas risk för person- eller sakskada.

Inventering av strandskoning har utförts under sommaren för att se om åtgärder gällande skydd mot tex erosion och förslitning behövs, inga akuta åtgärder behöver vidtas.

Säkerhetdyk har genomförts vid samtliga kommunala badplatser inför och under säsongen. Badprover genomförs enligt beslut av SRMH 4ggr under säsong. För att öka tillgängligheten läggs en ramp ut vid Eriksöbadet och alla bad förses med bajamajor då fasta anläggningar helt saknas. Tynningö idrottsförening genomför simskola som tidigare år.

Nya skottlossningstillstånd för viltvård har utfärdats i kommunen. Det gäller både för Vaxön, Kullön och Bogesund.

Stadens driftytor i GIS (geografiskt informationssystem) har uppdaterats och förbättras. Under året har fokus varit på gatumark och parkmark. Tekniska enheten har nu detaljerad information om stadens driftytor, vilket skapar gynnsammare förutsättningar för både entreprenörer och stadsbyggnadsförvaltningen framåt.

En stor förändring har gjorts med taxorna för allmän platsmark 2022 som uppdaterats efter en större jämförelse bland liknande kommuner som Vaxholm. Det har sammanfattningsvis lett till en sänkning av taxorna, däremot har fler poster dykt upp och en dubbel avgift införts i de fall tillstånd inte söks. Därav beräknas förvaltningen inte få in mindre pengar genom de nya taxorna. Däremot gynnar det dem som gör rätt för sig och missgynnar de som gör fel.

Nyttjanderättsavtal för skolskjutsskyllning och skötsel av kommunal mark kopplat till bostadsrättsförening och andra föreningar har tagits fram och delgetts parterna.

Indikatorn *Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser, andel nöjda medborgare (%)* visar på att Vaxholms stad ligger något högre än jämförelsevärde (BM, Benchmarking) för Stockholms läns kommuner. Utfallet kommer att studeras över tid.

Stadsbibliotek

I augusti gjordes en inventering av bibliotekslokalens fysiska och kognitiva tillgänglighet av Begripsam. Den utmynnade i ett beslut om att bygga om entré och toalett för att göra bibliotekslokalerna tillgängliga för alla besökare. Ombyggnationen påbörjades under senhösten och är klar i början av 2022.

Strategiska planer

Under våren 2021 antog Kommunfullmäktige Hållbarhetsstrategi för Vaxholms stad 2021-2031, Energiplan för Vaxholms stad 2021-2030 och Avfallsplan för Vaxholms stad 2021-2023. Ett övergripande arbete utifrån dessa styrdokument påbörjades under hösten 2021 och kommer att utvecklas under de kommande åren.

Uppföljning av arrendeavtal

Arbetet med att modernisera befintliga arrendeavtal har påbörjats. Under året har nya arrendeavtal tagits fram med både båtklubbar och näringsidkare. De är uppdaterade både vad gäller avgift och genom att de på ett tydligare sätt avgör parternas rättigheter och skyldigheter. Kommande år kommer arbetet fortsätta med att omförhandla och modernisera gamla avtal. Syftet är att de ska bli lätta att tolka, nå upp till dagens standard och att samtliga avtal ska bli harmoniserade på ett bättre sätt.

Mål när det gäller arrendeavtal är också att producera en eller flera mallar som ska utgå ifrån. På så sätt blir avtalen mer lika och kan tolkas på samma sätt. En större harmonisering uppnås också genom att alltid använda en viss mall. Tydligare avgifter för vad som gäller för olika typer av arrenden ses också önskvärt att förtydliga. Detta för att på ett mer rättssäkert sätt uppfylla likabehandlingsprincipen.

Måluppfyllelse (Procent)

100%

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målnivå 2021	BM-värde 2021
● Skötsel av gång- och cykelvägar, andel nöjda medborgare (%)			72,1 %	— 50 %	75,2 %
● Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser, andel nöjda medborgare (%)			85,7 %	— 50 %	77,6 %
● Skötsel av byggnader där kommunen har verksamhet, t.ex. skolor, äldreboende, andel nöjda medborgare (%)			62,6 %	— 50 %	69,4 %
● Skötsel av gator och vägar, andel nöjda medborgare (%)			70,6 %	— 50 %	68,2 %

BM-värde utifrån medborgarundersökningen avser Stockholms läns kommuner. Enkätens upplägg och struktur är helt ny varför utfall från tidigare år saknas.

Utfall från medborgarundersökningen avser andel som har svarat "Mycket bra" eller "Ganska bra" på frågan. De som har svarat "Vet inte"/"Ingen åsikt" är exkluderade. Källa: SCB

Nämndens mål: Vaxholms stad har ett jämställt deltagande i idrottsaktiviteter

Agenda 2030

Analys

Det är viktigt att idrotten är jämställd och jämlik. Staden ska sträva efter att erbjuda likvärdiga möjligheter för alla att vara fysiskt aktiva oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning, etnisk bakgrund eller socioekonomiska förhållanden. För att främja ett jämställt deltagande i idrottsaktiviteter samarbetar fastighetsenheten och tekniska enheten med bland annat ungdomsstödet och hållbarhetsenheten.

Vaxholms stad har ett jämställt deltagande i åldern 7-20 år och utfallet har varit stabilt under de senaste åren.

Ett nytt boknings- och bidragssystem har implementerats under våren 2021 och utvärdering sker löpande. Genom det nya systemet kommer statistik kunna tas fram för alla bidragsberättigade idrotts- och friluftsföreningar och jämföras med den statistik som finns genom riksidrottsförbundet, vilket kommer ligga till grund för analys och framtida aktiviteter.

Jämställd idrottsverksamhet är ett av de områden som valts ut i stadens arbete med SKRs (Sveriges kommuner och regioner) projekt modellkommuner och aktivitet kopplat till detta beskrivs närmare under rubrik 4. Utveckling inom jämställdhet

Måluppfyllelse (Procent)

100%

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målnivå 2021	BM-värde 2021
Deltagartillfällen tjejer i idrottsföreningar, andel (%)	49%	47%	48%	↗	42%

Avser 2020.

BM-värde utifrån medborgarundersökningen avser Stockholms läns kommuner.

Målnivån anses uppfyllt vid utfall mellan 45%-55%

Nämndens mål: Kommunen har energieffektiva lokaler.

Beskrivning

Statistik hämtas från E.on

Agenda 2030

 Hållbar energi för alla

Analys

Fastighetsenheten har under året genomfört en del åtgärder för att effektivisera energianvändningen i beståndet. Alla gamla armaturer byts löpande ut mot ny energieffektiv belysning och alla ventilationsarbeten syftar till att energieffektivisera. En inventering och kostnadsuppskattning av att byta ut samtliga utomhusbelysningspunkter pågår i samarbete med tekniska enheten.

I projektet med att byta ut taket på Resarö skola har dessutom förberedelser för att installera anläggning för solenergi utförts. Åtgärden upphandlas och kommer utföras i början av 2022.

Enheten har fått in åtgärdsförslag för att minska effektbehovet i beståndet samt tagit fram förslag på nätoptimering. Åtgärderna planeras att implementeras i samråd med driftentreprenören.

Utöver detta pågår ett planeringsarbete utifrån energiplanen som kommer ligga med i enhetens verksamhetsplan för nästkommande år.

Utvärdering av installation av bergvärme på Rindö idrottshall pågår och pekar på stora besparingar i energiåtgång.

Utfallet på indikatorn understiger målnivån något och är en marginell minskning från föregående år.

Måluppfyllelse (Procent)

100%

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målnivå 2021	BM-värde 2021
 Energianvändning kWh/m ² i kommunalägda lokaler	139	147	146	 150	177

Utfall avser alla Vaxholms stads lokaler. BM avser förskolelokaler från Stockholms kommunernas fastighetsnätverk.

Ekonomi

Vaxholms stad har en god ekonomi i balans. Den kommunala servicen är kostnadseffektiv så att skattepengarna ger så stort värde som möjligt.

Nämndens mål: Ekonomin är långsiktigt hållbar.

Agenda 2030

- Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Hållbar konsumtion och produktion

Analys

Nämnden för Teknik, fritid och kultur

Resultatet för helåret 2021 är ett överskott på 0,9 mnkr mot prognosticerade 1 mnkr. Överskottet på 4,8 mnkr vid bokslutet för oktober har minskat på grund av osäkra fordringar på Eriksö camping, avveckling av paviljonger, akuta driftåtgärder vid Söderhamnens väg och löpande fastighetservice.

Bibliotek och kultur

Enheten gör ett överskott på främst på grund av ej realiserade satsningar och har i övrigt en hög budgetföljsamhet.

Tekniska enheten

Enheten gör ett överskott och de största positiva avvikelserna härleds till högre intäkter för mark, arrende och parkering samt mindre entreprenadkostnader än budgeterat. Intäkterna för mark och arrende består av dels en extraordinär lantmåteriförrättning, genomgång av arrendeavtal och fler fakturerade markhyror. En höjd parkeringstaxa och fler parkeringsplatser har bidragit till högre parkeringsintäkter. Entreprenadkostnaderna för planerat underhåll har använts som en regulator för att hantera de negativa avvikelserna inom verksamheterna.

De största negativa avvikelserna består av akuta åtgärder på Söderhamnens väg.

Fastighetsenheten

Enheten gör ett underskott som godkänts av kommunstyrelsen i samband med tertialbokslut 2. De största positiva avvikelserna är försäkringsersättning för Hembygdsgården, ersättningen betalas ut som en engångssumma medan investeringskostnaderna skrivs av över nyttjandeperioden. I samband med att ersättningen betalades ut uttrangerades det bokförda värdet som fanns innan explosionen.

De största negativa avvikelserna består av kostnader för avveckling av paviljonger, löpande fastighetservice, högre elkostnader samt osäkra fordringar på Eriksö camping.

Enheten har avvecklat tre paviljonglokaler under 2021 vilket varit en engångskostnad som resulterar i en årlig besparing om 2,5 mkr för kommunen i stort. Kostnaderna för löpande fastighetservice har varit högre än föregående år på grund av senarelagda arbete som en följd av restriktioner. Nytt elavtal ingicks 2020 med fast kostnad för elförbrukning, kostnadsökningarna är relaterade till elnätsavgifter. Tidigare hyresgäst på Eriksö camping har ansökt om konkurs och hyresskuld från i år och föregående år anses som osäkra fordringar.

Utfall för indikatorer

Resultatavvikelsen landar på 1,7% och ger ett grönt utfall.

Kvadratmeterkostnaden för skötsel är högre än målnivån och ger ett gult utfall. Detta förklaras av uppskjutna åtgärder från 2020 då kostnaderna var rekordlåga. Störst avvikelse mot budget ligger inom äldrevården där stadens driftentreprenör var tvungen att senarelägga arbeten på grund av besöksförbud.

Vakansgraden är fortsatt låg och består till största delen av stadens camping som antas vara uthyrd till sommaren 2022. Avvikelsen uppnår ett grönt resultat men då indikatorn saknar benchmarkingvärde blir utfallet gult.

Övergripande stadsbyggnadsförvaltningen

Som ett stöd i ett utvecklingsarbete av stadsbyggnadsförvaltningen har en genomlysning genomförts under vintern/våren 2021. Genomlysningen har omfattat samtliga samhällsbyggande enheter inom förvaltningen. Biblioteket och allmänskulturen har varit undantagna samt även bygglov- och GIS-enheten där genomlysning genomförts tidigare.

Genomlysningen syftar till att beskriva en helhet av stadsbyggnadsförvaltningens arbete och att identifiera utmaningar för hela förvaltningen och för varje enhet. Utifrån slutsatser i genomlysningens beskrivning av nuläget och efter jämförelser med andra kommuner har en handlingsplan tagits fram som innehåller åtgärder för förvaltningens ledningsgrupp respektive för varje enskild enhet.

I genomlysningens övergripande sammanfattningen anges följande: En växande verksamhet med behov av strategiskt fokus, prioritering, tydligare styrning och god administrativ struktur för en kvalitativ och effektiv verksamhet. Inom både politiken och förvaltningsorganisation finns behov av ökad tillit, delad målbild och stärkt samsyn.

Målbilden efter att åtgärderna i handlingsplanen genomförts är effektivare arbetssätt, säkerställd budgetdisciplin, förstärkt kort- och långsiktig planering samt stärkt leverans och snabbare framdrift.

Måluppfyllelse (Procent)

67%

33%

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021		Målnivå 2021	BM-värde 2021
Resultatavvikelse i procent (%) av budget	-3,3%	5,8%	1,7%		0%	
Kvadratmeterkostnad för löpande skötsel och felavhjälpande underhåll - fastighet (kr/kvm)	100,5	71,7	101,2		95	
Vakansgrad lokaler (%)			1,63 %		5 %	

Indikatorn Vakansgrad lokaler (%) är inte externt jämförbar varför utfallet är markerat som gult - målvärdet är på väg att uppnås.

Analys ur ett jämställdhetsperspektiv

För att utveckla stadens jämställdhetsarbete inledde kommunen 2020 ett projekt inom SKR´s (Sveriges kommuner och regioner) regi vid namn Modellkommuner för jämställdhetsintegrering. Syftet med projektet är att integrera jämställdhet i styrning och ledning med målet att kommunen ska erbjuda en jämställd service. Det kommunövergripande arbetet rapporteras i Kommunstyrelsens årsbokslut.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Under hösten har samtliga medarbetare på stadsbyggnadsförvaltningen genom kommunledningskontoret genomfört en utbildning inom jämställt bemötande. Utbildningen syftade till att bygga kunskap, engagemang och intresse hos all personal och visade även på olika exempel på normstrukturer som finns i samhället och hur man kan uppmärksamma dessa. Genom att uppmärksamma normer så kan man välja vilka man vill stärka och vilka man vill arbeta bort. Föreläsningen kopplade även till värdegrundsarbetet med begreppen: Samspel, respekt och engagemang. Uppföljande aktivitet planeras genom kommunledningskontoret under 2022.

Stadsbyggnadsförvaltningen har vid arbetsplatsmöte även arbetat med samspelet med det lokala näringslivet och hur det kan stärkas utifrån kommunikation, ökad förståelse för företagarens perspektiv och till exempel kunskap om Vaxholms typiske företagare utifrån perspektivet kön, ålder, inkomst och bransch.

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Könsredovisad statistik finns för 75% av Nämnden för teknik, fritid och kulturs indikatorer och nyckeltal och kommer huvudsakligen från SCBs enkät medborgarundersökning. Enkätens upplägg och struktur är helt ny varför utfall från tidigare år saknas och i några fall är antal svarande för lågt för att utfall ska redovisas. Vaxholms utfall per kön varierar och likaså hur de står sig i förhållande till jämförelsevärde (BM, benchmarking) för Stockholms läns kommuner. Utfallen kommer att studeras över tid för att statistiskt kunna säkerställa underlaget inför analys och slutsatser.

Tekniska enhetens planerade föreläsning och enkät gällande jämställt och jämlikt idrottande för stadens idrottsföreningar kunde inte genomföras på grund av covid-19 utan skjuts upp till 2022. Arbetet förväntas att bidra till årets nämndmål "Vaxholms stad har ett jämställt deltagande i idrottsaktiviteter" och det föreslagna nämndmålet för 2022 "Vaxholms stad främjar idrottsaktiviteter för alla".

Verksamheternas arbete med anledning av coronaviruset

Coronapandemin har påverkat alla enheter, liksom alla andra verksamheter inom förvaltningen och kommunen. Att arbeta på distans i den omfattning som varit aktuell för vissa medarbetare under pandemin (85-95%), kräver att man skiljer på arbetstid och fritid, och att man inte jobbar för länge och intensivt i sträck utan mikropaus. Det är inte heller lika enkelt med informationsutbytet kolleger emellan, som det är i anslutning till fikapauser på kontoret. Distansarbetet kan också leda till upplevelse av brist på socialt sammanhang och att man inte får den energi som kan uppstå i arbetet kolleger emellan på en fysisk arbetsplats. Många känner sig trötta på att arbeta på distans och bara väntar på att åter kunna få komma till kontoret och arbeta tillsammans.

Allmänkulturen

Pandemins påverkan på kulturlivet har varit mycket stor. Det har varit en utmaning att planera verksamheten. Med något lättade restriktioner var det möjligt att genomföra promenadteater och utomhusbio under sommaren. Kulturnatten i oktober kunde genomföras enligt plan. Det har också varit möjligt att sända konserter via webben då man har investerat i teknisk utrustning under året. Teaterföreställningar för barn som skulle ha gått på våren kunde nu spelas under hösten. I slutet av december kom nya restriktioner och jul- och nyårskonserterna ställdes in. Den kulturansvariga har arbetat på distans i så stor utsträckning som möjligt, även kulturrådsmötena hölls på distans fram till hösten.

Fastighetsenheten

Den höga sjukskrivningsnivån hos entreprenörerna har varit enhetens största utmaning relaterat till pandemin. Enheten har löpande stöttat kommunens arbete med att säkerställa efterlevnad av gällande restriktioner.

Stadsbiblioteket

Hela året har präglats av pandemin. Stadsbibliotekets lokal var stängd i början av året och öppnade för besökare den 25 januari, med reducerade öppettider. Sedan sommaren har biblioteket i stort sett kunnat hålla öppet som vanligt. Under våren turades personalen om att arbeta på distans, från sommaren och framåt har det mesta av arbetet skett på plats. Det har varit svårt att planera verksamheten och ha framförhållning. Biblioteket har tappat mycket gentemot skolor och förskolor då de inte haft möjlighet att besöka biblioteket som vanligt. Det är bekymmersamt med tanke på barns läsning.

Tekniska enheten

Tekniska enheten anordnade tillfälliga sommarparkeringar, ökad parkeringsbevakning kring badplatser för att möta räddningstjänstens behov av tillgänglighet och ökad städning av offentliga toaletter och tömning av papperskorgar.

På fritidssidan har föreningslivets aktiviteter begränsats på grund av rådande restriktioner. Många avbokningar har gjorts av halltider. Ungdomsidrotten fick dispens att utöva sina idrotter och under sommaren har det även öppnats upp för vuxna och privatpersoner.

Inventering av platser som kan påverkas av vistelseförbud gjordes tillsammans med polis och skolan. En framtagning av rutiner för tillvägagångssätt och skyltning togs fram och tillämpades vid ett tillfälle under året. Kontroller utfördes av entreprenörer och sommararbetare på badplatser och allmänna ytor under sommaren.

Driftbudget

Verksamhet, belopp i mnkr	Bokslut 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Bokslut 2020
Nämnd- Och Styrelseverksamhet	-0,4	-0,3	-0,1	-0,3
Fysisk och teknisk planering	-0,1	-0,4	0,3	0,3
Turistverksamhet	0,0	-0,2	0,2	0,0
Gator och vägar	-10,7	-10,7	0,1	-10,7
Parker	-5,5	-5,6	0,0	-6,0
Allmän Fritidsverksamhet	-0,7	-1,0	0,3	-0,8
Allmän Kulturverksamhet, Övrig	-0,9	-1,1	0,2	-0,6
Bibliotek, Extern Information	-4,4	-5,8	1,4	-4,3
Idrotts- Och Fritidsanläggning	-15,6	-14,4	-1,2	-14,8
Hamnverksamhet	0,8	0,0	0,8	0,5
Kommersiell verksamhet	1,1	0,0	1,1	-0,6
Fördelade Lokalkostnader	-11,6	-9,5	-2,0	-7,8
Fördelad Gemensam Verksamhet	-6,5	-6,4	-0,1	-3,0
Periodens resultat	-54,4	-55,3	0,9	-48,0

Nämnd- och styrelseverksamhet

Har haft fler deltagare än budgeterat.

Fysisk och teknisk planering

Har erhållit högre markhyror än budgeterat.

Gator och vägar

Högre parkeringsintäkter i kombination med ej ännu nyttjad budget för trafiksäkerhetsåtgärder vilket delvis vägs upp mot gatusidans inventerings- och utredningskostnader för dagvattenbrunnar och broar samt kostnader för akuta driftåtgärder vid Söderhamnens väg.

Allmän fritidsverksamhet

Färre ansökningar om föreningsbidrag.

Allmän kulturverksamhet

Tidigare uteblivna evenemang och har ej arbetat i budgeterad utsträckning.

Bibliotek

Satsning för att kompensera för ökade kostnader i ny lokal som uteblev.

Idrotts- och fritidsanläggning

Minskade intäkter för idrottshallar och ökade bemanningskostnader idrottshall.

Hamnverksamhet

Färre åtgärder inför kommande kajrenovering.

Kommersiell verksamhet

Högre mark- och arrendeintäkter i kombination med lägre kostnader för portabla bekvämlighetsinrättningar till följd av pandemin.

Fördelade lokalkostnader

Bland de positiva avvikelserna återfinns försäkringsersättning för Hembygdsgården. minskat planerat underhåll som regulartor och satsning för högre avskrivningskostnader till följd av högre investeringsbudget. De negativa avvikelserna består till största del av högre kostnader för fastighetsservice, osäkra fordringar på Eriksö camping och högre elkostnader.

Fördelad gemensam verksamhet

Främst ett minskat antal utredningar och färre beställda entreprenadarbeten i Kommunhuset och Rådhuset som till viss del vägs upp av högre kostnader för fastighetsservice och fjärrvärme.

Investeringar

Investeringar belopp i mnkr	Bokslut 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse
Gator och trafik	-8,4	-6,8	-1,6
Fastighetsunderhåll och ombyggnad	-15,8	-15,0	-0,8
Hamnar, kajer	-0,6	-1,0	0,4
Fritid	-0,1	-1,0	0,9
Park och mark	-0,4	-1,0	0,6
Klimatåtgärder	-0,3	-1,0	0,7
Infartsparkering	-4,7	-2,0	-2,7
Lekplatsinsats	-2,1	-2,0	-0,1
Bredband	-0,1	-1,0	0,9
Mark scoutstuga och parkering	0,0	-3,0	3,0
VAD och väg ÅVC	-2,1	-2,0	-0,1
Nytt bibliotekssystem	0,0	-0,3	0,3
Slöjdsalar Rindö skola	-2,7	-3,0	0,3
Vaxö skola interiör ombyggnad	-3,8	-3,5	-0,3
Konstgräs	0,0	-1,0	1,0
Summa	-41,1	-43,6	2,5

Övergripande

Utfallet för investeringsbudgeten ligger inom budgetramen med ett överskott på 2,5 mnkr. Överskottet beror främst på att scoutstugans markförberedelser och parkering inte har genomföras under året.

Bibliotek och kultur

Bibliotekssystemet håller på att upphandlas och kostnaderna kommer först nästa år.

Tekniska enhetens investeringar

Gatusidans projekt på Kapellgatan och Rådhusgatan blev dyrare än förväntat efter oförutsedda omständigheter.

Hamnar, Fritid och Park bedömde att årets investeringsåtgärder var fullgoda.

Infartsparkeringen får ett statligt bidrag på 2 mnkr under nästa år.

Bredbandsprojektet är pausat tills vidare.

Konstgräsplanen uteblev i år.

Fastighetsenhetens investeringar

Inom ramen för underhållsinvesteringar har enheten utfört cirka 50 underhållsprojekt varav Resarö skolas tak etapp 2 är det mest omfattande. Det något högre utfallet beror på den osäkerhet som finns när kostnaderna uppstår för projekt som sträcker sig över årsskiften.

Enheten har med stöd av byggprojektledare från exploateringsenheten även genomfört 3 specifika satsningar:

- Vaxö skola ombyggnation
- Rindö skola ombyggnation - Slöjdsal
- Åtgärder vid ÅVC enligt samverkansavtal

Inom projektet med ny ÅVC kvarstår en kostnad för ny VA-anläggning som Roslagsvatten kommer fakturera. Investeringskostnaden, prognos 1,5 mnkr, förväntades landa på 2021 års resultat men kommer belasta 2022 års investeringsbudget på grund av förseningar i projektet.

Projektet med ny scoutstuga har flyttats till 2022.

Framtid och utveckling

Kvalitet

Allmänskultur

Kulturen har ännu inte planerat nästa år i detalj. Det finns fortfarande en osäkerhet om vilka restriktioner som kommer vara i kraft och hur det påverkar kulturen. Oavsett restriktioner kommer det erbjudas scenkonst för skolbarn och Kulturnatten blir som alltid andra fredagen i oktober. Det finns numera möjlighet till digitala utsändningar från Kronängsskolans aula, tanken är att fortsätta med dem även när restriktionerna är borta.

Förtydliga marknadsföringen och kommunikationen så att det blir tydligt när det är allmänskulturen och kommunen som är arrangörer.

Digitalisering

Stadsbiblioteket har under 2021 arbetat med att höja personalens digitala kompetens. Det arbetet har gjorts för att bättre kunna hantera det digitala utanförskap som många besökare har. Nu pågår planering för hur det konkret och praktiskt ska kunna genomföras nya och bättre insatser för besökarna under 2022.

Tekniska enheten har under 2021 köpt in ett bokningssystem för att boka tider i idrottsanläggningarna. Under 2022 kommer det att utvecklas så att bidrag till föreningar sköts genom systemet samt att båtplatskön kommer implementeras i det nya systemet.

Fastighetsenheten planerar att köpa ett digitalt verktyg för hantering av systematiskt brandskyddsarbete.

Fastighet

Fastighetsenheten arbetar med att strategiskt omförhandla och upphandla utföraravtal för att säkerställa hög kvalitet samt kostnadseffektivitet.

Under 2022 kommer nytt avtal för lokalvård slutas och enheten kommer påbörja arbetet med att ta fram underlag för nya driftavtal inom mark och grönskötsel i samarbete med tekniska enheten.

Majoriteten av fastighetsenhetens verksamhet bedrivs med hjälp av entreprenörer och enheten har cirka 30 verksamhetsknutna avtal. Arbetet med planering, uppföljning, granskning och kontering av fakturor utförs i första hand av respektive ansvarig förvaltare.

Under 2022 kommer fastighetsenheten tillsammans med säkerhetschef att starta upp ett projekt för att förenkla och säkerställa ett ändamålsenligt systematiskt brandskydds arbete (SBA).

Fritid

Vid Lägret planeras anläggandet av ett utegym under försommaren 2022.

Lekplatserna är slitna och behöver moderniseras med ny utrustning. Dessa åtgärder kommer ske genom nyinvestering.

Badet vid Överby kommer att utökas något mot Resarö Båtklubb under 2022. Ny sand kommer att läggas ut vid Tenö, Överby samt Eriksöbadet under våren 2022.

Exploateringsenheten har i uppdrag att utreda en ny ishall och finansiering av denna.

Stadsbyggnadsförvaltningen har i uppdrag att genomföra anläggning av konstgräsplan på Resarö bollplan, bland annat planeras upphandling av entreprenad under våren 2022.

Gata och trafik

Inom ansvaret Gata och Trafik driftar och underhåller kommunen anläggningar som gator, GC-vägar och torg; och till det hörande broar, vägbankar, dagvattenbrunnar, trappor, skyltning m.m. Arbetet sker utifrån underhållsplanen med syfte att upprätthålla en säker och framkomlig infrastruktur för stadens invånare och besökare.

Mark

Enheten arbetar strategiskt med att upprätta och omförhandla nya avtal för att säkerställa hög kvalitet med kostnadseffektiva avtal.

På marksidan fortsätter arbetet med att skaffa överblick och kontroll över markarrenden och inventering och modernisering av avtalen.

Under 2022 kommer enheten att påbörja arbete med att ta fram underlag för nya driftavtal inom mark och grönskötsel i samarbete med fastighetsenheten.

Hamnar och kajer

Renoveringen av Vaxholms kajer i Söderhamnen och Österhamnen pågår och projektet beskrivs av Kommunstyrelsen.

I de kommunala småbåtshamnarna har efterfrågan på fler båtplatser ökat markant. Möjligheterna att ordna fler anläggningar är begränsade med hänsyn till geografin och gällande detaljplaner. Fler båtplatser planeras dock i småbåtshamnen Lilla skutviken, vilket ryms inom nuvarande småbåtsområde. Detta sker genom investering av en ny ponton samt y-bommar under 2022.

Övriga åtgärder som dykningar på pontoner, förankringar, kontroll av bojanläggningar och y-bommar samt livräddningsutrustning sker enligt driftavtal under hela året.

Stadsbibliotek

Pandemin påverkar fortfarande och det är svårt att se om hur kommande år ser ut. Biblioteket kunde efter sommaren öppna som vanligt och genomförde några mindre aktiviteter under hösten. Förhoppningen är att kunna gå tillbaka till ett mer normalt läge från 2022, men med stor flexibilitet för att möta eventuella restriktioner. Det är angeläget att komma igång med arbetet mot skolor och förskolor igen.

Upphandling av bibliotekssystem pågår och systemet kommer tas i drift 2022.

En inventering av bibliotekslokalens tillgänglighet gjordes i augusti. Under hösten kom en rapport från inventeringen som pekade på sådant som borde åtgärdas. Biblioteket har därefter åtgärdat enkelt avhjälpna hinder. En ombyggnation av entré och toalett påbörjades under senhösten och slutförs i början av 2022. Ombyggnationen för också med sig att det så kallade bibliotekstorget behöver möbleras om.

Arbetet med ny biblioteksplan påbörjas och slutförs under 2022.

Vaxholms bibliotek flyttade till sina nuvarande lokaler 1972. 50-åringen kommer uppmärksammas på olika sätt under året, bland annat blir nästa sommars utställning från Hembygdsförening i samarbete med biblioteket.

Genomlysning av stadsbyggnadsförvaltningen

Utifrån den genomlysning som genomförts under 2021 av stadsbyggnadsförvaltningens samtliga samhällsbyggande enheter kommer arbete med åtgärderna i handlingsplanen att genomföras. Handlingsplanen innehåller åtgärder för förvaltningens ledningsgrupp respektive för varje enskild enhet.

Målbilden är ett effektivare arbetssätt, säkerställd budgetdisciplin, förstärkt kort- och långsiktig planering samt stärkt leverans och snabbare framdrift.

Livsmiljö

Energi- och klimatåtgärder

Utifrån den nya energiplanen arbetar fastighetsenheten och tekniska enheten med att ta fram en åtgärdsplan för att uppnå målen. I detta arbete ingår bland annat planering för nya solceller, laddstolpar och möjliga gemensamma upphandlingar ses över för att tillgodose behovet. Energibesparande åtgärder prioriteras i första hand ur ett direktavkastningsperspektiv.

En högre nivå av fastighetsautomation bör leda till lägre energikostnader men innebär också behov av investeringar. Enheten är i detta arbete beroende av möjligheten att koppla upp driftcentraler via svartfiber. På tre års sikt ses behovet av nyinvestering i teknisk utrustning inom styr och regler över i syfte att optimera driften av energikrävande anläggningar. Fokus är att som minimum säkerställa efterlevnad av de förändrade kraven inom området som skall vara implementerade 2025-01-01 enligt Plan- och byggförordning (2011:338) 3 kap 15§.

Gata och trafik

För att uppnå bästa resultat planerar Vaxholms stad att under 2022 metodiskt jobba ner underhållsskulden enligt den i nämnden nyligen presenterade underhållsplanen. Arbetet med underhållsplanen kommer över tid leda till att skötseln av stadens anläggningar gradvis blir mer proaktiv med planerat underhåll snarare än att vara reaktivt med akutlagningar och tillfälliga potthållslagningar.

Förbättringar inom standard och tillgänglighet förenas i möjligaste mån med övriga aktörers arbeten t ex ledningsägare. Detta för att undvika på varandra följande arbeten i samma gata, vilket i sig orsakar buller och framkomlighetsproblem. Samordning kan frigöra tid och budget för satsningar på visuell gestaltning och miljö.

Under 2022 planeras en åtgärdsplan för brounderhåll vara påbörjad vilket kommer leda till förbättrad skötsel av stadens broar.

Avsaknaden av en reservupplagsplats för snömassor leder till att all snö ej kan forslas bort under snörika vintrar. Detta medför att mycket snö ligger kvar på gatorna och därför har tekniska enheten fått i uppdrag att titta på ytor som kan användas till snöupplag.

Mark

Under 2022 kommer inventering av markavtal och uppföljning av upplåtelseavtal på allmänplatsmark fortsätta.

Arrendeavtal som ska omförhandlas eller avslutas under 2022 kommer att gås igenom för åtgärder.

Park

Under 2022 kommer arbetet med ny driftsupphandling att påbörjas för att vara klar under 2023. Alla parkytor inventeras och läggs in i GIS (geografiskt informationssystem) för att få en mer kostnadseffektiv upphandling. Under 2021 gjordes ett försök med smarta papperskorgar som kommer att utvärderas och eventuellt utökas med fler smarta papperskorgar under 2022.

Lekplatser kommer att inventeras under 2022 för att förbättra tillgängligheten för barn enligt barnkonventionens regler.

Tillgänglighetsanpassningar

Fastighetsenheten har fått investeringsbudget för åtgärder i syfte att öka tillgängligheten i stadens seniorbostadsbestånd. Enheten har beräknat att åtgärderna kräver cirka 0,5 mkr per år under en 3-års period för att åtgärda återkommande anpassningar av otillgängliga trösklar, i samtliga lägenheter. Åtgärderna föreslås utföras löpande i samband med att lägenheterna renoveras vid utflyttning.

Under 2022 kommer tekniska enheten att fortsätta tillgänglighetsanpassa busshållplatser, övergångsställen och gångbanor i samband med renoveringar på gatan.

**VAXHOLMS
STAD**

Nämndens nyckeltal 2021

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Nämndens nyckeltal för uppföljning

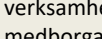
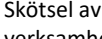

Nämnden följer upp nedanstående nyckeltal som en del av kvalitetssäkring av verksamheten. Nyckeltalen kompletterar de indikatorer som är kopplade till nämndens mål och som följs upp i tertialuppföljningar och årsredovisning.

Kvalitet

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	BM 2021
Andel barnbokslån (%) 		44 %	46 %	↗	
Bibliotekets digitala utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare (%) 				—	83,8 %
Bibliotekets digitala utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 				—	
Bibliotekets digitala utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare - män (%) 				—	
Bibliotekets utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare (%) 			96,5 %	—	92,5 %
Bibliotekets utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 			96,5 %	—	93,2 %
Bibliotekets utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare - män (%) 				—	91,1 %
Bibliotekets utbud av aktiviteter (t.ex. bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning), andel nöjda medborgare (%) 			84 %	—	81,8 %
Bibliotekets utbud av aktiviteter (t.ex. bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning), andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 				—	
Bibliotekets utbud av aktiviteter (t.ex. bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning), andel nöjda medborgare - män (%) 				—	
Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen, andel nöjda medborgare (%) 			46,2 %	—	38,8 %
Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 			45,3 %	—	40,3 %
Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen, andel nöjda medborgare - män (%) 			47 %	—	37,9 %

Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet, andel nöjda medborgare (%)			38,3 %	—	43,8 %	
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet, andel nöjda medborgare - kvinnor (%)			34,3 %	—	42,6 %	
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet, andel nöjda medborgare - män (%)			42,2 %	—	39,5 %	
Möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel nöjda medborgare (%)			68,8 %	—	75,2 %	
Möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel nöjda medborgare - kvinnor (%)				—	76 %	
Möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel nöjda medborgare - män (%)			70,1 %	—	75,4 %	
Tillgång till bredband om minst 100 mbit, andel av befolkning (%)	78%	81%	83%	↗	90%	
Utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen, andel nöjda medborgare (%)			60,9 %	—	69 %	
Utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen, andel nöjda medborgare - kvinnor (%)			60,6 %	—	69,9 %	
Utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen, andel nöjda medborgare - män (%)			61,2 %	—	68,1 %	
Utbudet av belysta motionsspår i kommunen, andel nöjda medborgare (%)			65,3 %	—	71,4 %	
Utbudet av belysta motionsspår i kommunen, andel nöjda medborgare - kvinnor (%)			66,4 %	—	71 %	
Utbudet av belysta motionsspår i kommunen, andel nöjda medborgare - män (%)			64,4 %	—	71,8 %	
Utbudet av friluftsområden i kommunen, andel nöjda medborgare (%)			94,5 %	—	90,2 %	
Utbudet av friluftsområden i kommunen, andel nöjda medborgare - kvinnor (%)			94,8 %	—	90,5 %	
Utbudet av friluftsområden i kommunen, andel nöjda medborgare - män (%)			94,1 %	—	89,9 %	

Livsmiljö

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	BM 2021
Deltagartillfällen tjejer i idrottsföreningar, andel (%) 	49%	47%	48%	↗	42%
Energianvändning kWh/m2 i kommunalägda lokaler 	139	147	146	↗	177
Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser, andel nöjda medborgare (%) 			85,7 %	—	77,6 %
Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 			89,8 %	—	78,3 %
Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser, andel nöjda medborgare - män (%) 			81,5 %	—	76,9 %
Skötsel av badplatser i kommunen, andel nöjda medborgare (%) 			85,2 %	—	77,6 %
Skötsel av badplatser i kommunen, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 			86,1 %	—	78,2 %
Skötsel av badplatser i kommunen, andel nöjda medborgare - män (%) 			84,3 %	—	77 %
Skötsel av byggnader där kommunen har verksamhet, t.ex. skolor, äldreboende, andel nöjda medborgare (%) 			62,6 %	—	69,4 %
Skötsel av byggnader där kommunen har verksamhet, t.ex. skolor, äldreboende, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 			62,9 %	—	68,7 %
Skötsel av byggnader där kommunen har verksamhet, t.ex. skolor, äldreboende, andel nöjda medborgare - män (%) 			62,3 %	—	69,9 %
Skötsel av gator och vägar, andel nöjda medborgare (%) 			70,6 %	—	68,2 %
Skötsel av gator och vägar, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 			71,6 %	—	70,1 %
Skötsel av gator och vägar, andel nöjda medborgare - män (%) 			69,4 %	—	66,3 %

Skötsel av gång- och cykelvägar, andel nöjda medborgare (%) 	72,1 %	—	75,2 %
Skötsel av gång- och cykelvägar, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 	72,3 %	—	75,5 %
Skötsel av gång- och cykelvägar, andel nöjda medborgare - män (%) 	71,9 %	—	74,9 %
Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar, inkl. badhus, ishallar etc., andel nöjda medborgare (%) 	79,1 %	—	78,3 %
Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar, inkl. badhus, ishallar etc., andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 		—	79,1 %
Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar, inkl. badhus, ishallar etc., andel nöjda medborgare - män (%) 	75,7 %	—	77,2 %
Skötsel av naturområden i kommunen, andel nöjda medborgare (%) 	81,4 %	—	83 %
Skötsel av naturområden i kommunen, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 	86,5 %	—	84,1 %
Skötsel av naturområden i kommunen, andel nöjda medborgare - män (%) 	76,2 %	—	81,8 %
Snöröjning av gator och vägar, andel nöjda medborgare (%) 	70,9 %	—	69,7 %
Snöröjning av gator och vägar, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 	69,5 %	—	69,6 %
Snöröjning av gator och vägar, andel nöjda medborgare - män (%) 	72,5 %	—	69,7 %
Snöröjning av gång- och cykelvägar, andel nöjda medborgare (%) 	64,6 %	—	66,2 %
Snöröjning av gång- och cykelvägar, andel nöjda medborgare - kvinnor (%) 	61,3 %	—	64,8 %
Snöröjning av gång- och cykelvägar, andel nöjda medborgare - män (%) 	68,2 %	—	67,5 %

Ekonomi

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	BM 2021
Kvadratmeterkostnad för löpande skötsel och felavhjälpande underhåll - fastighet (kr/kvm) 	100,5	71,7	101,2	↘	
Resultatavvikelse i procent (%) av budget 	-3,3%	5,8%	1,7%	↘	
Vakansgrad lokaler (%) 			1,63 %	—	

De globala målen

Till varje nyckeltal visas symbolen för det globala mål som nyckeltalet kopplar till enligt en bedömning. Nedan listas de 17 globala målen.

- 1. Ingen fattigdom
- 2. Ingen hunger
- 3. God hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 5. Jämställdhet
- 6. Rent vatten och sanitet för alla
- 7. Hållbar energi för alla
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10. Minskad ojämlikhet
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 13. Bekämpa klimatförändringarna
- 14. Hav och marina resurser
- 15. Ekosystem och biologisk mångfald
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen
- 17. Genomförande och globalt partnerskap

Driftredovisning - verksamhet (tkr)	Bokslut	Budget	Budget- avvikelse	Bokslut 2020
Nämnd- Och Styrelseverksamhet	-372	-296	-76	-330
Fysisk och teknisk planering	-65	-396	331	327
Turistverksamhet	-36	-190	154	0
Gator och vägar	-10 687	-10 742	55	-10 679
Parker	-5 518	-5 563	46	-5 990
Allmän Fritidsverksamhet	-696	-962	266	-760
Allmän Kulturverksamhet, Övrig	-910	-1 126	216	-629
Bibliotek, Extern Information	-4 354	-5 758	1 404	-4 286
Idrotts- Och Fritidsanläggning	-15 585	-14 375	-1 211	-14 792
Hamnverksamhet	778	-13	790	535
Kommersiell verksamhet	1 141	37	1 104	-556
Fördelade Lokalkostnader	-11 577	-9 548	-2 029	-7 839
Fördelad Gemensam Verksamhet	-6 496	-6 361	-135	-2 972
Årets resultat	-54 378	-55 293	915	-47 971

Driftredovisning - verksamhet (tkr)	Intäkt			Kostnad			Internhandel		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Nämnd- Och Styrelseverksamhet	0	0	0	-372	-296	-76	0	0	0
Fysisk och teknisk planering	645	0	645	-710	-396	-314	0	0	0
Gator och vägar	4 733	3 570	1 163	-14 260	-13 111	-1 148	-1 161	-1 201	40
Turistverksamhet	306	345	-39	-320	-511	191	-22	-24	2
Parker	0	0	0	-5 382	-5 440	58	-136	-123	-13
Allmän Fritidsverksamhet	0	0	0	-696	-962	266	0	0	0
Allmän Kulturverksamhet, Övrig	0	0	0	-879	-1 126	247	-31	0	-31
Bibliotek, Extern Information	126	83	43	-3 828	-4 350	522	-652	-1 491	839
Idrotts- Och Fritidsanläggning	795	1 160	-365	-6 750	-5 895	-855	-9 630	-9 640	10
Hamnverksamhet	1 446	1 351	95	-664	-975	310	-4	-389	385
Kommersiell verksamhet	2 620	2 114	506	-1 386	-2 015	629	-93	-62	-31
Fördelade Lokalkostnader	17 316	14 998	2 318	-77 688	-73 698	-3 991	48 795	49 151	-356
Fördelad Gemensam Verksamhet	58	0	58	-10 373	-10 119	-254	3 819	3 759	61
Årets resultat	28 044	23 621	4 423	-123 308	-118 894	-4 414	40 886	39 980	906

Driftredovisning - verksamhet (tkr)	Bokslut	Budget	Budget- avvikelse	Bokslut 2020
3 Intäkter	28 044	23 621	4 423	23 853
4 Entrepr.&Konsulter&Bidrag	-26 889	-29 259	2 370	-26 313
5 Kostnader För Arbetskraft	-13 405	-12 654	-750	-12 015
6 Övriga Verksamhetskostnader	-41 532	-34 777	-6 755	-33 552
7 Övriga Verksamhetskostnader	-41 471	-42 188	717	-41 196
8 Finansiella Intäkter/Kostnade	-12	-16	4	-16
9 Internredovisning	40 886	39 980	906	41 268
Årets resultat	-54 379	-55 293	914	-47 971

Resultatavvikelse TFK	1,7%
Avvikelse	915
Budget	-55 293

Löpande investeringar (tkr)	Bokslut	Budget	Budget- avvikelse
Gator och trafik	-8 359	-6 800	-1 559
Fastighetsunderhåll och ombyggnad	-15 779	-15 000	-779
Hamnar, kajer	-562	-1 000	438
Fritid	-97	-1 000	903
Park och mark	-373	-1 000	627
Klimatåtgärder	-293	-1 000	707
Infartsparkering	-4 742	-2 000	-2 742
Lekplatsinsats	-2 141	-2 000	-141
Bredband	-131	-1 000	869
Mark scoutstuga och parkering	0	-3 000	3 000
VAD och väg ÅVC	-2 125	-2 000	-125
Nytt bibliotekssystem	0	-250	250
Slöjdsalar Rindö skola	-2 664	-3 000	336
Vaxö skola interiör ombyggnad	-3 807	-3 500	-307
Konstgräs	0	-1 000	1 000
Summa	-41 073	-43 550	2 477

Stadsbyggnadsförvaltningen
Alexander Wahlstedt
Fastighetschef

Svar till revisionen gällande granskning av föreningsbidrag

Förslag till beslut

Svar på revisionens kompletterande frågor godkänns som nämndens eget och överlämnas till revisionen.

Nämnden för teknik, fritid och kultur föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta:

Informationen noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

Revisionen har granskat stadens rutiner och riktlinjer gällande föreningsbidrag. I granskningen framkom att den sammanfattande revisionella bedömningen är att de rutiner och tillämpningen av dessa inte är helt ändamålsenlig och den interna kontrollen i hanteringen av bidrag till föreningar inte är tillräcklig.

Nämnden för teknik, fritid och kultur har beslutat om nya riktlinjer för bidragsgivning. Revisionen har tagit del av dessa och återkommit med kompletterande frågor.

Kvarvarande frågor berör i första hand kontroll och återrapportering till nämnden.

Kommunstyrelsen kommer starta upp en utredning där representanter från stadsbyggnadsförvaltningen deltar för att se om kommungemensamma riktlinjer för kontroll och återrapportering skall tas fram.

Arbetet med denna utredning skall återrapporteras till nämnden för teknik, fritid och kultur. Oavsett om det sker gemensamt för hela kommunen eller om respektive nämnd förväntas ha egna riktlinjer skall revisionens frågor tas om hand och förvaltningen skall säkerställa kontroll och återrapportering av bidragsutbetalningar.

Nedan följer revisionens rekommendationer punktform:

- Krav på att, en av revisorer, granskad årsredovisning årligen lämnas till kommunen med en verksamhetsberättelse som beskriver hur föreningsbidraget använts.
- Strukturerad och regelbunden dialog med föreningarna samt fysiska besök med en angiven frekvens (en dokumenterad checklista används som underlag för dialogen som dokumenteras).

- Fördjupad kontroll, utifrån en riskanalys, av några föreningar varje år, omfattande en översiktlig granskning av räkenskaper/årsredovisning med fokus på seriositet.

- Att rapporten årligen ska ske till Nämnden för teknik, fritid och kultur, där bland annat utfall från uppföljning och kontroll ingår.

Nämndens svar är att revisionens rekommendationer är rimliga men att frågan bör hanteras av kommunstyrelsen istället för att hitta specifika förhållningssätt för varje nämnd. Förvaltningen kommer delta i kommunstyrelsens arbete med att utreda en rimlig kommungemensam hållning.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att de rekommendationer som revisionen föreslår kräver samordning över nämnderna.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande – Svar till revisionen gällande granskning av föreningsbidrag 2021-09-08
Skrivelse - Kompletterande frågor gällande bidragsgivning från revisionen, 2021-12-16

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Alexander Wahlstedt, sbf

För kännedom: Susanne Edén, sbf
Kommunstyrelsen
Anders Haglund, revisionen

2021-12-16

Till
Nämnden för teknik, fritid och kultur

*För kännedom
Kommunstyrelsen*

Angående riktlinjer för bidragsgivning

Vaxholms stads revisorer granskade under våren 2021 stadens hantering av föreningsbidrag. Efter genomförd granskning gjordes den sammanfattande revisionella bedömningen att de rutiner och tillämpningen av dessa inte var helt ändamålsenlig och att den interna kontrollen i hanteringen av bidrag till föreningar inte var tillräcklig. Revisorerna har fått svar från berörda nämnder samt från Kommunstyrelsen. Det är främst Nämnden för teknik, fritid och kultur samt Socialnämnden som hanterar föreningsbidrag och av svaren framgår att dessa nämnder har för avsikt att se över sina respektive riktlinjer och rutiner i syfte att åtgärda de brister som identifierades i granskningen.

Nämnden för Teknik, fritid och kultur har också, sedan svaret avlämnades, beslutat om nya riktlinjer för sin bidragsgivning, TKF § 92, 2021-12-09. I de nya riktlinjerna framgår det hur den ideella föreningen ska verka, hur den ska vara demokratiskt uppbyggd samt vilka grundkrav föreningen ska följa för att vara berättigad att ansöka och beviljas bidrag av Vaxholms stad. Bidragsregler och ansökningsförfarande för de bidrag som Nämnden för teknik, fritid och kultur delar ut är specificerade i riktlinjerna. I Nämndens beslutsunderlag anges att hänsyn tagits till de rekommendationer som revisorerna lämnat i samband med sin granskning.

Vi har tagit de av de nya riktlinjer som Nämnden beslutat. Vår bedömning är att Nämnden har beaktat flera av våra rekommendationer, men inte de rekommendationer vi lämnade med anledning av följande brister:

- Kontroll och uppföljning av att utbetalda föreningsbidrag används till det ändamål som de beviljats för.
- Uppföljning och återrapportering av bidrag till Nämnden.

Med anledning av dessa brister hade vi lämnat följande rekommendationer:

- Att säkerställa att det finns tillräckliga kontroller som säkerställer att utbetalt bidrag används för avsett ändamål.
- Att säkerställa att det finns riktlinjer och rutiner för återrapportering av samtliga typer av bidrag/-stöd.
- Att säkerställa att återrapportering av beslutade bidrag sker enligt riktlinjer till respektive ansvarig nämnd.

I de, av Nämnden, nu beslutade riktlinjerna anges endast följande rörande kontroll och uppföljning:

"Uppföljning av utbetalade bidrag/föreningens verksamhet sker genom kontinuerlig dialog och verksamhetsbesök"

2021-12-16

Revisorerna

Våra lämnade rekommendationer avsåg dock en mer stringent och strukturerad uppföljning och kontroll för att denna ska vara tillräcklig.

Vi rekommenderar därför nu, Nämnden för teknik, fritid och kultur att överväga om någon eller några av följande punkter skulle vara relevanta att, antingen komplettera riktlinjerna med, eller beakta i sidoordnad rutinbeskrivning:

- Krav på att, en av revisorer, granskad årsredovisning årligen lämnas till kommunen med en verksamhetsberättelse som beskriver hur föreningsbidraget har använts.
- Strukturerad och regelbunden dialog med föreningarna samt fysiska besök med en angiven frekvens (en dokumenterad checklista används som underlag för dialogen som dokumenteras).
- Fördjupad kontroll, utifrån en riskanalys, av några föreningar varje år, omfattande en översiktlig granskning av räkenskaper/årsredovisning med fokus på seriositet.
- Att rapportering årligen ska ske till Nämnden för teknik, fritid och kultur, där bland annat utfall från uppföljning och kontroll ingår.

I det svar Kommunstyrelsen lämnat framgår att man avser att överväga om det finns anledning att utarbeta övergripande riktlinjer för föreningsbidrag. Vår bedömning är att det finns goda skäl att skapa ett kommungemensamt synsätt inom detta område.

Vi önskar Nämndens svar och kommentarer senast den 21 februari 2022.

För Vaxholms stads revisorer

Anders Haglund
ordförande

Stadsbyggnadsförvaltningen
Alexander Wahlstedt
Fastighetschef

Svar på uppföljande granskning 2021 Vaxholm

Förslag till beslut

Vidtagna åtgärder bedöms som tillräckliga utifrån givna förutsättningar.

Förvaltningen får i uppdrag att fortsatt arbeta med revisionens rekommendationer gällande underhåll.

Sammanfattning

Revisionen har genomfört en uppföljande granskning av tidigare genomförda granskningar inom:

- Nämndernas kontroll av privata utförare
- Förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter
- Underhåll av fastigheter, gator & vägar samt kajer

Revisionen bedömer generellt att vidtagna åtgärder är relevanta men att det kvarstår en del arbete gällande underhåll.

Revisionen önskar få ett yttrande från Nämnden för teknik, fritid och kultur avseende bedömningen av nämndens underhållsarbete där vissa rekommendationer delvis kvarstår samt om nämnden anser att vidtagna åtgärder är tillräckliga avseende uppföljning av privata utförare.

Ärendebeskrivning

Nedan följer svaren i punktform relaterat till varje föreslagen rekommendation gällande nämndens arbete med underhåll.

1. Upprättar rutiner och processer som beskriver hur underhållsarbetet ska prioriteras vad gäller fastigheter och kajer.

Svar: Rutiner för underhållsarbete framtagna för fastigheter, kajer ingår i tekniska enhetens underhållsplan.

2. Upprättar en förteckning över de kajer som staden ansvarar för, utöver de centrala kajerna som nu är föremål för en översyn och inventerar underhållsbehovet för dessa.

Svar: Inventering av stadens anläggningar framgår av underhållsplanen som uppdateras årligen.

3. Intensifierar arbetet med att upprätta rutiner för att planera och prioritera underhåll avseende fastigheter.

Svar: Rutiner för prioriteringar av underhållsåtgärder är framtagna och underhållsbehovet är inventerat.

4. Preciserar befintlig underhållsskuld avseende gator/vägar i ett mindre intervall för att möjliggöra ett ytterligare mer ändamålsenligt underhållsarbete.

Svar: Fortsatt svårt att precisera en mer exakt underhållsskuld, se svar under p.1 förtydligande frågor.

5. Ser över vilka systemstöd som är lämpliga för gator/vägar, kajer och fastigheter.

Svar: Fastighetsenheten har tagit in ett verktyg för att ta fram objektspecifika underhållsplaner. Inget lämpligt stöd har identifierats för gator/vägar och kajer.

6. Upprättar rutinbeskrivningar för hur genomförda underhållsprojekt ska följas upp och analyseras.

Svar: Projekt följs upp enligt ekonomi och investeringsprocessen, ett förslag till nämndspecifika riktlinjer finns men är ej ännu beslutade.

7. Efter inventering av fastigheter jämför dessa uppgifter mot de uppgifter som finns hos Lantmäteriet och Skatteverket.

Svar: Inventering och jämförelser utfört, viss diskrepans finns.

Förtydligande frågor:

1. När kan en inventering och dokumentering av stadens kajer, strandskoningar, bryggor m.m. vara klar och när kan en bedömning av underhållsskulden presenteras?

Svar: Underhållsplanen är uppdaterad och majoriteten av anläggningarna är inventerade. Det är dock svårt att ta fram en summa då man kan lösa renoveringen på olika sätt.

Till exempel kan en strandskoning antingen byggas upp igen eller göra ett kontrollerat ras och säkra upp den på så vis. Dessa två metoder har en stor skillnad i kostnader och att bedöma denna kostnad kräver omfattande utredningar vilket inte anses vara relevant om rivning är det önskade tillvägagångsättet.

Ytterligare uppdateringar av underhållsplanen kommer att ske under 2022 med besiktningar och kontroller.

2. Går det att precisera underhållsskulden på gator och vägar ytterligare i syfte att minska osäkerhet.

Svar: Prioritet för verksamheten har varit att inventera och bedöma skicket på stadens anläggningar och först när detta arbete är klart kan en mer exakt uppskattad kostnad beräknas. Arbetet med att uppdatera underhållsplanen utförs löpande och en ny plan skall tas fram varje år.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att nämnden kommer kunna leva upp till de rekommendationer som revisionen ger men att det kräver mer tid. Arbetet med inventering och kostnadsbedömningar är tidskrävande och sker löpande. Vid första svaret uppskattades att en bättre bild skulle kunna ges i underhållsplanen för 2023 men arbetet är helt beroende av att förvaltningen har utrymme att prioritera detta.

En specifik åtgärd som varit svår att hantera är att se över lämpliga verksamhetsstöd, detta är ett arbete som kräver utredningsmedel och investeringsmedel för implementering vilket inte återfinns i budget.

Uppföljning och utvärdering

Åtgärderna följs upp löpande i underhållsplanen som beslutas årligen.

Handlingar i ärendet

Innevarande tjänsteutlåtande – Svar på uppföljande granskning, 2022-02-02

Skrivelse - Uppföljande granskning Vaxholm 2021, 2022-01-18

Rapport - Uppföljande granskning Vaxholm 2021, 2022-01-18

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Alexander Wahlstedt, sbf

För kännedom: Anders Haglund, revisionen

Till:
Nämnden för teknik, fritid och kultur

För kännedom:
Kommunstyrelsen
Socialnämnden
Kommunfullmäktige

Revisionsrapport: Uppföljande granskning

Vi, de förtroendevalda revisorerna i Vaxholms stad, har uppdragit till PwC att genomföra en uppföljande granskning av vilka åtgärder som vidtagits med anledning av granskningens resultat och lämnade rekommendationer i tre tidigare (revisionsåret 2019) genomförda granskningar. Dessa är:

- Nämndernas kontroll av privata utförare
- Förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter
- Underhåll av fastigheter, gator & vägar samt kajer

Utifrån genomförd uppföljning är vår samlade bedömning att de granskade nämnderna vidtagit relevanta åtgärder som omfattar framtagande av styrande och stödjande dokument samt tydliggörande av rutiner för uppföljning och kontroll.

Vidtagna åtgärder bedöms i allt väsentligt vara tillräckliga avseende nämndernas kontroll av privata utförare och förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter. Åtgärderna avseende underhåll bedöms vara relevanta men att det fortfarande kvarstår ett arbete med att ta fram underhållsplaner samt underlag för att bedöma den ekonomiska omfattningen av stadens underhållsbehov. I rapporten redovisas vidtagna åtgärder och en bedömning av om dessa kan anses vara tillräckliga.

Revisionen önskar få ett yttrande från Nämnden för teknik, fritid och kultur avseende bedömningen av nämndens underhållsarbete där vissa rekommendationer delvis kvarstår samt om nämnden anser att vidtagna åtgärder är tillräckliga avseende uppföljning av privata utförare. Revisorerna önskar ta del an nämndens yttrande senast den 21 februari 2022.

Revisionen beslutar även att överlämna rapporten till Kommunstyrelsen och Socialnämnden för kännedom med anledning av granskningens resultat. Rapporten överlämnas även till Kommunfullmäktige för kännedom.

För Vaxholms stads förtroendevalda revisorer

Anders Haglund
Ordförande

Uppföljande granskning

Vaxholms stad

Januari 2021

Carin Hultgren

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vaxholms stad genomfört en uppföljande granskning av vilka åtgärder som kommunstyrelsen och berörda nämnder vidtagits med anledning av de tidigare granskningarnas resultat och lämnade rekommendationer. Uppföljningen omfattar följande granskningar som ursprungligen genomfördes 2019:

- Nämndernas kontroll av privata utförare
- Förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter
- Underhåll av fastigheter, gator & vägar samt kajer

Utifrån genomförd uppföljning är vår samlade bedömning att de granskade nämnderna vidtagit relevanta åtgärder som omfattar framtagande av styrande och stödjande dokument samt tydliggörande av rutiner för uppföljning och kontroll. Vidtagna åtgärder bedöms i allt väsentligt vara tillräckliga avseende nämndernas kontroll av privata utförare och förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter. Åtgärderna avseende underhåll bedöms vara relevanta, men att det fortfarande kvarstår ett arbete med att ta fram underhållsplaner samt underlag för att bedöma den ekonomiska omfattning av stadens underhållsbehov.

I rapporten redovisas vidtagna åtgärder och en bedömning av om dessa kan anses vara tillräckliga.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	3
Metod	4
Granskningsresultat	5
Underhåll av fastigheter, gator och vägar samt kajer	5
Uppföljning av privata utförare	8
Förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter	12

Inledning

Bakgrund

Revisorerna i Vaxholm stad granskar årligen delårsbokslut och årsredovisning, samt genomför fördjupade granskningar utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande. En viktig del av revisionens arbete är därför att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen beaktat noterade brister, synpunkter och förslag.

Enligt SKR:s styrdokument God revisionsledning i kommunal verksamhet 2018 påtalas även vikten av att följa upp de granskningar revisorerna gjort under året. Genom att regelbundet följa upp genomförda granskningar ges svar på om åtgärder med anledning av revisorernas kritik och rekommendationer har tagits i beaktande. SKR skriver vidare att uppföljningen kan genomföras som en särskild granskningsinsats med skriftlig rapport. Uppföljningen ger också underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning, och blir därmed en grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

Mot bakgrund av detta och med utgångspunkt i den risk- och väsentlighetsanalys som upprättats har kommunens revisorer beslutat att genomföra en samlad uppföljning av följande granskningar som genomfördes 2019:

- Nämndernas kontroll av privata utförare
- Förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter
- Underhåll av fastigheter, gator & vägar samt kajer

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om berörda nämnder vidtagit tillräckliga åtgärder med hänsyn till revisorernas synpunkter och rekommendationer.

Revisionsfrågan formuleras enligt följande:

Har kommunstyrelsen respektive granskad nämnd vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisionens synpunkter och lämnade rekommendationer?

Revisionskriterier

Revisionens lämnade rekommendationer och nämndernas svar på granskningarna.

Avgränsning

Granskningen avgränsas till att följa upp effekten av revisorernas bedömning av de fördjupade granskningar revisionen genomfört under 2019:

- Nämndernas kontroll av privata utförare. Inom ramen för denna uppföljning ska även frågan kring på vilket sätt nämnderna säkerställer att anlidade företag är seriösa i sin utövning.

- Förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter
- Underhåll av fastigheter, gator & vägar samt kajer

Metod

Granskning har genomförts genom att revisorernas synpunkter och rekommendationer samt nämndernas yttranden och åtaganden sammanställts. Skriftliga frågor har därefter skickats ut till berörda förvaltningar och därefter har svare gått igenom.

Vidare har granskningen omfattat genomgång av för granskningen relevanta dokument samt en genomgång av relevanta protokoll, beslut och handlingar. Kompletterande astämning har gjorts med tjänstepersoner för att säkerställa att vi fått del av all relevant information och underlag.

De personer som fått dessa frågeställningar har även beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Underhåll av fastigheter, gator och vägar samt kajer

Revisionell bedömning i granskningen var att Nämnden för teknik, fritid och kultur inte har ett ändamålsenligt underhåll vad gäller gator och vägar samt fastigheter och kajer. Underhållet av gator/vägar bedömer vi dock i vissa delar ändamålsenligt.

Granskningen indikerar att det finns ett eftersatt underhåll, det vill säga en underhållsskuld, beträffande gator och vägar som inte minskar med nuvarande takt på underhållsinsatser och reinvesteringar.

Granskningen visar dock att det finns planeringsverktyg och en tioårig underhållsplan för gator/vägar. Motsvarande saknas för fastigheter och kajer, varför underhållsbehovet för dessa är oklart. I övrigt finns det anledning att, generellt se över och uppdatera systemstödet för underhållsplanering.

I revisorernas missiv¹ till granskningen lämnades sju (7) rekommendationer som framgår av sammanställningen nedan. När svar inkom skickade revisionen ytterligare en skrivelse² med begäran om ytterligare förtydliganden i form av två (2) frågeställningar om förtydliganden om tidsplan för åtgärder som pekas ut i nämndens svar. Även dessa framgår i sammanställningen nedan.

Nedan redovisas en sammanställning av lämnade rekommendationer, vidtagna åtgärder och en bedömning av om dessa åtgärder kan anses vara tillräckliga utifrån lämnade rekommendationer.

Lämnade rekommendationer	Vidtagna åtgärder och bedömning		
1. Upprättar rutiner och processer som beskriver hur underhållsarbetet ska prioriteras vad gäller fastigheter och kajer.	Rutiner för underhållsarbete framtagna för fastigheter, kajer ingår i tekniska enhetens underhållsplan.	Ja	
2. Upprättar en förteckning över de kajer som staden ansvarar för, utöver de centrala kajerna som nu är föremål för en översyn och inventerar underhållsbehovet för dessa.	Inventering av stadens anläggningar framgår av underhållsplanen som uppdateras årligen.	Ja	
3. Intensifierar arbetet med att upprätta rutiner för att planera och prioritera underhåll avseende fastigheter.	Rutiner för prioriteringar av underhållsåtgärder är framtagna	Ja	

¹ Missiv daterat 2019-12-10 ställt till Nämnden för teknik, fritid och kultur.

² Skrivelse daterad 2020-04-03 ställd till Nämnden för teknik, fritid och kultur.

	och underhållsbehovet är inventerat.		
4. Preciserar befintlig underhållsskuld avseende gator/vägar i ett mindre intervall för att möjliggöra ett ytterligare mer ändamålsenligt underhållsarbete.	Fortsatt svårt att precisera en mer exakt underhållsskuld, se svar under p.1 förtydligande frågor. Arbete pågår. Uppdaterad underhållsplan har beslutats av nämnden för år 2022 ³ . Planen är nämndens andra i ordningen och är inte komplett. För år 2022 har följande anläggningstyper tillkommit; parker, strandskoningar och bredband. En fullständig plan som omfattar stadens samtliga anläggningar beräknas kunna presenteras 2023-2024.	Delvis	
5. Ser över vilka systemstöd som är lämpliga för gator/vägar, kajer och fastigheter.	Fastighetsenheten har tagit in ett verktyg för att ta fram objektspecifika underhållsplaner. Inget lämpligt stöd har identifierats för gator/vägar och kajer.	Delvis	
6. Upprättar rutinbeskrivningar för hur genomförda underhållsprojekt ska följas upp och analyseras.	Projekt följs upp enligt ekonomi och investeringsprocessen, ett förslag till nämndspecifika riktlinjer finns men är ej ännu beslutade.	Delvis	
7. Efter inventering av fastigheter jämför dessa uppgifter mot de uppgifter som finns hos Lantmäteriet och Skatteverket.	Inventering och jämförelser utfört, viss diskrepans finns.	Ja	
Kompletterande frågeställningar	Vidtagna åtgärder och bedömning		
När kan en inventering och dokumentering av stadens kajer, strandskoningar, bryggor m.m. vara klar och när kan en bedömning av underhållsskulden presenteras?	Underhållsplanen är uppdaterad och majoriteten av anläggningarna är inventerade. Det är dock svårt att ta fram en summa då man kan	Delvis	

³ Nämnden teknik, fritid och kultur 2021-12-09 § 98 beslutade nämnden att anta underhållsplan för 2022.

---

lösa renoveringen på olika sätt.⁴

Ytterligare uppdateringar av underhållsplanen kommer att ske under 2022 med besiktningar och kontroller.

Går det att precisera underhållsskulden på gator och vägar ytterligare i syfte att minska osäkerhet.

Prioritet för verksamheten har varit att inventera och bedöma skicket på staden anläggningar och först när detta arbete är klart kan en mer exakt uppskattad kostnad beräknas.

Delvis

Arbete med att uppdatera underhållsplanen utförs löpande och en ny plan skall tas fram varje år. (Nämnden teknik, fastighet och fritid 2021-12-09 § 98 beslutades om planen för 2022)

Bedömning

Vår granskning visar att Nämnden för teknik, fritid och kultur har vidtagit relevanta åtgärder och att det pågår ett fortsatt arbete med anledning av lämnade rekommendationer i granskningen. Vi ser det fortsatt angeläget att arbetet med att ta fram underhållsplaner fortgår enligt plan och att underhållsbehovet tydliggörs ytterligare.

---

⁴ Till exempel kan en strandskoning antingen byggas upp igen eller göra ett kontrollerat ras och säkra upp den på så vis. Dessa två metoder har en stor skillnad i kostnader och att bedöma denna kostnad kräver omfattande utredningar vilket inte anses vara relevant om rivning är det önskade tillvägagångssättet

Uppföljning av privata utförare

Revisionell bedömning i granskningen var att nämndernas interna kontroll vad gäller privata utförare inte bedöms vara tillräcklig. Med nämnder avsågs här Socialnämnden och Nämnden för teknik, fritid och kultur.

I granskningen bedöms finnas utrymme att stärka den interna kontrollen genom att fastställa arbetsformer och dokumentation som stödjer styrning och kontroll avseende privata utförare. Detta visar sig i allmänhet i frågan om nämndernas riskanalys och förmåga att bedöma beredskapen hos privata utförare att fullgöra sina avtal, och i synnerhet i nämnden för teknik, fritid och kulturs arbetsformer för att följa upp och styra privata utförare. Det finns även anledning för nämnderna att se över hur en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare kan säkerställas.

Revisionens rekommendationer är ställda till nämnderna för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden, men då flera av dessa berör styrformer och rutiner som bör vara gemensamma i Vaxholms stad svarar kommunstyrelsen på granskningen utifrån sin ledande och samordnande roll. Nämndernas svar/beslut⁵ biläggs ärendet och överlämnades till till revisionen.

Av kommunstyrelsens svar⁶ framgår att: Kommunstyrelsen har tagit fram ett program för mål och uppföljning av privata utförare som kommunfullmäktige kommer att fatta beslut om under sitt första sammanträde 2020. Programmet ska stärka uppföljning och insyn av privata utförare på politisk nivå. Dessutom bidrar programmet med ett gemensamt ramverk och gemensam struktur för hur kommunen förhåller sig och agerar vid upphandling av privata utförare av kommunala angelägenheter samt hur avtal följs upp och rapporteras till nämnderna, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Programmet har varit på remiss till alla nämnder och kommer att vara utgångspunkt för hur nämnderna utvecklar sina arbetssätt.

KF beslutar att anta Program för uppföljning av privata utförare 2020.02-17§ 4
Änr 2019/208.055

För att konkretisera programmet i arbetssätt och rutiner bildades en arbetsgrupp med representanter från ekonomi- och upphandlingsenheten, socialförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen. Arbetsgruppens arbete har resulterat i att:

- Upphandlingsprocessen har anpassats och en ny process för uppföljning av privata utförare har tagits fram.

---

⁵ Genom att följa programmet och fastställs arbetsformer och dokumentation som stödjer styrning och kontroll avseende privata utförare.

⁶ Kommunstyrelsen 2019-11-28 Änr KS 2019/223.007

---

insyn i upphandlade verksamheter.

Upphandlingsprocessen har reviderats och frågan kring insyn har tydliggjorts i avtal men även metoder för hur uppföljning ska genomföras har tydliggjorts.

TFK bör dokumentera de idag muntliga avstämningarna som fortlöpande sker med stadsbyggnadsförvaltningens representanter i syfte att minska sårbarheten, öka kontinuiteten och stärka det långsiktiga perspektivet när det gäller att följa upp och styra privata utförare.

Vid granskningstillfället saknades såväl program för uppföljning av privata utförare såväl som en nämndsspecifik (TFK) plan för uppföljning.

TFK bör säkerställa att frågan om uppföljning av avtal med privata utförare behandlas av nämnden.

Plan för uppföljning har tagits fram och beslutats av nämnd. Av planen framgår bl a att avtalsuppföljningar ska årligen redovisas i sammanfattad form till nämnden för teknik, fritid och kultur.

TFK bör fastställa styrformer som säkerställer systematisk uppföljning och kontroll av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet.

Se plan för uppföljning och beskrivning nedan av hur entreprenadavtal följs löpande.

SN bör fastställa dokument som tydliggör kontaktpolitikerns uppdrag och som säkerställer att ansvarig kontaktpolitiker även belyser privata utförarens beredskap att fullfölja ingångna avtal.

Ja, framgår av "Riktlinje för kontaktpolitiker Socialnämnden" samt "kontaktpolitiker 2021".

Hur säkerställer nämnderna att de gör affärer med seriösa företag (privata utförare)?

Framgår av nämndernas uppföljningsplan att uppföljning görs av ekonomisk status enligt följande: Inför avtalstecknande kontrolleras ekonomisk status som gällande kreditvärdighet, betalning av skatter och avgifter, moms mm. Inför betalning av fakturor görs kontroll av leverantör och transaktion via extern tjänst för säkra betalningar.

Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen samt Socialnämnden och Nämnden för teknik, fritid och kultur vidtagit relevanta åtgärder som syftar till att stärka den interna kontrollen med anledning av granskningens resultat och lämnade rekommendationer.

Det har dock inte varit möjligt att på ett enkelt och tydligt sätt besvara respektive lämnad rekommendation i denna uppföljning och i tabellen ovan då de sammanfaller i många delar. Vidare har ett kommunövergripande program för uppföljning tagits fram, vilket är positivt, men inte fanns på plats när den ursprungliga granskningen genomfördes.

I vår uppföljande granskning noterar vi att ett kommungemensamt styrande dokument form av plan för uppföljning av privata utförare har tagits fram och fastställts av kommunfullmäktige. Anpassning av upphandlingsprocessen har gjorts genom att bli rätten till insyn tydliggjorts. Vidare har de granskade nämnderna tagit fram nämndspecifika uppföljningsplaner som beslutats av respektive nämnd. Av planerna framgår vilka utförare som ska följas upp och på vilket sätt (exempelvis löpande, regelbundna, händelsestyrda) samt vad som ska följas upp.

Förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Den sammanfattande revisionella bedömningen var att Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll inte var tillräcklig för att förebygga fusk och oegentligheter. I granskningen noterades att det fanns behov av att uppdatera policys, processer och rutiner för att ge tillräckliga förutsättningar för en god intern kontroll.

I granskningen beskrivs att det saknades en övergripande policy eller annat övergripande dokument beträffande förtroendeskadliga ageranden inklusive oegentligheter varifrån andra policyer eller interna regler kan kopplas för förtydligande inom olika verksamhetsområden och dess krav på förebyggande åtgärder mot oegentligheter. Dock finns information i olika regelverk som kan förknippas med förebyggande åtgärder, men det går inte att enkelt få en bild av det förebyggande arbetet.

Nedan redovisas vidtagna åtgärder sedan granskningen genomfördes.

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har i oktober respektive november 2020 antagit Policy⁷ med tillhörande riktlinjer⁸ mot oegentligheter. I tidigare granskning noterades att reglerna för representation inte uppdaterats utifrån gällande lagstiftning, vilket gjort i dessa riktlinjer. I samband med att Kommunfullmäktige fattade beslut om policy fastställdes en uppförandekod⁹.

De styrande dokumenten som beskrivs ovan finns alla tillgängliga på stadens hemsida och det interna intranätet. Inom ramen för stadens obligatoriska chefsutbildning informeras om vad som gäller muta och oegentligheter samt var information finns. Denna information lämnar även ekonomifunktionen i samband med introduktion i hur fakturahanteringen fungerar med attester och regler osv. I de dokument som beskrivs ovan beskrivs olika exempel för att tydliggöra informationen kring vad som avses med muta och oegentligheter. De scenarier som beskrivs omfattar bland annat olika typer av oegentligheter, interna respektive externa eller i samverkan.

Staden har upphandlat en tjänst av extern leverantör i form av en visselblåsarfunktion som kommer att finnas tillgänglig från våren 2022¹⁰.

I kommunens internkontrollplan görs en koppling mellan process och risk som processen är kopplade till. Av kommunstyrelsens svar på revisionsrapporten framgår att det är chefer och medarbetare som har ansvaret för och arbetar i processerna som även

---

⁷ Policy mot oegentligheter - antagen av kommunfullmäktige 2020-12-14 § 93

⁸ Riktlinjer mot oegentligheter och regler för representation - antagen av kommunstyrelsen 2020-10-29 § 139

⁹ Uppförandekod för leverantörer 2020-2022

¹⁰ Lagen om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden ("visselblåsarlagen") träder i kraft den 17 december 2021. Den 17 juli 2022 ska samtliga offentliga arbetsgivare som har 50 – 249 arbetstagare samt alla (såväl privata som offentliga) arbetsgivare som har minst 250 arbetstagare vara skyldiga att ha en visselblåsarfunktion på plats.

identifierar eventuella risker i dessa processer.

Detta görs enligt det systematiska arbetssätt staden har beslutad ska gälla för riskanalys och internkontroll. Det revisionsrapporten beskriver som typiska risker kommer därför inte att finnas i processerna från start, men däremot kommer exempel på risker att finnas i anvisningar till nämnderna. Samverkan mellan förvaltningar och gemensamma processer för exempelvis att upphandla och köpa in och hantera fakturor ger också en garanti och säkerhet att nämnderna identifierar och förebygger de största riskerna inom dessa processer.

Nedan redovisas en sammanställning av lämnade rekommendationer och en bedömning av om vidtagna åtgärder kan anses vara tillräckliga utifrån lämnade rekommendationer.

Lämnade rekommendationer	Vidtagna åtgärder och bedömning	
Ta fram en vägledande övergripande policy med tillhörande riktlinjer för hantering av oegentligheter.	Ja	
Uppdatera reglerna för representation från 2013 då lagstiftningen har ändrats.	Ja	
Utarbeta en uppförandekod för leverantörer som kan fungera som en vägledning för både leverantörer och anställda om hur staden ser på förebyggande åtgärder för oegentligheter.	Ja	
Exponera styrande dokument, processer och rutiner samt utbildnings- och informationsinsatser vad gäller förtroendskadliga ageranden på intranätet samt vilka rapporteringskanaler som finns.	Ja	
Förändra internkontrollplanerans innehåll så att benämningar och innehåll överensstämmer med processbeskrivningarna, som in sin tur bör innehålla påverkande regelsystem och typiska risker.	Ja	
Genomföra övningar där olika scenarion behandlas om vad som kan ske ur oegentlighetssynpunkt om det rör sig om interna oegentligheter, interna-externa oegentligheter i samverkan respektive externa oegentligheter.	Ja	

Bedömning

Vi bedömer att Kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av granskningens resultat och lämnade rekommendationer.

18 januari 2022

Carin Hultgren

Uppdragsledare/projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Vaxholms stad enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 25 februari 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Hamngatan - Återbetalning av felparkeringsavgift med anledning av stoppförbud.

Vid nämndmötet den 17 februari 2022 har Moderaterna följande yrkanden:

1. Återbetalning av samtliga utfärdade stoppförbudsböter från den 12 november t.o.m. den 22 december skall ske snarast.
2. I andra hand yrkar Moderaterna återbetalning av samtliga utfärdade böter under perioden den 10 december t.o.m. den 22 december skall ske snarast.
3. Förvaltningen får i uppdrag att upprätta återbetalningsunderlaget med begränsningen att berörda fordonsägare inte skall behöva begära återbetalning.

Ärendebeskrivning

Den 12 november infördes ett stoppförbud gällande hela dygnet med undertexten "lastzon" utmed Hamngatans norra sida från Skolgatan t.o.m. butiken Gateau. Det innebar att 21 parkeringsplatser försvann "över natten". Något samråd eller information hade inte skett vare sig med näringsidkare, boende eller Näringslivsberedningen. Nämndens ledamöter som hade möte den 11 november fick heller ingen information om förestående uppskyllning.

Den 9 december tog nämnden några beslut som berör trafiksituationen i centrala Vaxholm, bland annat skall stoppförbudet utmed Hamngatans norra sida omgående upphöra. På förmiddagen den 10 december fick butiksägarna kännedom om nämndens beslut. Trots att några butiksägare informerade parkeringsvakten om nämndens färskaste beslut fortsätter denne att "lappa" eftersom Stadens förvaltning inte ändrat på hans uppdrag. Förvaltningen borde omgående efter beslutet informerat bevakningsbolaget om ett "lappningsstopp".

Den 22 december togs "lastzonsskyltarna" bort på Hamngatan. Tidsutdräkten är helt oacceptabel. Av nämndens beslut framgår att återställandet skall ske "omgående". Trots detta tog det således hela nio arbetsdagar att ta bort förbudsskyltarna! Exempelvis kunde skyltarna på Hamngatan (endast tre till antalet) på förvaltningens eget initiativ övertäckts med sopsäckar redan den 10 december. En sådan insats hade rimmat bra med ordet "omgående" i nämndbeslutet! Vi menar att det är omoraliskt att lappa bilar från den 10 december och fram till den 22 december. Är det ens lagligt?

Lappning utförd mellan den 12 november och den 9 december är sannolikt laglig och enligt stadens delegation. Vi menar att den vidtagna åtgärden inte är proportionell och dessutom till stort förfång för de drabbade! Se exempelvis julhandeln. Vi anser att det är skäligt med en återbetalning även under denna tidsperiod som en ringa kompensation för orsakat besvär och som en god gest. Det skall noteras att boten är på 900 kronor!

För den moderata gruppen i TFK

Lars Wessberg ledamot, enl uppdrag

Stadsbyggnadsförvaltningen
Anton Davidsson
Dataskyddsombud/Nämndsekreterare

Dataskyddsombud årsrapport 2021

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

Dataskyddsförordningen¹, förkortad GDPR, gäller i hela EU och trädde i kraft 2018. Förordningen har som syfte att skydda enskildas grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter. Förordningen ställer krav på att myndigheter och organisationer som hanterar personuppgifter anpassar sina verksamheter för att leva upp till förordningens krav.

Kommunfullmäktige fattade 16 november 2020 beslut om att policy och riktlinje för dataskydd i Vaxholms stad. Riktlinjer för dataskydd och hantering av personuppgifter i Vaxholms stad föreskriver att dataskyddsombud årligen ska redovisa för de personuppgiftsansvariga nämnderna det arbete som verksamheten gör gällande efterlevnaden av dataskyddsförordningen, nationell dataskyddslagstiftning och lokala styrdokument.

I årsrapport för 2021 informerar dataskyddsombud om personuppgiftsincidenter, utbildningsåtgärder och deltagande vid ledningsgruppsmöten, granskningar och övriga iakttagelser.

Handlingar i ärendet

Dataskyddsombud årsrapport 2021, tjänsteutlåtande, 2022-01-10.

Dataskyddsombud årsrapport 2021.

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Anton Davidsson, klk

För kännedom: Susanne Edén, sbf

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

VAXHOLMS
STAD

Dataskyddsbud årsrapport 2021

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Anton Davidsson
2021-12-28

Innehåll

Inledning	3
Årsrapport 2021	3
Dataskyddsombudets roll	3
Utbildningsåtgärder	4
Ledningsgruppsmöten	4
Dataskyddsombudets granskningar	4
Personuppgiftsincidenter.....	5
Övriga iakttagelser	6

Inledning

Dataskyddsförordningen, förkortad GDPR, gäller i hela EU och trädde i kraft 2018. Förordningen har som syfte att skydda enskildas grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter. Förordningen ställer krav på att myndigheter och organisationer som hanterar personuppgifter anpassar sina verksamheter för att leva upp till förordningens krav. Arbetet med att anpassa Vaxholms stad till dataskyddsförordningen pågår fortfarande.

Kommunfullmäktige fattade 16 november 2020 beslut om att policy och riktlinje för dataskydd i Vaxholms stad. Riktlinjer för dataskydd och hantering av personuppgifter i Vaxholms stad föreskriver att dataskyddsombud årligen ska redovisa för de personuppgiftsansvariga nämnderna det arbete som verksamheten gör gällande efterlevnaden av dataskyddsförordningen, nationell dataskyddslagstiftning och lokala styrdokument.

I riktlinjen framgår att dataskyddsombud ska rapportera om följande punkter:

- Vilka interna och externa utbildningsåtgärder som förvaltningen genomfört på området.
- Vid vilka ledningsgruppsmöten som dataskyddsombudet har beretts tillfälle närvara vid för att avlägga rapport över förvaltningens hantering av personuppgifter.
- Dataskyddsombudets granskningar
- Personuppgiftsincidenter.
- Övriga iakttagelser.

Denna rapport behandlar punkterna enligt ovan, med ett inledande stycke kring dataskyddsombudets roll. Årsrapporten avser endast nämnden för teknik, fritid och kultur.

Årsrapport 2021

Dataskyddsombudets roll

I samband med att förordningen trädde i kraft skapades en ny roll, Dataskyddsombud. Dataskyddsombudets uppgifter framgår av artikel 39 dataskyddsförordningen. Dataskyddsombudets roll är bland annat att övervaka att dataskyddsförordningen följs inom organisationen genom att till exempel utföra kontroller, bistå med rådgivning och informationsinsatser. Under 2020 har en övergång skett till ett gemensamt Dataskyddsombud för alla kommunens förvaltningar och verksamheter.

Rollen är oberoende och granskande, Dataskyddsombud har inget eget ansvar för att organisationen följer dataskyddsförordningen. Det ansvaret ligger alltid hos den

personuppgiftsansvariga¹. Dataskyddsbudet får inte motta instruktioner för hur arbetet ska utföras, eller bli utsatt för bestraffning eller repressalier för att ha utfört sina arbetsuppgifter.

Dataskyddsbudet är även kontaktperson för de registrerade², personal inom organisationen samt Integritetsskyddsmyndigheten (vid myndighetens eventuella inspektion eller tillsyn av verksamheten).

Utbildningsåtgärder

Dataskyddsbudet håller utbildningar varje halvår för nya medarbetare och nya chefer i samband med stadens övergripande introduktion. Utöver introduktionsutbildningarna som hålls kommungemensamt erbjuds möjligheten att boka in Dataskyddsbud för interna utbildningsåtgärder anpassat för respektive verksamhet/enhet. Med anledning av pandemin har det inte hållits någon introduktionsutbildning 2021. Av samma anledning har det även skett få interna utbildningar.

Ledningsgruppsmöten

Under 2021 har Dataskyddsbud haft kontakt med kommunchef och Administrativ chef inför granskningstillfälle samt för avstämning.

Dataskyddsbudets granskningar

Dataskyddsbudet genomför granskningar löpande under året. I normalfall ska fyra granskningar ske per år, men med anledning av Dataskyddsbudet för nämnden ändrades skedde enbart tre granskningarna under 2021. Granskningsfrågorna väljs utifrån de aktuella utmaningarna i verksamheten, Integritetsskyddsmyndighetens tillsynsplan och förändringar i gällande rätt. Granskningarna sker samtidigt för förvaltningarnas verksamheter med tanken att skapa synergieffekter och mervärde. Deltagande i granskningarna är frivilliga och riktas till enhetschefer eller de med liknande roller. Grundsytet med granskningarna är att klarlägga regelefterlevnad på området men det är även viktigt att granskningarna sker med respekt för verksamhetens behov och anpassats utifrån detta.

Under 2021 genomfördes det tre granskningar, en självvärdering, en granskning av behörighetstilldelningar samt en kartläggning av informationspliktens efterlevnad. Självvärderingen är återkommande från tidigare år och belyser flera av de nyheter eller större arbetsmoment som infördes i samband med förordningen. Granskningen innebär en möjlighet för respektive deltagande att se vilka moment som återstår, tilldela ansvar och följa upp föregående års självvärdering. Självvärderingen hade högt deltagande. Medvetenheten om vilka arbetsmoment som kvarstår har även ökat. Dataskyddsbudet återkopplade med anpassade

---

¹ Personuppgiftsansvarig är den organisation som bestämmer för vilka ändamål personuppgifterna ska behandlas och hur behandlingen ska gå till. Nämnderna är personuppgiftsansvariga för de behandlingar som sker inom respektive förvaltningsverksamhet.

² En registrerad är den som en personuppgift avser, det vill säga handlar om.

rekommendationer till respektive enhet efter inskickade utvärderingar. Genomgående fick verksamheten svar på de moment där man har svarat delvis eller nej. En önskan och behov av vidare utbildning framgick även från granskningen.

Den andra granskningen rörde behörighetstilldelning i de olika system som förvaltningen använder. Under våren 2021 har Dataskyddsombud valt att granska verksamheternas rutiner gällande behörighetstilldelning med anledning av den risk det poserar om inte sådana rutiner finns för skyddet av personuppgifter och den ökande risken för obehörig åtkomst till personuppgifter om sådana rutiner saknas. I granskning deltog något färre än i självutvärderingen med anledning av dess specifika frågeställning. Granskningen genomfördes genom att chefer i kombination med systemförvaltare svarade på skriftligt ställda frågor. Många enheter rekommenderades efter granskningen att upprätta skriftliga behörighetsrutiner och i vissa fall behövde rutiner utvecklas. Granskningen har medfört ett tydliggörande om vilket stöd som cheferna/systemförvaltarna önskar från central nivå.

Tredje och sista granskningen som utfördes under 2021 rörde förvaltningens efterföljande av informationsplikten. Syftet med denna granskning var att säkerställa om informationsplikten efterlevs och att bedöma om de olika enheterna har tillfredställande rutiner och ageranden enligt informationsplikten. Svarsfrekvensen på granskningen var hög av tolv utskickade frågeformulär inkom nio svar där vissa svar hade sammanställts mellan de olika enhetscheferna och besvarats i ett samlat dokument. I det stora hela visade granskningen på en god efterlevnad av informationsplikten. Rutiner och automatiska funktioner har minskat risken att en enskild inte ges möjlighet att få information om dess rättigheter enligt de krav som förordningen ställer. Många enheterna rekommenderades att löpande ha som rutin att säkerställa att länk till kommunens hemsida skickas med vid kontakt med enskilda genom e-mail. En avsaknad av skriftliga rutiner saknas i många enheter men med anledning av arbetsmetoder är detta ofta inte nödvändigt. En önskan om vidareutbildning framfördes även efter granskningen då vissa enheter kände behov av mer kunskap på området.

Personuppgiftsincidenter

Dokumentation av incidenter sker normalt i diarieföringssystemet Evolution. Nämnden för teknik, fritid och kultur har under 2021 dokumenterat en incident.

Andelen incidenter är högre än föregående år (0 incidenter 2020). Det är av stor vikt att incidenter rapporteras och registreras, då förordningen ställer krav på transparens och dokumentation. Dataskyddsombudet planerar kunskapshöjande åtgärder med avseende på incidenter och hur dessa rapporteras. Förvaltningen rekommenderas att arbeta för att incidenter upptäcks och rapporteras.

Rutin och process för hantering av personuppgiftsincidenter finns etablerade och tillgängliga på Stimmet (förvaltningens intranät). Incidenter som ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten måste anmälas inom 72 timmar från upptäckt. Övriga incidenter ska dokumenteras på samma sätt som anmälda incidenter, dock utan att skickas in.

Övriga iakttagelser

Coronapandemin har inneburit att en del arbetsmoment har skjutits upp eller förlängts men också att annat än planerat dataskyddsarbete har prioriterats. Under 2021 har en inventering av registerförteckningen genomförts.

Slutligen noterar Dataskyddsombudet att inom vissa områden krävs vidare arbete på enhetsnivå och frågor kring när personuppgiftsbiträdesavtal ska tecknas är en stor utmaning för enheterna. Arbete med förordningen kan vara tidskrävande och komplicerat men det måste tas i beaktning i det dagliga arbetet med personuppgifter som sker på enheterna genom exempelvis utveckling av arbetsmetoder och rutiner för att säkerställa efterlevnad av förordningen.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Anton Davidsson
Dataskyddsombud/Nämndsekreterare

Delegeringsbeslut till 2022-02-17

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen redovisar delegeringsbeslut fattade och anmälda till nämndens sammanträde 2022-02-17 §§ 2021 75-93, 2022 §§ 1-8.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Anton Davidsson, 2022-02-03

Rapport, Delegeringsbeslut till 2022-02-17, utskriven 2022-02-03

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2022-02-03

Utskriven av: Anton Davidsson

Diarienummer:	Nämnden för teknik, fritid och kultur
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Nämnden för teknik, fritid och kultur
Sammanträdesdatum:	2022-02-17
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
164130	Beslut	TFK del.
2022-01-19		Susanne Hall
TFK 2021/121.514	Nya upphandlingen för parkeringsövervakning	TFK del. Susanne Hall
2021.1002	A596.742.2021 Delegeringsbeslut Renovering Vaxholms kajer. Första spadtaget, invigning, marknad	TFK del. §75/2021
2021-12-01	Vaxholms stad	Erik Grundén
TFK 2021/3.310	Allmän platsmark markförvaltning 2021	TFK del. Erik Grundén
2021.1155	A523.313.2021 Delegeringsbeslut Wikab produkter AB	TFK del. §76/2021
2021-12-20	Wikab produkter AB	Erik Grundén
TFK 2021/3.310	Allmän platsmark markförvaltning 2021	TFK del. Erik Grundén
2021.1164	A529.234.2021 Delegeringsbeslut Medical Vaccin Sverige AB	TFK del. §78/2021
2021-12-20	Medical Vaccin Sverige AB	Erik Grundén
TFK 2021/3.310	Allmän platsmark markförvaltning 2021	TFK del. Erik Grundén
2021.1165	A693.674.2021 Delegeringsbeslut Bankbuss SEB	TFK del. §77/2021
2021-12-20	SEB Skandinaviska Enskilda Banken	Erik Grundén
TFK 2021/3.310	Allmän platsmark markförvaltning 2021	TFK del. Erik Grundén
2021.1171	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för IFK Vaxholm	TFK del. §79/2021

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1172	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för IK Waxholm	TFK del. §80/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1174	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för Waxholms Konståkningsklubb	TFK del. §81/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1175	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för Vaxholms Kanotsällskap	TFK del. §82/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1176	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för Vaxholms Roddförening	TFK del. §83/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1177	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för Waxholms Gymnastikförening	TFK del. §84/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1178	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för Waxholms OK	TFK del. §85/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1179	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för Waxholms Scoutkår	TFK del. §86/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1180	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för Vaxholms Tennisklubb	TFK del. §87/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2021.1181	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för Bogesundsländets ryttare	TFK del. §88/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1182	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för KA 1 IF	TFK del. §89/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1183	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för Vaxholms Innebandyörening	TFK del. §90/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1184	Föreningsstöd covid-19, TFK 2021/35.048 är nu avslutad för Resarö Shotokan Karateklubb	TFK del. §91/2021
2021-12-21		Hans Larsson
TFK 2021/35.048	Föreningsstöd covid-19-2021	TFK del. Hans Larsson
2021.1187	Ordförandebeslut - Stängning av allmänhetens åkning i ishallen med anledning av covid-19	TFK del. §92/2021
2021-12-22		Hans Larsson
TFK 2021/54.821	Förlängning av förhållningsregler i kommunala anläggningar på grund av covid-19	TFK del. Hans Larsson
2021.1204	A713.742.2021 Delegeringsbeslut blodbuss	TFK del. §93/2021
2021-12-30	Karolinska Universitetssjukhuset Blodbussenheten	Erik Grundén
TFK 2021/3.310	Allmän platsmark markförvaltning 2021	TFK del. Erik Grundén
2022.2	Avslag för ansökan övrigt bidrag_Waxholmsflickorna	TFK del. §1/2022
2022-01-03		Maria Poutamo
TFK 2022/1.048	Avslag övriga bidrag - samlingsärende 2022	TFK del. Maria Poutamo
2022.15	A727.161.2021 Delegeringsbeslut Uppställande av tankbil Sjömacken	TFK del. §2/2022
2022-01-07	Altus Sjömacken Vaxholm AB	Erik Grundén
TFK 2021/3.310	Allmän platsmark markförvaltning 2021	TFK del. Erik Grundén
2022.61	A696.760.2021 Delegeringsbeslut viltvård Kullön 1:1, 1:2	TFK del. §3/2022

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2022-01-14	Johan Bergh	Erik Grundén
TFK 2021/67.434	Skottlossningstillstånd 2021	TFK del. Erik Grundén
2022.74	Beviljat lokalbidrag, Vaxholms Roddförening, 2022	TFK del. §4/2022
2022-01-27		Lisa And
TFK 2022/11.805	Föreningsbidrag 2022 (lokalbidrag)	TFK del. Lisa And
2022.88	Beviljat lokalbidrag, Waxholms Brukshundsklubb, 2022	TFK del. §5/2022
2022-01-27		Lisa And
TFK 2022/11.805	Föreningsbidrag 2022 (lokalbidrag)	TFK del. Lisa And
2022.91	Beviljat aktivitetsbidrag, Vaxholms Tennisklubb HT21	TFK del. §6/2022
2022-01-27		Lisa And
TFK 2021/19.805	Föreningsbidrag 2021 (aktivitetsbidrag)	TFK del. Lisa And
2022.92	Beviljat aktivitetsbidrag, Vaxholms Innebandyförening HT21	TFK del. §7/2022
2022-01-27		Lisa And
TFK 2021/19.805	Föreningsbidrag 2021 (aktivitetsbidrag)	TFK del. Lisa And
2022.93	Felaktigt delegeringsbeslut	TFK del. §8/2022
2022-01-20		Eva-Lena Granbacka
TFK 2021/140.865	Vaxholms konstregister	TFK del. Eva-Lena Granbacka

Stadsbyggnadsförvaltningen
Alexander Wahlstedt
Fastighetschef

Utestående uppdrag, redovisning till nämnd 2022-02-17

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Förvaltningen överlämnar redovisning i form av lista över utestående uppdrag.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Utestående uppdrag, redovisning till nämnd 2022-02-17
Sammanställning, utestående uppdrag 2022-02-02

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Alexander Wahlstedt, SBF
Maria Poutamo, SBF

För kännedom: Susanne Edén, SBF

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Utestående uppdrag till Tekniska enheten och Fastighetsenheten

Senast uppdaterad: 20210508

Nr.*	Rubrik*	Beskrivning*	Beslutsdatum*	Status*	Förvaltningens kommentar	Förvaltning	Handläggare	Uppskattad tidsåtgång (intern)	Uppskattade externa kostnader	Klart senast*	Ansvarig enhet
1	Belysningsplan dnr. 50/2014.317	Förvaltningen har uppdrag att påbörja arbetet 2015 med att stegvis byta ut kvicksilverlampor i stadens gatubelysning med inriktning mot en framtidssäker och energisnål lösning i dagsläget, LED armatur. Kostnaderna läggs in i mål- och budgetarbetet från 2015 och framöver. Förvaltningen får i uppdrag att lägga en genomförandeplan för utbyte av armatur med tidsplan och kostnader.	2014-08-28§54	Pågående	Utbytet påbörjades 2016. Nästa etapp att påbörja är bl a Petersberg och Rindö.	SBF				2015-2022	TE
2	Strategi för kultur- och fritidsaktiviteter	Uppdrag från KF §69. Hur fördelar vi pengarna? Det behövs ett nuläge och en vision för vad kommunen ska erbjuda. Kulturrådets roll?	2014-12-15 2017-11-16	Pågående	Utkast till Idrottsstrategi framtagen	SBF				2022	TE
3	Åtgärder vid stadens återvinningscentral	Utredningsuppdrag ges avseende lämplig disposition av Hammaren 3 med intilliggande område avseende markbehov och -nyttjande för kommunens driftsentreprenör som ett resultat av förslag till ny utformning av ÄVC.	2015-03-12§22	Pågående	Stadens åtgärder färdigställda, Roslagsvattens åtgärder pågående, beräknad invigning i december 2021, genomförandeavtal beslutat av nämnd, förseningar i Roslagsvattens åtgärder	SBF				2022 VT	FE
4	Uppdrag GC-väg Rindö	Trafiksäkerhetshöjande åtgärder.	2017/130.311	Pågående	Etapp 3 avbruten, fortsatt arbete 2022	SBF				2019-2022	TE
5	Kommunstyrelsen ger nämnden för teknik, fritid och kultur i uppdrag att genomföra åtgärder för att säkerställa säkra skolvägar.	För att möta ökade kostnader för skolskjuts ska det säkerställas att vi har fler säkra skolvägar än idag, vilket därmed anses minska behovet av skolskjuts framöver.	KS 2018/144.059	Pågående	Pågår i projektgrupp med UF, nya upphämtningsplatser klart under 2021, ny infart till Söderfjärdsskolan planeras till 2022					2022	TE/FE
6	Utredning av användning berggrum	Installation av skyddsvärn färdigställt, vidare utredning av användning planeras.	2017/179.299	Vilande	Önskemål om att byta lokal finns från SSBF, övrigt nyttjande av berggrum ligger vilande.	SBF				ev 2020	FE
7	Fiber till kommunala fastigheter	Fiber i egen regi, installation, drift och skötsel, ska upphandlas	TFK 2019/94.380	Pågående	Kortsiktigt avtal klart, långsiktigt avtal förhandlas fram	SBF				2022	TE
8	Uppdrag gällande nyttjanderättsavtal på Eriksö friluftsområde	Förvaltningen får i uppdrag att se över samtliga upplåtelseavtal på Eriksö friluftsområde Vaxön 1:38 samt återkomma med avtalsförslag	TFK 2019/138.261	Pågående	Föreningarnas avtal förhandlas, beslut om ny campingaktör skall tas 9/12 2021, återremitterat, nytt beslut 2022-02-17	SBF				2022	FE
9	Uppdrag om framtagande av internhyresmodell	Tar fram internhyresmodell för socialförvaltningen, i samband med beslut om ny modell skall återrapport av implementerad modell för BUN rapporteras.	2020-04-23 §2020/24 TFK	Pågående	Beslutat av tfk, SN samt KS skall tas under våren 2022	SBF				VT 2022	FE
10	anläggning för solenergi på Resarö skola	Fastighetsenheten har fått i uppdrag att utrett alternativ för placering av anläggning för solenergi och föreslagit Resarö skola,	2020-12-10 §2020/75	Pågående	Upphandling pågår, antas vara klart sommaren 2022	SBF				2022	FE
11	riktlinjer för seniorbostadsskö	Fastighetsenheten har fått i uppdrag att se över riktlinjerna för seniorbostadsskön för att effektivisera handläggningen. Riktlinjerna	2020-12-12 §2020/77	Pågående	Förslag på nya riktlinjer tas fram och kommer under våren skickas till PRO och SPF för	SBF				VT 2021	FE
12	Morfarsstugan Tenöbadet	Fastighetsenheten har fått i uppdrag att utreda möjligheterna att bedriva verksamhet samt återkomma med förslag på upplåtelseavtal	2021-05-27 §2021/43	Pågående	Arbetet pågår, kontakt med roslagsvatten och SRMH påbörjad, slutförhandling pågår	SBF				HT 2021	FE
13	Nämndinitiativ	Nämndinitiativ Förvaltningen informerar § 55 Protokoll 2021-05-27.	2021-05-27 §2021/56	Avslutas	Beredts av förvaltningen och förslag till beslut kommer till decembernämnden.	SBF				dec-21	TE/FE
14	Nämndinitiativ	Nämndinitiativ Rapportering delegation § 56 Protokoll 2021-05-27.	2021-05-27 §2021/56	Avslutas	Beredts av förvaltningen och förslag till beslut kommer till decembernämnden.	SBF				dec-21	TE/FE
15	Ny Scoutlokal	Fastighetsenheten har fått i uppdrag att förhandla fram och teckna arrendeavtal om 25 år med Scouterna	2021-05-27 §2021/51	Pågående	Arbete pågår, Scoutföreningen arbetar med underlag till bygglov, förvaltningen har tagit	SBF				VT 2022	FE

Bevakningslista andra nämnder

Nr.*	Rubrik*	Beskrivning*	Beslut	Status*	Förvaltningens kommentar	Förvaltning	Klart	Ansvarig enhet
1	Underhålls- och investeringsplaner		BUN 2018/§101, KS 2019/20.162 §12	Pågående	Okulärbesiktning pågår, objektbaserade underhållsplaner kommer ligga till grund för M&B 2021	BUN	ht 2022	FE
2	Trafiksituationen vid Kronängsskolan/Söderfjärdsskolan/Resarö skola		BUN 2019/§32, 2019/§48, KS 2019/123.512 §85	Pågående	Pågår utredning under 2021 samt några mindre insatser större delen planeras till 2022	Uppdrag TFK		TE/FE
3	Behov av ny lokal för daglig verksamhet LSS	Förvaltningen har fått i uppdrag att utreda möjlig placering och utformning av lokal för en daglig verksamhet	SN 2019/47.012, KS 2019/116.734, §72	Pågående	Förvaltningen har fört dialog med verksamheten och kartlagt behov. Inga vakanta lokaler finns att tillgå på Vaxön och inga utpekade medel finns	SOC		FE

-8	Eriksö camping - utredning suppdrag, Dnr 43/2014.059,	Uppdrag att ta fram ett investeringsunderlag och en etappindelning med målbilden att uppfylla Svensk Campings standardbedömning för 3-stjärnig anläggning.	2014-04-10§23 2014-06-10§42 2015-05-21§43	Avslutas	Underlag framtaget, vissa åtgärder utförda. Nytt uppdrag se Änr: 2019/138.261	SBF/FE				2019	FE
-7	Utredning suppdrag vägbank kolerakyrk ogården	Utreda risk för skador eller ras	2018/188.3	Avslutas	Pågående, återrapporterades hösten 2019, löpande mätning av rörelser i vägbanken.	TFK				2020-2021	TE
-6	Annat uppdrag (i samband med markavtal med Sv Infrastruktur)	Enheten får i uppdrag att ta fram generella riktlinjer för schakt- och ledningsarbeten i stadens mark/Teknisk handbok	2014-12-04§77	Avslutas	Riktlinjer för schakt och ledning klart. (Karl E) Tekniska handbok ej lämpligt pga. organisationsens storlek, hänvisar till andra kommuners handbäcker vid beställning	SBF				2020	TE
	Utreda möjligheten att införa gånggata på Hamngatan	Tekniska enheten utreder möjligheten att införa gånggata på Hamngatan delen Rådhusgatan-Kaptensgatan	2015-02-19§10 2020-04-23§19	Avslutas	Permanent gånggata beslutad, utvärdering av ändrad funktion pågår	SBF				2020	TE
-4	Resarö bollplan, Dnr 59/2014.821,	Uppdrag: - att ta fram ett investeringsunderlag för konstgräs på Resarö Bollplan. - att undersöka möjligheter och kostnad för att utöka bollplanen till godkända mått för matchspel. - att ta fram förslag på enklare omklädningsrum och förråd som ska kunna betjäna både bollplan och andra motionärer i området.	2014-04-10	Avslutas	Geoteknisk utredning/dagvatte nutredning färdigställd och återrapporterad till nämnd	SBF				2020	TE

-3	Nämndinitiativ 1 2020-08-27	Verksamhetsanpassning av Resarö skolas idrottshall - Sätta upp spegel		Avslutas	Utfört						FE
-2	Nämndinitiativ 2 2020-08-27	Ta fram förslag på arrendeavtal med verksamhetsutövare på Resarö bollplan		Avslutas	Avtal skrivet						TE
-1	Uppdrag om utredning av ishallens upprustningsbehov		2018-12-13 218§50/TFK	Avslutas	Utredningsuppdrag bör lyftas på PLU				2021		FE
0	Upphandling av driftteknisk fastighetsförvaltning	Fastighetsenheten har fått i uppdrag att ta fram upphandlingsunderlag för ny upphandling av tjänsten driftteknisk fastighetsförvaltning.	2020-12-10	Avslutas	Staden fick rätt i domstol efter överklagan, avtal tecknat och ny avtalsstart är 2021-09-01	SBF			VT 2021		FE
1	Utökad infartsparkering Engarn		TFK 2015/7	Avslutas	Klar				2022		TE